

Školní vzdělávací program

Základní škola a Mateřská škola Zaječov, okres Beroun

ŠVP ZV „ŠIKOVNÝ ZAJÍC“

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školního vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Zaječov
(zpracovaný podle RVP ZV)

Údaje o škole:

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Zaječov, okres Beroun**

Adresa školy: **Zaječov 359, 267 63 Zaječov**
Marie Ernestová

Ředitel: **Paed. Dr.**

Kontakty: telefon: 311 572 107, 733 124
skola@zajecov.cz; zs.zajecov@quick.cz

E-mail:

Zařazení do sítě škol: IZO 002050838
70993467

REDIZO 600043088

IČO

Zřizovatel: Obec Zaječov, 267 63, Zaječov
265

Kontakty: Telefon: 311 572 179 Starosta: Vladimír Havlík E-mail:
starosta@zajecov.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016

Č.j.: 64/2016

Motivační název: „Šikovný zajíc“

Podpis ředitele školy

Razítko školy

2. Charakteristika školy

Tradice vzdělávací instituce v obci Zaječov jsou spojeny s existencí zdejšího kláštera, při němž byla zřízena klášterní škola. Na ni navázala od roku 1880 obecná škola, pro niž byla obcí vystavěna budova, ve které se až do roku 1970 vzdělávali žáci 1. až 5. postupného ročníku. Teprve od tohoto roku byla přistavena a otevřena další budova a škola se stala plně organizovanou školou, poskytující základní vzdělání.

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Zaječov je úplná škola s 9 postupnými ročníky. Je spádovou školou pro obec Olešná, ale několik žáků dojíždí i z obce Těně a Jivina a jednotlivci i z dalších sídel. Počet dojíždějících se pohybuje mezi 20 – 30 žáky. V současné době je kapacita školy využita cca na 55 % z důvodu demografického vývoje v obci, několik ročníků nedosahuje stanoveného průměru na třídu (17 žáků), a proto na 1. stupni spojujeme do tříd dle aktuálního počtu v ročnících, což je náročné na organizaci výuky. Snažíme se proto na naukové předměty, zejména jazyky a matematiku, spojované třídy dělit a zajistit tak možnost diferencovaného a individuálního přístupu vyučujícího k žákům.

Nedostatkem je absence vlastního tělovýchovného zařízení, škola pro hodiny TV využívá sál Lidového domu, který je zároveň i zázemím obce pro kulturní a společenské akce. V areálu školy je od 7.6. 2016 k dispozici odpovídající, bezpečné a multifunkční sportoviště pro potřeby celé příspěvkové organizace, případně i pro potřeby sportovní veřejnosti (TJ Zaječov).

Základní škola a Mateřská škola Zaječov, okres Beroun, příspěvková organizace, je umístěna v klidném zahradním areálu o rozloze cca 0,7 ha ve středu obce Zaječov. Školní komplex je tvořen 3 budovami:

- *budova č.p. 95 , pochází z roku 1880 a jsou zde umístěny učebny 1. – 4. ročníku, sborovna, počítačová učebna, školní dílna, školní družina, školní jídelna a zázemí pro nepedagogické pracovníky .*
- *budova č.p. 358, pochází z roku 1965 a nacházejí se zde 2 třídy mateřské školy. Z důvodu zkvalitnění podmínek pro předškolní vzdělávání byl v roce 2016 postaven nový prostorný pavilon MŠ s 1 hernou a zázemím, včetně školní jídelny – výdejny, č.p.388.*
- *budova č.p. 359, byla postavena v roce 1970 , slouží jako sídlo vedení školy,sborovny, umístění multifunkční učebny (hudebna, školní knihovna a projekční místnost) a učeben pro 5. – 9. ročník.*
- *v areálu se nachází starší hřiště pro míčové sporty s asfaltovým povrchem, parkoviště, hřiště pro MŠ herní zázemí pro školní družinu. Jeho velikost a poloha skýtá předpoklady pro další účelné využití – venkovní učebnu, školní cvičný pozemek pro výuku pracovní výchovy, arboretum a umístění dalších herních prvků pro školní družinu.*

Základní škola má kapacitu 250 žáků a je to úplná základní škola s 9 postupnými ročníky. Podíl žáků se specifickými vzdělávacími potřebami se pohybuje mezi 5 - 8%.

Organizačně naši příspěvkovou organizaci tvoří:

- *Základní škola, kapacita 250 žáků*
- *Školní jídelna, kapacita 239 jídel (školní jídelna - výdejna v MŠ s kapacitou 28 + 36 jídel)*
- *Školní družina, kapacita 60 žáků*
- *Mateřská škola, kapacita 64 dětí*

Naše příspěvková organizace se profiluje jako vzdělávací zařízení, které v sobě spojuje výhody venkovského prostoru a stabilního sociálního prostředí s nároky na moderní systém výuky, výchovy a vzdělávání. Chceme tyto činnosti poskytovat na stejné úrovni jako školy ve větších sídlech a navíc nabízet klidné prostředí, dětem vstřícné klima a sepětí s obcí, její historií a tradicemi. Pro naši školu je charakteristické:

- *Nízký počet žáků ve třídách*
- *Klidná a spíše rodinná pracovní atmosféra*
- *Individuální přístup k jednotlivým dětem*
- *Plně kvalifikovaný a zkušený pedagogický sbor s dobrými interpersonálními vztahy*
- *Okamžité řešení všech případných výchovných i výukových problémů*
- *Vstřícný přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami, spolupráce se školským poradenským zařízením*
- *Snaha vést děti ke zdravému životnímu stylu*
- *Interaktivní tabule a PC v obou budovách*
- *Blízkost přírody (školní areál s velkou zahradou, mimo dopravní ruch, zeleň a lesy)*
- *Množství rozmanitých zájmových činností*
- *Výuka anglického jazyka formou zájmového kroužku od 1. ročníku*
- *Kvalitní zajištění servisních služeb (ŠD, ŠJ)*
- *Budovy školy v dobrém technickém stavu i estetického vzhledu (střecha, zateplení, omítky, okna)*

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je stabilizovaný a panují v něm velmi přátelské vztahy, principy otevřené komunikace a týmové práce. Tvoří jej ředitelka, zástupkyně ředitelky, přibližně 9 učitelek, 3 vychovatelky školní družiny, případně asistenti a speciální pedagogové dle potřeb integrovaných žáků. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro nápravy SPU. Pro specializované činnosti má odpovídající kvalifikaci výchovná poradkyně, koordinátorka v oblasti ICT a ředitelka školy. Dále je ve škole ustanoven metodik prevence a koordinátor EVVO.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů, základní gramotnosti a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou. V uplynulých letech téměř 100 % pedagogů prošlo úrovní Z ve školení práce na počítači v projektu PI SIPVZ a přibližně 8 % pedagogů prošlo úrovní P (úvodní modul, volitelné moduly: počítačová grafika a digitální fotografie, tvorba www stránek a publikování na webu). Cílem je rutinní práce na počítači, komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní, komunikační a prezentační techniky ve vhodných případech i ve výuce žáků, ale i tvorba digitálních učebních materiálů.

2.3. Dlouhodobé projekty

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do školního projektu se rozhodují žáci se svým třídním učitelem. Projekty se uskutečňují každoročně či v intervalu 2 let.

I. období 1. - 3. ročník

Ovoce do škol

Výuka plavání

Dopravní výchova – Bezpečnost dětí na silnicích

Klub mladého čtenáře

Vánoční a velikonoční výstava žakovských prací

Přehlídka výrobků z přírodnin

Mikulášská nadílka

Zdravé zuby

Den Země

Den matek

Den dětí

Recyklohraní

Česko sportuje

OVOV

II. období 4. - 5. ročník

Ovoce do škol

Výuka plavání

Dopravní výchova – Bezpečnost dětí na silnicích

Klub mladého čtenáře

Vánoční a velikonoční výstava žakovských prací

Přehlídka výrobků z přírodnin

Mikulášská nadílka

Zdravé zuby

Den Země

Den matek

Den dětí

Recyklohraní

OVOV – Odznak všestrannosti olympijských vítězů

Česko sportuje

Zdravá abeceda

III. období 6. - 9. ročník

Evropský den jazyků

Dopravní výchova

Klub mladého diváka

Vánoční a velikonoční výstava žakovských prací

Mikulášská nadílka

Den Země

Den matek

Den dětí

Recyklohraní

Podbrdskem křížem krážem

OVOV – Odznak všestrannosti olympijských vítězů

Česko sportuje

Orientační závod

Zdravá abeceda

Charakteristika nejvýznamnějších projektů

Evropský den jazyků – Projekt zaměřený na seznámení s dalšími evropskými jazyky a kulturami (nástěnky, práce s encyklopediemi a internetem, soutěže samostatná práce žáků v předmětech anglický jazyk, ruský jazyk, zeměpis, výtvarná výchova, informatika, český jazyk), pro 5. – 9. ročník

Den Země – etapová soutěž mezi i skupinami žáků s ekologickou tematikou, vytváření informačních panelů, čištění přírody v okolí školy, návštěva farem zaměřených na ekologické zemědělství v obci, pro 5. a 9. ročník

Den dětí - projekt realizovaný v bloku vyučovacích hodin, soutěž mezi týmy žáků z jednotlivých tříd, zaměřený na rozvoj obratnosti, postřehu, myšlení v souvislostech, pobyt v přírodě, sociálních a pracovních kompetencí, estetický cit a tvořivost. Hlavní téma se střídá, např. Olympijské hry, Život Indiánů, Ukaž, co umíš. Žáci se pod dohledem pedagogů pohybují v přírodním areálu školy a plní na stanovištích různé úkoly – pro 1. až 4. ročník a 5. až 9. ročník.

Orientační běh - celodenní akce v posledních dnech školního roku, žáci se ve tříčlenných družstvech pohybují po 2-3 km dlouhé trase a plní úkoly z oblasti topografie, 1. pomoci, dopravní výchovy, požární ochrany a přežití člověka za mimořádných událostí. Rozvíjení kompetencí k řešení problémů. Kontrolní hlídky vykonávají pedagogové školy spolu se žáky 9. ročníku. – pro 5 až 9. Ročník.

Klub mladého diváka – projekt pro přihlášené žáky 4. až 9. ročníku ve spolupráci s pražskými divadly. Jedná se o návštěvu 4 pražských divadel a prohlídku historických památek v Praze, důraz je rovněž kladen na společenské chování, mediální multikulturní výchovu.

Vánoce, Velikonoce – příprava a realizace tematických výstav prostorách budovy obecního úřadu, prezentace žákovských prací v hodinách výtvarné a pracovní výchovy a zájmových kroužků, koncert pěveckého sboru v kostele Zvěstování Panny Marie v Zaječově za účasti široké veřejnosti, zapojuje se 1.- 9.ročník.

Podbrdském křížem krážem – projekt realizovaný jednak v bloku vyučovacích hodin a jednak pravidelně ve volitelném předmětu Historie regionu, zaměřený na historii, osobnosti, geografii, tradice a současnost Podbrdsko, nejčastěji formou kvízů, vědomostních soutěží a tvůrčích úkolů. – pro 5. až 9. ročník.

Lidové tradice – společně ve škole dodržujeme místní zvyky a obyčeje, zejména Mikulášskou nadílku, Rej čarodějnic, Maškarní karneval. Často je připravují žáci 9. ročníku pro mladší spolužáky.

Klub mladého čtenáře – nepravidelná celoroční činnost, zaměřena na prezentaci a nabídku knih pro mládež od různých nakladatelství, nejčastěji Albatros a Fragment, vede k rozvoji dětského čtenářství čtenářské gramotnosti. – pro 1. až 9. ročník

Bezpečnost dětí na silnicích – jedná se o zapojení do projektu. Který realizujeme ve spolupráci s BESIP pro Středočeský kraj j hodinách prvouky, tělesné výchovy a výchovy ke zdraví

Exkurze a turistické výlety- jsou zařazovány do jednotlivých ročníků dle probíraného učiva na základě dohody vyučujících a třídní učitelky.

Zahraníční výjezdy – realizujeme 5 - denní pobyt v Anglii pro žáky 2. stupně, který je zaměřen spíše motivačně a na poznávání reálií, cca 1x za 3-4 roky, vzhledem k velikosti školy ve spolupráci s cestovní kanceláří a jinou podobnou školou.

Vedle vlastních projektů se škola zapojuje do projektů organizovaných jinou institucí, nejčastěji Domečkem Hořovice, ale i sportovní soutěže, např. OVOV, Pohár rozhlasu, charitativní akce, např. Život dětem nebo Fond Sidus.

Pokud škola splňuje podmínky zadání, vstupuje do projektů financovaných EU - OP VK. A OP VVV.

V letech 2010 – 2013 se jednalo o projekt **Šikovný zajíc**, oblast podpory Zlepšení podmínek pro vzdělávání v základních školách, škola jej realizovala samostatně.

V roce 2014 – „**Studentské sociální minipodniky – příležitost pro spolupráci a rozvoj venkovské oblasti pod Brdy**“ – Projekt se zaměřil na zkvalitnění zájmového vzdělávání a oblast pracovní výchovy a profesní orientace žáků. Škola zde vystupovala jako partner příjemce dotace MZŠ Obecnice

2.4. Charakteristika žáků

Kromě žáků ze Zaječova tvoří výraznou část žáci dojíždějící z okolních obcí, hlavně dříve spádové obce Olešná, ale i Jiviny a Těší.

Dlouholeté zkušenosti jsou s integrací žáků se SPUCH i žáků s jiným zdravotním postižením. Každý žák, kterému bylo doporučeno podpůrné opatření IVP, má vypracován na základě doporučení PPP nebo SPC vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován.

2.5. Podmínky školy

Materiální

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici školní knihovna se základní krásnou a odbornou literaturou. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové podle finančních možností a přidělených financí formou ONIV. Pomůcky jsou každoročně obměňovány dle výběru a požadavku předmětových komisí. V současné době je prioritou pořizování názorných pomůcek pro výuku přírodovědných předmětů a matematiky.

Prostorové

Obě školní budovy jsou jednopatrové se schodištěm, nemají bezbariérový vstup. Jako nedostatečné vnímáme zázemí pro pedagogy, neboť v budově 2. stupně zcela chybí kabinety, k dispozici je jen sklad materiálu a úložné prostory ve skříních na chodbách. Zřízení kabinetů by vyžadovalo rozsáhlé stavební a finančně náročné úpravy. Budovy jsou v dobrém stavu, průběžně se ve spolupráci se zřizovatelem provádějí opravy a modernizace (2012- chodby, nová střešní krytina na „staré“ budově, 2013- elektroinstalace, rozvodna, osvětlení, školní družina, dlažba v pavilonu, 2015 –II. etapa výměny elektroinstalace, stropů podlah v budově č.p. 95).

Technické

Jednou z priorit školy je využití informačních a komunikačních technologií ve výuce i v běžném provozu školy. Pro výuku nejen ICT, ale i pro práci s informacemi a výukovými programy v dalších předmětech je určena 1 učebna výpočetní techniky s 12 stanicemi a 1 učitelským pracovištěm. Učitelé mají k dispozici 1 notebook v každé ve sborovně (cílem je minimálně jeden počítač pro každého pedagoga). Dalším cílem je umístění několika stanic i do učeben, aby byly k dispozici žákům. 4 starší počítače jsou umístěny ve školní družině, kde slouží

k hrám, soutěží a k procvičování učiva. V obou budovách jsou celkem 3 interaktivní tabule Smart Board (2010, 2013, 2015) a pedagogové prošli školením k obsluze a k tvorbě výukových materiálů.

Počítače na hlavní budově jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na Internet., stejně tak vedoucí školní jídelny. V obou sborovnách, kanceláři ŠJ a ředitelně je umístěna kvalitní kopírka, kterou mohou využívat pedagogové a pracovníci školy po dohodě s učiteli i žáci.

Škola po technické stránce disponuje učebnou dílnou, zařízenou v roce 1970 a zrekonstruovanou v roce 2015. Pro výuku pěstitelství je k dispozici školní pozemek se zahradním domkem a skleníkem.

Hygienické

Prioritou vedení školy je dodržování hygienických požadavků a zásad BOZP kladených na vzdělávací a školská zařízení platnými legislativními normami.

Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí pro žáky i zaměstnance školy, účelně vybavená školní jídelna a školní kuchyně, nově rekonstruovaná (v roce 2013) a zařízená školní družina, která slouží pro zájmové vzdělávání a odpočinek žáků 1. stupně. K dispozici je i otevřený přírodní areál školní zahrady, který hodláme postupně osazovat herními prvky a vybavením pro dětské zahradní hry. (ruské kuželky, venkovní stolní tenis, kriket, branky a koše, venkovní relaxační posezení). Pro dodržování pitného režimu slouží školní jídelna a kvalitní pitná voda je přístupná z vodovodu v každé učebně a v kuchyni u školní družiny.

Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je smysluplné zábavě a týmové spolupráci, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, ZUŠ, apod.).

Školní družina má vlastní školní vzdělávací program a vlastní vnitřní řád. Od 1. 9. 2013 je tvořena 3 odděleními a má kapacitu 60 žáků. K témuž datu byly prostory ŠD nově zrekonstruovány, tvoří ji velká herna a pro činnost zájmových kroužků. Jsou využívány i odborné učebny školy. Pro odpolední činnost 2. oddělení slouží učebna 4. ročníku. Místnosti jsou standardně vybaveny nábytkem, hrami a

hračkami. Nedílnou součástí programu je pobyt venku, zejména na školním hřišti a v zahradě školy, kterou se snažíme vybavit venkovními hrami a relaxačními prvky.

Další zájmová činnost je realizována v rámci ŠD formou pravidelných zájmových kroužků, jejichž lektoři jsou buďto externisté nebo pedagogové školy.

Školní informační centrum - knihovna

V knihovně a studovně je soustředěna většina informačních zdrojů školy. Fond tvoří naučná literatura, beletrie, knihy encyklopedického charakteru, slovníky, odborné příručky, časopisy. Videotéka, fonotéka a fond CD a DVD disků je umístěn v úložných vestavěných skříních na chodbách školy, stejně jako knihovnička regionální literatury.

Žáci a učitelé mohou využívat služby kopírky, video, DVD přehrávač a televizory v kmenových učebnách a pro žáky v ŠD jsou k dispozici 4 starší počítače s výukovými programy.

Učitelé hojně využívají fond a prostory knihovny ve výuce. Výuku doprovázejí videoprojekcí, tvoří zde referáty, vedou žáky k tomu, aby si sami vyhledávali informace a tím si také učební látku lépe osvojili. Žáci si mohou vypůjčit veškerou literaturu, kterou potřebují, zpracovávají zde referáty od vyhledávání informací až po vlastní realizaci.

Knihovna poskytuje učitelům i žákům kvalitní zdroj informací a tím vytváří podmínky pro projektové vyučování a globální výchovu.

Školní jídelna

Školní jídelna je součástí celé příspěvkové organizace a zajišťuje stravování pro děti v MŠ, žáky ZŠ, zaměstnance školy a od 1. 1. 2013 i pro cizí strážníky v rámci doplňkové (hospodářské) činnosti. Pracují zde 4 zaměstnankyně. Prostředí jídelny je moderně zařízené a působí díky péči pracovníků čistě a esteticky, kuchyně disponuje moderními technologiemi a přístroji, její příslušenství splňuje veškeré hygienické požadavky. Pracovnice ŠJ jsou pravidelně vysílány na školení a semináře, od školního roku 2014 – 2015 se MŠ, ŠJ a ŠD zapojují do projektu Zdravá abeceda, financovaného z programu EU Investice do rozvoje vzdělání a státním rozpočtem ČR. Je zaměřen na prevenci nadváhy a obezity a na zdravý životní styl dětí i jejich rodin. Od roku 2022 byly do školského rejstříku zapsány 2 školní jídelny – výdejny v MŠ.

2.6. Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Zákonní zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím informačního systému Bakaláři, žakovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních hodinách, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů (zák. zástupců). Rodiče

nejsou organizováni v SRPDŠ, neboť toto sdružení bylo v roce 2004 zrušeno a škola tak nemá partnerskou organizaci sdružující rodiče svých žáků ani platformu pro osvětovou a kulturní činnost. Abychom zjistili názory a potřeby rodičů, pořádáme dotazníková šetření k aktuálním problémům a úkolům v životě školy (dodržování pitného režimu, organizace školního roku, klima školy, atd.), dotazníky a ankety směrem k rodičovské veřejnosti slouží i jako podklady k evaluaci školy. K informování rodičovské veřejnosti slouží i webové stránky školy, kde jsou vedle koncepčních dokumentů umístěny i aktuality ze všech organizačních útvarů celé naší příspěvkové organizace.

Rodiče mají jednoho zástupce v tříčlenné Školské radě, ustanovené na základě zákona č. 561/2004 Sb. [11](#) §, která je informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji školy. Jsou jí předkládány k projednání či ke schválení zásadní dokumenty, jako je výroční zpráva, změny ŠVP, znění školního řádu a pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Pedagogičtí pracovníci školy zde mají 1 voleného zástupce.

Škola úzce spolupracuje se svým zřizovatelem – obcí Zaječov, ředitelka školy se pravidelně zúčastňuje veřejných zasedání zastupitelstva obce a podle potřeby i pracovních porad, pokud je projednávána problematika školy. Informace ze života školy jsou pravidelně publikovány v obecním zpravodaji a rovněž je naším záměrem vést k zájmu o dění v obci i žáky. Zájmové kroužky s hudebním zaměřením připravují vystoupení na různé kulturní a společenské akce v obci a regionu, např. Vánoční koncert, Tříkrálové posezení, tělovýchovná akademie, MDŽ, slavnostní rozsvícení vánočního stromu, vítání občánků. Obec umožňuje škole bezplatně využívat pro hodiny tělesné výchovy sál Lidového domu, kolaudovaný i jako tělocvična.

Spolupracujeme i s dalšími společenskými organizacemi a zájmovými sdruženími:

1. SDH Zaječov – téměř 30 dětí je členy oddílu Mladých hasičů (přípravka, mladší a starší žactvo), kde se věnují zejména požárnímu sportu všestrannosti. 1 učitelka pracuje i jako vedoucí.
2. TJ Zaječov- 2 učitelky jsou zapojeny jako cvičitelky, jednota realizuje cvičení žákyň, gymnastiku žáků a fotbal pro mladší žáky. Umožňuje škole bezplatné využívání fotbalového hřiště
3. ČTU Zlatáci – spolupráce při pořádání hudební postupové soutěže Brána a Dětská porta, realizace letního tábora na Dolském potoce
4. Domeček Hořovice, středisko volného času – organizace okresních soutěží a olympiád pro žáky, činnost keramického kroužku v prostorách školy
5. OSPOD MěÚ Hořovice – oblast práce se žáky s poruchami chování či těmi, kteří se dopustili společensky nežádoucího chování, práce s žáky se sociálním znevýhodněním

Základem vzdělávání a výchovy žáků s potřebou podpůrných opatření je úzká spolupráce s hořovickou pobočkou PPP Středočeského kraje, která rovněž poskytuje odborné zázemí a porady pro výchovnou poradkyni a metodičku prevence. V případě žáků s potřebou podpůrných opatření škola spolupracuje se Speciálně pedagogickým centrem Beroun a v případě výchovných obtíží i s SVP Dobřichovice.

O dění ve škole informujeme veřejnost pravidelně ve čtrnáctideníku Podbrdské noviny, v Berounském deníku, případně v dalších médiích.

[\[1\]](#) Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ze dne 24. září 2004 s platností od 1. ledna 2005.

3. Charakteristika ŠVP

Učivo je v ŠVP ZŠ Zaječov strukturováno do jednotlivých vzdělávacích předmětů a je chápáno jako *prostředek k dosažení očekávaných výstupů*. Pro svoji informativní a formativní funkci tvoří nezbytnou součást vzdělávacího obsahu.

Školní výstupy byly posouzeny z hlediska souladu se standardy.

Tento ŠVP byl schválen pedagogickou radou školy a projednán a projednán školskou radou dne 13. 6. 2016. Předcházející ŠVP platil od 1. 9. 2007, a protože během následujících let k němu bylo vlivem změn RVP ZV připojeno mnoho dodatků a dokument se stával nepřehledným, došlo k jeho novému zpracování. Vzhledem k vydání změn RVP ZV v roce 2021 byl ŠVP formou dodatku a dílčích úprav inovován a projednán pedagogickou radou školy 17. 4. 2023 a následně školskou radou.

Škola má svá specifika a klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání, které ji odlišují od ostatních škol a tím dochází k její profilaci:

3.1. Zaměření školy

- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi;
- ve všech ročnících se zaměříme na rozvoj čtenářských a pisatelských dovedností
- zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu;
- pro budoucí život v EU je nezbytná kvalitní výuka cizích jazyků
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání;
- preferovat sportovní výchovu, vést žáky ke zdravému životnímu stylu;
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu;
- chceme výuku i výchovu orientovat na blízké sepětí s obcí, okolní krajinou a přírodou šetrný vztah k životnímu prostředí

- chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi);
- nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.;
- provádět uváženou integraci dětí se specifickými vzdělávacími potřebami přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi i formou skupinové integrace. Přizpůsobovat vzdělávací obsah, rozsah a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných;
- chceme se zaměřovat i na žáky nadané, chceme jim vytvořit podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy. Z metod práce chceme u těchto žáků preferovat samostatnou a skupinovou práci, projektové vyučování, činnostní učení apod. Rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží školního i okresního charakteru, kde rovněž mají možnost se žáci prezentovat a zejména při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání. Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky.

3.2. **Výchovné a vzdělávací strategie**

Cíle základního vzdělávání v naší škole

Cíl	Společné postupy a metody na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Rozvíjíme postoje, dovedností a způsoby rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost Poskytujeme dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) - knihovna, Internet, exkurze Propojujeme informace se skutečným životem Samostatnost, organizace vlastní činnosti Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost Do každodenní výuky zařazujeme komunikační dovednosti, spolupráci, práci v týmu Žáky učíme prezentaci vlastních výsledků Tvořivost (práce na projektech) Zajišťujeme motivující prostředí Hodnotíme za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí, poskytujeme žákům zpětnou vazbu Výuka bez situací nerovnosti a ponížení Stanovení dílčích cílů Zařazujeme metody, které podporují zvědavost Využívání kladného hodnocení Dáváme dobrý osobní příklad

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Poznatky žákům nepředkládáme v hotové podobě Uplatňujeme mezipředmětové vztahy Vedeme žáky k objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů Dáváme přednost před frontálním vyučováním aktivizujícím metodám, činnostnímu učení a praktickým cvičením Uplatňujeme při výuce užívání základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce Rozvíjíme schopnosti logického uvažování Řešíme problémy na základě kritického zhodnocení informací
3. Vést žáky všestranné, účinné a otevřené komunikaci	Učíme žáky komunikovat různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí ICT atd.) Dodržujeme etiku komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, odlišných aj. názorů) Eliminujeme neslušné a vulgární projevy, posilujeme toleranci a sounáležitost Zařazujeme práci v týmu
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	Stanovíme spolu se žáky jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce Udržujeme atmosféru demokracie a přátelství Dáváme přednost kooperativnímu učení, spolupráci ve výuce Vedeme žáky k osobní odpovědnosti za výsledky společné práce Učitelé se podílí na řízení školy prostřednictvím pedagogických rad a předmětových komisí Spolupracujeme s rodiči a dalšími partnery

5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	Učíme žáky samostatně se rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí a za své jednání Učíme žáky věcně a slušně argumentovat a vhodnou formou prosazovat své zájmy Pracujeme v třídních kolektivech se školním řádem
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě	Podporujeme citovou otevřenost a orientaci ve vlastním citovém životě a v citových vztazích Učíme žáky otevřeně a kultivovaně projevovat své city a na příkladech řešit citové vztahy, zejména v období dospívání Vedeme žáky k ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám, Rozvíjíme schopnost a dovednost empatie
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	Zajišťujeme vyhovující prostředí školy a vhodné hygienické zázemí (účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě) Organizujeme denní režim ve prospěch žáků, zejména zdravý stravovací a pitný režim Nabízíme pohybové aktivity přiměřené a dostupné pro každého žáka Z areálu školy eliminujeme kouření, alkohol a drogy Důsledně provádíme prevenci šikany a násilí Posilujeme vztahy ve škole - úctu, sounáležitost, uznání Respektujeme individuální rozdíly mezi žáky
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	Vedeme žáky k chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti, vedeme je k ohleduplnosti vůči starým a nemocným lidem Rozvíjíme kritické postoje k negativním projevům ve škole i společnosti

	Integrujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami Rozvíjíme uvažování v evropských a celosvětových souvislostech Vytváříme podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí, vedeme je k porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	Používáme vedle hodnocení i sebehodnocení žáků. Provádíme dostatečnou poradenskou činnost v oblasti profesní orientace, poskytujeme dostatek kvalitních informací Vhodně volenou praktickou činností posilujeme základní pracovní dovednosti a návyky

Klíčové kompetence

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. Za klíčové kompetence jsou považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní a kompetence digitální.

KOMPETENCE K UČENÍ – *umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení*

Během výuky klademe důraz na porozumění textu a práci s textem, vyhledávání informací, jejich propojení do souvislostí a systematizaci. Žáky vedeme k sebehodnocení, učíme je posuzovat své výsledky a diskutovat o svých možnostech. Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Zadáváme dětem zajímavé úkoly, žáci pozorují a porovnávají přírodní, společenské a kulturní jevy, porovnávají je a vyhodnocují pod vedením pedagogů i samostatně.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – *podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů*

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Kalibro, Scio, projekt Niqes, matematický Klokán ap.).

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáky vedeme úměrně věku k používání ICT. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do projektů a soutěží. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěže, lidové tradice). Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení. Žáci ve vyučovacích hodinách samostatně řeší úlohy, užívají logické, matematické a empirické postupy. Osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných nebo i nových problémových situací.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – *vést žáky k všestranné a účinné komunikaci jako prostředku vytváření plnohodnotných vztahů a soužití s ostatními lidmi*

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Žáci v hodinách rozvíjejí dovednost formulovat své názory, výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřují v ústním písemném projevu i pomocí ICT.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - *rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých, ovládat a řídit svoje jednání a chování*

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při TV, PV a projektových dnech.) i v třídních kolektivech. Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Žáky učíme základům kooperace a týmové práce. Navozujeme ve třídě situace, kdy žák přispívá k diskusi v malé skupině i debatě v celé třídě, (Ov, PV, VZ, projektové dny) a podílí se na utváření atmosféry v týmu či třídě. Žák tak přispívá k upevňování mezilidských vztahů, učí se pomáhat druhým i o pomoc požádat ostatní.

KOMPETENCE OBČANSKÉ- *připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti*

Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách. Směřujeme žáky k respektování druhých, k toleranci odlišnostem, vysvětlujeme jim negativa násilí a hrubého zacházení. Žáci při výuce řeší modelové krizové situace a na nich si osvojují principy fungování lidské společnosti, úlohu společenských norem a zákonů, základy etiky.

Klademe důraz na environmentální výchovu, naším cílem je ekologicky myslící jedinec, který rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti. Žáky vedeme k třídění odpadů (viz environmentální plán školy). Často zařazujeme do výuky pohyb a činnosti v přírodě, kde se žáci chovají jako zodpovědné osoby. Žáci se zapojují do evropských projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů.

KOMPETENCE PRACOVNÍ - *pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci*

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do vzdělávací oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Na škole klademe důraz na odpovědnost při volbě povolání, proto máme propracovaný systém kariérového poradenství. Formou vhodně volených exkurzí žákům zprostředkujeme setkání s různými profesemi a reálným pracovním prostředím a vedeme je pochopení podstaty, cílů i riziků podnikání.

Ve většině vzdělávacích oblastí žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení.

Výsledky pracovní činnosti žáci posuzují nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot. Žáky vedeme k zodpovědnosti za odvedenou práci.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola .

Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí, nebo jiným životním podmínkám žáka. Cílem těchto opatření je maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a předpoklady.

Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními se realizuje dle stupně přiznaných podpůrných opatření a doporučení školského poradenského zařízení:

- formou individuální integrace do běžných tříd
- formou skupinové integrace podle §16, odstavce 9 školského zákona, a to zřízením samostatné třídy

Vytváříme žákům podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb a podnětné a vstřícné školní prostředí, které za přispění všech podpůrných opatření² umožňuje žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, směřuje je k celoživotnímu učení, k odpovídajícímu pracovnímu uplatnění, a tím podporuje jejich sociální integraci.

- uplatňujeme při jejich vzdělávání kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovedností žáků.
- ŠVP je podkladem pro tvorbu individuálních vzdělávacích plánů. Na úrovni ŠVP přizpůsobujeme a upravujeme vzdělávací obsah základního vzdělávání pro tyto žáky tak, aby bylo dosahováno souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi těchto žáků.

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností žáků a při jejich vzdělávání poskytují se souhlasem zákonných zástupců žáka škole odbornou pomoc střediska výchovné péče, školská poradenská zařízení zařazená do rejstříku škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra aj.).

Postup při zajištění péče žákům s podpůrnými opatřeními 1. - 5. stupně

Pracovníkem zodpovědným pro komunikaci se školským poradenským zařízením je z rozhodnutí ředitelky školy **výchovný poradce**. Ten zároveň koordinuje spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících a zákonných zástupců. Při práci se žáky ze speciální třídy spolupracuje se speciálním pedagogem.

Podpůrná opatření 1. stupně

Pokud třídní učitel nebo jiný vyučující identifikuje u žáka potřebu podpůrných opatření jako úpravy metod, organizace a hodnocení výsledků vzdělávání žáka, vyvolá jednání s výchovným poradcem. Výsledkem je **plán pedagogické podpory (PLPP)**. V písemné podobě. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem projedná PLPP se zákonnými zástupci, žákem samotným a ostatními vyučujícími. Po celou dobu realizace PLPP zajišťuje všem zúčastněným metodickou podporu.

PLPP obsahuje postupy, které budou uplatněny jako podpora žáka ve vzdělávání a realizuje se po dobu 3 měsíců. Nejpozději po tomto období je vyhodnocen. Pokud během realizace PLPP nedojde k reedukaci či zmírnění obtíží žáka, výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem doporučí zákonným zástupcům vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení

Podpůrná opatření 2. stupně

Pokud byla žákovi školským poradenským zařízením doporučena podpůrná opatření 2. stupně škola bude postupovat na základě tohoto doporučení. To znamená na doporučení ŠPZ a na základě žádosti zákonného zástupce výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími zajistí realizaci podpůrných opatření. Pokud je tímto podpůrným opatřením individuální vzdělávací plán (IVP), je tento písemně zpracován), a to do 1 měsíce od obdržení doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce.

IVP obsahuje:

- a. Identifikační údaje žáka
 - b. Údaje o ped. pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka
 - c. Úpravy obsahu vzdělávání
 - d. Časové a obsahové rozvržení vzdělávání
 - e. Úpravy metod a forem výuky a hodnocení žáka
 - f. Jméno pověřeného pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje
 - g. Seznam kompenzačních a didaktických pomůcek, speciálních učebnic, výukových programů, kterých bude je ve vzdělávání využíváno.
 - h. Potřeba asistenta pedagoga
 - i. Předmět speciálně pedagogické péče
1. Škola (třídní učitel a výchovný poradce) seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.
2. Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu.

Struktura podpůrných opatření uplatňovaných ve výuce se řídí doporučením školského poradenského zařízení, kterému předcházela společná jednání o konkrétním žákovi.

Podpůrná opatření 3. – 5. stupně

Na naší škole se jedná zpravidla o žáky s poruchami autistického spektra, případně kombinovanými vadami. Škola zajišťuje jejich vzdělávání formou skupinové integrace v samostatné speciální třídě. Výuku zajišťuje 1 speciální pedagog a 2 asistentky pedagoga (rozsah práce AP je 0,25 -0,5 úvazku na žáka). Při vzdělávání těchto žáků škola spolupracuje s SPC APLA Praha. Hlavním cílem u této skupiny žáků je rozvoj komunikačních dovedností, sebeobsluhy, nácvik časové a prostorové orientace.

Pokud byla žákovi doporučena školským poradenským zařízením podpůrná opatření 3. -5. stupně, navrhne ŠPZ škole systém podpůrných opatření pro vzdělávání konkrétního žáka. Na jejich základě a na základě žádosti zákonného zástupce výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími zajistí písemné zpracování **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**, a to do 1 měsíce od

obdržení doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce. V případě speciální třídy spolupracuje výchovný poradce a speciální pedagog, který je zároveň i třídním učitelem.

IVP obsahuje:

- j. Identifikační údaje žáka
- k. Údaje o ped. pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka
- l. Úpravy obsahu vzdělávání,
- m. Časové a obsahové rozvržení vzdělávání
- n. Úpravy metod a forem výuky a hodnocení žáka
- o. Jméno pověřeného pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje
- p. Seznam kompenzačních a didaktických pomůcek, speciálních učebnic, výukových programů, kterých bude je ve vzdělávání využíváno.
- q. Potřebu asistenta pedagoga
- r. Předmět speciálně pedagogické péče a způsob provádění pedagogické intervence

Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Škola ve spolupráci se ŠPZ nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka poradenskou podporu.

Úpravy metod a forem výuky a hodnocení žáka

Cílené zaměření na podporu dovedností a kompetencí žáka, které umožňují překonání bariér v jeho vzdělávání a jeho zapojení do vzdělávacího procesu.

Zahrnují intervence na podporu oslabených či nefunkčních dovedností a kompetencí žáka, rozvoj řečových a poznávacích funkcí, nácvik sebeobslužných dovedností a sociálních kompetencí.

Úpravy obsahu vzdělání

- se řídí doporučením ŠPZ.

Úprava obsahu vzdělávání žáka v dílčích oblastech, které žák vzhledem ke svým vzdělávacím potřebám a zdravotním omezením nemůže zvládnout nebo je zvládá alternativním způsobem.

Obsah vzdělávání žáků se upravuje v závislosti na struktuře a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáků, na základě doporučení podpůrných opatření školských poradenských zařízení. Úprava obsahu vzdělávání směřuje k posílení vzdělávání žáka v oblastech, kde nedosahuje uspokojivých výsledků. **Obsah učiva může být v odůvodněných případech modifikován; výstupy a výsledky vzdělávání se mohou upravovat v souladu s minimálními výstupy definovanými v RVP pro základní vzdělávání.**

Výstupy ze vzdělávání respektují možnosti žáka vzdělávat se, při **snaze dosahovat odpovídajících výstupů, pro žáka maximálních.**

Organizace výuky

Úpravy organizace a průběhu vzdělávání žáka ve třídě respektují specifika podmínek, které usnadní vzdělávání žáka, včetně možností úpravy pracovního prostředí a pracovního místa žáka, využívání speciálních učebních a kompenzačních pomůcek a postupů. Využívání úprav organizace výuky na podporu lepší koncentrace pozornosti žáků, dodržování hygieny vzdělávacího procesu a spolupráce v průběhu výuky.

Ve speciální třídě lze délku vyučovacích hodin přizpůsobovat momentální unavitelnosti žáků, umožnit jim relaxaci a stimulaci pro další práci (relaxační koberec, vaky, kinetický písek atd.). V případě potřeby lze část výuky realizovat individuálně.

Předměty speciálně pedagogické péče a jejich zařazení do učebního plánu a pedagogická intervence.

Na základě doporučení ŠPZ se zařazují předměty speciálně pedagogické péče a uplatňuje se individuální vzdělávací plán. Pracuje se s posilováním výuky v předmětech, ve kterých žák selhává, s využitím pedagogické intervence. Předměty SPP jsou čerpány z disponibilních hodin a zařazeny v učebním plánu. Dle doporučení ŠPZ lze zařadit :

- **Prostředky alternativní a augmentivní komunikace (za 1 hodinu ČJ)**
- **Rozvoj sociálně-komunikačních dovedností (rozlišit situaci vhodné/přiměřené sdělení, vyhodnocení sociální situace atd, zvnitřnit základní pojmy, pojmenování běžných předmětů, jevů, dějů (za 1 hodinu ČJ)**
- **Rozvoj motorických a grafomotorických dovedností (psaní psacím písmem -slova, jednoduché věty-(za 1 hodinu ČJ)**
- **Rozvoj předčíselných a číselných představ a praktických početních dovedností (čísla a počty, práce s kalkulačkou, nákupy, praktické početní operace a představy, méně-více-o kolik...) – (za 1 hodinu M)**
- **Předměty bude vyučovat speciální pedagog**

Hodnocení žáků

- respektujeme specifické nároky na činnost žáků, specifikuje hodnotící kritéria, třídu hodnocených vlastností i hodnotící škálu; provádí kriteriální úpravy hodnocení, využívá slovní hodnocení, formativní i sumativní hodnocení žáka, podporuje autonomní hodnocení (sebehodnocení) žáka a všechny prvky hodnocení zvyšující motivaci žáka k učení. Významně zohledňuje sociální kontext hodnocení a směřuje k podpoře žáka v jeho učení - hodnocení žákovi indikuje konkrétní postupy v učení. Pro žáky s podpůrnými opatřeními 3. -5. stupně v naší škole preferujeme slovní hodnocení, podložené žádostí zákonných zástupců. Zákonní zástupci se zúčastňují čtvrtletního hodnocení žáků za přítomnosti speciálního pedagoga .

3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků nadaných

Za nadaného žáka považujeme především žáka, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň ... Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách. Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny. Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních a vědomostních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Na základě doporučení ŠPZ je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu ve vyšším postupném ročníku., formou stáže v jiné škole nebo lze těmto žákům rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený ŠVP a lze využít další vhodné pedagogicko – organizační postupy a edukační pomůcky.

Příklady pedagogicko-organizačních postupů:

individuální vzdělávací plány;

doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu;

zadávání specifických úkolů;

zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů;

vnitřní diferenciací žáků v některých předmětech;

občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;

účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Za mimořádně nadaného žáka považujeme především žáka, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou (výchovným poradcem a třídním učitelem za souhlasu zákonných zástupců).

Na základě doporučení ŠPZ lze tohoto žáka vzdělávat dle individuálního vzdělávacího plánu, který zpracuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími a výchovným poradcem

Individuální plán má písemnou podobu a obsahuje:

- a) závěry doporučení školského poradenského zařízení,
- b) závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost,
- c) údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi,
- d) vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek,
- e) seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů,
- f) určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka,
- g) personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a
- h) určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se školským poradenským zařízením.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP je 1x za pololetí vyhodnocován.

Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a dále zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupců.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do vyučovacích předmětů nebo jsou hlavní osou samostatných projektů. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je na 1. stupni a v OV běžnou součástí výuky, proto zde není vyplněno. Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů 1. stupně.

Osobnostní a sociální výchova

1. Výchova demokratického občana
2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
3. Multikulturní výchova
4. Environmentální výchova
5. Mediální výchova

3.5.1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	ČJ		Čj		Čj, M	M, Vz Př, Čj	Př, D, F, Pv Ov Čj	M, Vz Př, D, F, Pv Čj	Z, M, Př, D, F, Pv Ov Čj
Sebepoznání a sebezpojetí		Prv				Ov, Vz Tv	Ov, Vz Tv	Ov, Vz Tv, Pv	Ov, Vz Tv
Seberegulace a sebeorganizace		Prv				Vz, Tv, Ov	Vz, Tv, Ov	Vz, Tv, Ov	Tv, Ov
Psychohygiena	Prv			Př		Vz, Ov	Vz, Ov	Vz, Ov Pv	Ov
Kreativita	Vv		Pv		Vv	Vv, Pv, Hv Čj	Vv, Pv, Hv Čj	Vv, Pv, Hv Čj	Vv, Pv, Hv Čj
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	Prv			Př		Vz Aj, D, Ov Čj	Vz Aj, D, Pv Ov Čj	Vz Aj, D, Pv Ov Čj	Aj, D, Pv Ov Čj
Mezilidské vztahy		Prv			Př Čj	Vz Aj, D, Ov Čj	Vz Aj, D, Pv Ov Čj Rj	Vz Aj, D, Pv Ov Čj, Rj	Aj, Ov Čj, Rj

Komunikace	Čj				ČJ	Z,Vz Aj, D,Pv Ov Čj,	Vz Aj, Ov Čj	,Vz Aj, D,Pv Ov Čj, Rj,	Aj, Ov Čj, Rj
Kooperace	Pv		Tv		Pv	Z,M,Vz Aj, D,Pv Ov Čj Vv, Tv KAj	Z,M,Vz Aj, D,Pv Ov Čj Vv, Tv I	Z,M,Vz Aj, D,Pv Ov Čj Vv, Tv	Z,M, Aj, D,Pv Ov Vv, Tv Čj
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M	Prv		M		M, F Př	M,F Př, I	M, F, Př, Ch Cm	M, F, Př, Ch Cm
Hodnoty, postoje, praktická etika			ČJ		Čj	ČJ, Ov Vz, D	ČJ, Ov Vz, D	ČJ, Ov Vz, D	ČJ, Ov, D

3.5.2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	ČJ M PRV VV	PRV TV Pv	PRV	VL	ČJ, VI	AJ, Ov	Ov	Z VZ	Z, Ov
Občan, občanská společnost a stát		PRV	PRV TV	VI	PŘ, VI ICT	D, Z, Ov Pv VZ	Z, Ov D, Pv VZ,D	Z, Ov D, Pv VZ	Z, Ov, D
Formy participace občanů v politickém životě				VL		D,Z	Z, Ov	Z, Ov D,	Z, Ov D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Čj	VL		Z D, Ov	Z	Z, Ov D	Z, Ov Aj,D

3.5.3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECHv- vyhledáváme, hodnotíme a sdílíme s digitálními technologie informace o zemích Evropy a světa

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Evropa a svět nás zajímá –	ČJ PR V VV	ČJ PR V VV	ČJ PR V VV	ČJ VV	ČJ VV	ČJ, Z, Aj VV Ov,D	ČJ, Z, Aj VV,Rj Ov,D	ČJ, Z Aj VV Ov,D	ČJ, Z, Aj VV Ov,D
Objevujeme Evropu a svět			Aj	VI	VL	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D. Př	ČJ, Z HV, Aj PV VV Ov,D Př
Jsme Evropané	ČJ VV	ČJ PR V VV	ČJ PR V VV , Aj	VI	VL ČJ HV VV, Aj	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D Př	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D

3.5.4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – vyhledáváme, vyhodnocujeme a sdílíme naléhavá témata prostřednictvím digitálních technologií

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Kulturní diference	ČJ	ČJ	ČJ VV, Aj	ČJ HV VV, Aj	ČJ Hv VV, Aj	HV, Čj, Aj VV Ov,D	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D	
Lidské vztahy	Č PRV	ČJ PRV	ČJ PRV	ČJ HV VV,VI	ČJ HV VV, VI	ČJ, HV, Aj VV Ov,D	ČJ, HV, Aj VV Ov,D	ČJ, HV, Aj VV Ov,D, Pv, Vz	ČJ, HV, Aj VV Ov,D
Etnický původ	ČJ VV	ČJ VV	ČJ VV	ČJ ,VI, Př	ČJ VI Př	Z	Z	Z, Př Ov	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D
Multikulturalita		ČJ HV PRV VV	Aj	ČJ HV VV, Aj		ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D Rj	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D Rj	ČJ, Z HV, Aj VV Ov,D Rj
Princip sociálního smíru a solidarity						Ov, D	Ov, D	Ov, D	Z, Ov, D

3.5.5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – aktivně získáváme a sdílíme prostřednictvím digitálních technologií naléhavé otázky životního prostředí. Hluběji poznáváme a vyhodnocujeme závažnost ekologických problémů, komunikujeme o nich a navrhujeme řešení na globální i lokální úrovni.

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		Prv, Vv		Př,Vv Pv	Př,Vv Pv	Př, Z Pv,Vv	Př,Z Vv	Př, Z Vv	Př, Z, Vv
Základní podmínky života	Prv, Vv	Prv, Vv	Prv, Vv	Př,Vv Pv	Př,Vv Pv	Př, Z Pv	Př, Z	Př, Z	Př, Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pv, Prv, Vv	Pv, Prv, Vv	Pv, Prv, Vv	Př,Vv Pv	Př,Vv Pv	Př, Z Pv	Př, Z Ov	Př, Z Ch,F	Př, Z Ch,F
Vztah člověka k prostředí	Prv, Vv	Prv, Vv	Prv, Vv	Př,Vv Pv	Př,Vv Pv	Př, Z	Př, Z Ov, Vz	Př, Z Ov	Př, Z Ov

3.5.6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – propojením mediální výchovy s digitálními technologiemi se učíme bezpečné komunikaci, mediální komunikaci, učíme se rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací. Snažíme se kriticky vyhodnocovat mediální sdělení. Žáci se učí vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivým realizačním postupům k vlastní mediální tvorbě.

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	I, Čj, Vv	Čj, Aj, Z Ov, Vz	Čj, Aj, Z Ov, Vz, I	Čj, Aj, Z Ov, Vz, Vv	Čj, Aj, Z Ov, Vv
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	I, Čj, Vv	Čj, Aj, Z Ov, Vz	Čj, Aj, Z Ov, Vz, I	Čj, Aj, Z Ov, Vz	Čj, Aj, Z Ov, Vv
stavba mediálních sdělení		Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	I, Čj, Vv	Čj, Aj KAj	Čj, Aj	Čj, Aj	Čj, Aj
vnímání autora mediálních sdělení	Hv Vv	Hv Čj	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Aj	Čj, Aj	Čj, Aj	Čj, Aj
fungování a vliv médií ve společnosti				Čj, Vv	Čj, Vv , I	Čj, Aj, Z Ov, Vz	Čj, Aj, Z Ov, Vz, I	Čj, Aj, Z Ov, Vv, Vz	Čj, Aj, Z Ov, Vv
tvorba mediálního sdělení		Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	I	Čj, Ov, Aj KAj	I Čj, Ov	Čj, Ov	Pv, Čj, Ov
práce v realizačním týmu				Čj, Vv, Pv	Čj, Vv, Pv	Čj, Ov KAj	I, Čj, Ov	Čj, Ov Pv	Pv, Čj, Ov

4. Učební plán

Tabulace učebního plánu

Učební plán ŠVP ZV pro 1.stupeň ZŠ									
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Název a zkratka předmětu	1.stupeň						
			1.	2.	3.	4.	5.	1. - 5. ročník	
								Naše dotace	Min. časová dotace

Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura ČJ	9 +2	9 +1	9 +2	7 +2	8 +2	42	33 +9
	Cizí jazyk	Anglický jazyk AJ			3	3	3	9	9
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika M	5 +1	5 +1	5 +1	5 +1	4	24	20 +4
Informatika	Informatika	Informatika I	-	-	-	1	1	2	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	Prvouka Prv	2	2	2	-	-	6	12 +2
	Vlastivěda	Vlastivěda VI	-	-	-	2 +1	2	4 +1	
	Přírodověda	Přírodověda Přv	-	-	-	2	2 +1	4 +1	
Umění a kultura	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova VV	1	2	2	1	1	7	12
	Hudební výchova	Hudební výchova HV	1	1	1	1	1	5	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova TV	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní výchova PV	1	1	1	1	1	5	5
Disponibilní časová dotace			+3	+2	+3	+3	+2	15	15
Celková povinná časová dotace									118
Minimální počet hodin v ročníku			18	18	22	22	22	102	
Maximální počet hodin v ročníku			22	22	26	26	26	122	
Naše dotace			21	22	25	25	25	118	

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Využití disponibilní časové dotace

Disponibilní časová dotace je pro 1. stupeň vymezena v rozsahu 13 hodin a její využití v ŠVP je následující:

Český jazyk a literatura - 7 hodin

Posílení hodinové dotace je patrné z tabulace učebního plánu a je rozloženo do všech ročníků. Je využito především na rozvíjení čtenářské gramotnosti a komunikační a slohové výchovy, jejíž nedílnou součástí je i psaní. Ve 4. a 5. ročníku realizujeme výuku psaní v menších časových celcích než je vyučovací hodina.

Matematika – 4 hodiny

Vyučovací předmět matematika posilujeme v 1. - 4. ročníku 1 hodinou z důvodu rozvíjení matematické gramotnosti, zejména k rozvoji početních dovedností, matematických a prostorových představ a řešení matematicko – logických problémů.

Přírodověda – 2 hodiny

Vyučovací předmět přírodověda navyšujeme o 1 vyučovací hodinu ve 4. a 5. ročníku z důvodu větších časových možností pro realizaci přírodovědné gramotnosti a environmentální výchovy, jež je jedním ze znaků profilace školy.

Další poznámky

Vzdělávací obor Člověk a svět práce realizujeme v předmětu Pracovní výchova a ve všech ročnících se skládá z tematických celků Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstelské práce, Příprava pokrmů.

Učební plán ŠVP ZV pro 2.stupeň ZŠ								
Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	Zkratka vyuč. předmětu	6.	7.	8.	9.	6.-9. ročník	
							Naše dotace	Min. časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	ČJ	5 +1	4	4	4 +1	17	15 +2
	Cizí jazyk	AJ	3	3	3	3	12	12
	Další cizí jazyk	RJ NJ	-	2	2	2	6	6 (+6)
Matematika a její aplikace	Matematika	M	5 +1	4	4	4 +1	17	15 +2
Informatika	Informatika	I	1	1	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	D	2	2	2	2	8	11
	Občanská výchova	OV	1	-	1	1	3	

Člověk a příroda	Fyzika	F	2 +1	2	2 +1	2 +1	8	21 +7
	Chemie	Ch	-	-	2	2	4	
	Přírodopis	Př	2 +1	2	2 +1	2	8	
	Zeměpis	Z	2	2 +1	2	2 +1	8	
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	4	10
	Výtvarná výchova	VV	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	VZ	1	1 +1	1	-	3	10 +1
	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	PV	1	1	1	-	3	3
Volitelné předměty	Cvičení z matematiky	CM	-	-	-	1	1	2 +2 1 +1
	Cvičení z čes. jazyka	CČJ	-	-	-	1	1	
	Historie regionu	HR	-	1 +1	-	-	1	
Celková povinná časová dotace								122
Minimální počet hodin v ročníku			28	28	30	30		118
Maximální počet hodin v ročníku			30	30	32	32		124
Naše dotace			30	30	31	31	122	122
Disponabilní časová dotace			24					

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Disponibilní časová dotace je pro 2. stupeň vymezena v rozsahu 24 hodin a její využití v ŠVP je následující:

Český jazyk – 2 hodiny, 1 hodina v 6. ročníku a 1 hodina v 9. ročníku. Využíváme ji na rozvíjení čtenářské gramotnosti a komunikační a slohové výchovy

Matematika – 2 hodiny, 1 hodina v 6. ročníku a 1 hodina v 9. ročníku. Vyšší časovou dotaci využijeme na posilování matematické gramotnosti, zejména upevňování matematických poznatků, jejich využití v praktických činnostech, rozvíjení kombinatorického a logického myšlení a řešení matematických problémů a k zařazování výuky finanční gramotnosti.

Další cizí jazyk – 6 hodin, od 7. – 9. ročníku po 2 hodinách. Využíváme je k výuce ruského jazyka a německého jazyka dle volby žáků.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda – 7 hodin:

Předměty:

Fyzika – po 1 hodině v 6., 8., 9. ročníku (celkem 3)

Přírodopis – po 1 hodině v 6. a 8. ročníku (celkem 2)

Zeměpis – po 1 hodině v 7. a 9. ročníku (celkem 2)

Toto rozdělení časové dotace bylo zvoleno z důvodu profilace školy na environmentální výchovu a vzdělávání a z důvodu podpory výuky přírodovědných předmětů jako předpokladu pro další profesní orientaci žáků jiným než ryze humanitním či ekonomickým směrem.

Výchova ke zdraví - 1 hodina v 7. ročníku pro prohloubení výchovy a vzdělávání k zdravému životnímu stylu a odpovědnosti za své zdraví

Volitelné předměty- 3 hodiny:

Cvičení z matematiky - 1 hodina v 9. ročníku z důvodu hlubší přípravy žáků pro jejich následujícím vzdělávání i větší úspěšnosti na dalším stupni škol, zlepšení vztahu k matematice

Cvičení z českého jazyka – 1 hodina v 9. ročníku z důvodu hlubší přípravy žáků pro jejich následujícím vzdělávání i větší úspěšnosti na dalším stupni škol

Historie regionu – 1 hodina v 7. ročníku

Další poznámky:

Výuka je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin, některá témata jsou prohlubována formou exkurzí a poznávacích výletů či samostatných projektů.

Předmět pracovní výchova je vyučován po 1 hodině v 6. – 8. ročníku. V 6. a 7. ročníku jsou z organizačních důvodů žáci rozdělení na chlapce a dívky. Chlapci mají zařazen tematický okruh o *Práce s technickými materiály a Pěstitelské práce a chovatelství, dívky Provoz a údržba domácnosti a Pěstitelské práce a chovatelství*.

V 8. ročníku je zařazen tematický okruh *Provoz a údržba domácnosti* a okruh *Svět práce*.

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Jazyk a jazyková komunikace

aktivně podporuje rozvoj verbální komunikace v mateřském i cizím jazyce

rozvíjí vyjadřovací schopnosti jako základ vzdělávání i v dalších oborech

pomáhá porozumět jazykovým sdělením, psaným i mluveným – schopnost reprodukce textu

na základě jazykových schopností umožňuje žákovi poznávat vlastní i cizí kultury

přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji a sebeuplatnění v praktickém životě

učí žáka adekvátně využívat znalosti jazykových rovin a prostředků s ohledem na komunikační prostředí a situace v praxi

Tato vzdělávací oblast aktivně podporuje verbální komunikaci v mateřském a cizím jazyce. Je realizována v povinných vyučovacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk. Všechny tyto vyučovací obory a předměty mají za úkol rozvíjení vyjadřovacích schopností jako základu vzdělávání i v dalších mimojazykových oblastech. Učí žáky porozumět jazykovým sdělením psaným i mluveným tak, aby byli schopni text rovněž reprodukovat. Na základě jazykových a komunikačních dovedností umožňuje žákovi poznávat vlastní i cizí kultury s přihlédnutím k jejich literárnímu odkazu. Přispívá též k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji a sebeuplatnění v praktickém životě. Přípravuje žáka na adekvátní využívání znalostí různých jazykových rovin a prostředků s ohledem na komunikační prostředí a situace v praxi.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

Český jazyk a literatura (ČJ)

Cizí jazyk (AJ, RJ)

5.1.1. Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura je vyučován od 1. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	9	9	9	8	8	5	4	4	4

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat. Podporuje rozvoj dorozumívání, schopnost vyjadřování a porozumění jazykovým sdělením. Stává se předmětem poznávání.

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk a literatura má v 1. ročníku komplexní charakter. Od 2. do 9. ročníku je členěn do tří složek:

Komunikační a slohová výchova - Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, třídit je a kriticky posuzovat jejich obsah. V této složce předmětu se učí žáci vytvářet vlastní texty, jsou vedeni k analýze textů a jejich hodnocení

Jazyková výchova – prohlubuje osvojování spisovné podoby českého jazyka; připravuje žáka na adekvátní využívání znalostí různých jazykových rovin a prostředků.

Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení a ke srozumitelnému vyjadřování.

Literární výchova – učí žáka rozlišovat základní literární druhy na základě četby, získávat a rozvíjet čtenářské návyky a formulovat vlastní názor o přečteném díle.

Literární výchova ovlivňuje žákovy postoje a hodnoty. Komunikace verbální i nonverbální může být též rozvíjena pomocí prvků dramatické výchovy.

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Do vzdělávacího předmětu český jazyk jsou začleněna průřezová témata (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- o rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- o předkládáme žákům možnosti používat osvojených dovedností v jiných oblastech
- o vedeme žáky k systematickému řazení a ukládání informací
- o vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- o seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny, které souvisejí s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- o vedeme žáky k samostatnému formulování pravidel, kterými se probírané mluvnické jevy řídí
- o podporujeme schopnost nalézt chyby v textu a odůvodňovat správné řešení

Kompetence komunikativní

- o vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- o nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraným literárním textům
- o rozšiřujeme slovní zásobu žáků pomocí literárního i gramatického učiva
- o vedeme žáky ke správné a srozumitelné stavbě větných celků

Kompetence sociální a personální

- o vytváříme příležitosti k diskuzi v malých skupinách i v rámci celé třídy
- o stanovíme pravidla pro práci ve skupině i pro práci samostatnou a dbáme na jejich dodržování
- o předkládáme žákům přiměřeně náročné úkoly a tím jim umožňujeme dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- o podporujeme v žácích schopnost pomoc poskytnout i o ni požádat
- o seznamujeme žáky s naším kulturním dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
- o podporujeme v žácích potřebu kultivovaného literárního projevu, četby, celoživotního vzdělávání

Kompetence pracovní

- o vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení i psaní, k přípravě a udržování jejich pracovního prostoru
- o vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí využívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět - Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká umí jednotlivá písmena a hlásky, správně přečíst, vyslovit a napsat umí skládat slabiky, slova čte slabiky, slova tvoří jednoduché věty hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat-tiché čtení umí se orientovat v textu umí sedět při psaní rozlišuje psací a tiskací písmena umí napsat psací písmena velké a malé abecedy umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět umí tvořit smysluplné věty dokáže dramatizovat jednoduchý text dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy naučí se zpaměti básničku (min. 4 verše) dokáže básničku recitovat	písmena a hlásky čtení psaní vyjadřovací schopnosti	VDO – občanská společnost a škola - výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu - výchova - k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti EGS – Evropa a svět nás zajímá- rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí MDV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kriticky přistupovat k médiím a vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku Vv – doplnění textu obrázkem	

Metody, formy, nástroje, pomůcky - sluchová analýza a syntéza, rozhovor, vyprávění, manipulace s písmeny a slabikami, zapojování všech smyslů, ind. přístup, skupinová práce. Pomůcky: tabule, mag. tabule, nástěnné tabule, obrazy a obrázky, textilní písmena, bzučák, kartičky se slabikami a se slovy, obrázková abeceda, krychle s písmeny

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět - Český jazyk a literatura

Ročník: 2.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu dbá na správnou intonaci umí naslouchat přednesu rozlišuje poezii a prózu dokáže přečtený text vyprávět poznává podstatná jména, slovesa, předložky, spojky rozlišuje větu a souvětí, slovní význam - nadřazené, podřazené, souřadné rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek umí rozdělit slova na slabiky umí rozdělit slovo na konci řádku, slabikotvorné: r, l rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě umí ze slov tvořit smysluplné věty rozlišuje vlastní jména osob a zvířat	čtení slovní druhy věta a souvětí, slovní význam hlásky slabiky	MDV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků) – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vliv medií ve společnosti) EGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě) MKV – Lidské vztahy (sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy)	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
pozná párové souhlásky - spodobu na konci slov - uprostřed slov pozná konec věty a začátek věty následující věty začíná velkým písmenem rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací zná a správně používá interpunkční znaménka umí seřadit věty v textu rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk umí se spisovně vyjadřovat ve větách je schopen vyjádřit svůj názor, pocity podle obrázkové osnovy vypráví děj umí naslouchat druhému zvládne jednoduchý popis umí abecedu zvládne správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů	slova věty vyjadřovací schopnosti abeceda psaní		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět - Český jazyk a literatura

Ročník: 3.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení umí číst potichu i předčítat nahlas orientuje se v textu využívá četbu jako zdroj poznatků čte a porozuměním umí reprodukovat text dokáže si vybrat knihu podle svého zájmu a seznámit s ní spolužáky zná obojetné souhlásky zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis procvičuje znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova zdokonaluje si pravopis znělých a neznělých souhlásek pozná podstatné jméno umí určit rod, číslo, pád podstatných jmen rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše pozná sloveso umí určit osobu, číslo a čas sloves určí slovní druhy – přídavná jména, zájmena potřebná k určování osoby u sloves a rodu podstatných jmen, číslovky, částice a citoslovce pozná předložky a umí je napsat s podst. jménem	čtení vyjmenovaná slova znělé a neznělé souhlásky podstatná jména slovesa ostatní slovní druhy	MKV- kult. difference - vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
rozliší větu jednoduchou a souvětí, určí věty v souvětí zná příklady slov souznačných a protikladných a umí je použít ve větě procvičuje abecedu umí řadit slova podle abecedy vytváří dovednosti klást otázky orientuje se textu slyšeném i čteném je schopen vypravovat podle osnovy umí popsat předmět a činnost umí telefonovat umí napsat adresu, přání, pozdrav na pohlednici dbá na úpravu v sešitě upevňuje si správné tvary písmen a číslic v souladu s normou psaní automatizuje si psací pohyb, osobitý rukopis kontroluje si vlastní projev	slova souznačná a protikladná věta, souvětí abeceda vyjadřovací schopnosti psaní	 MDV - kritické čtení - vliv médií ve společnosti MKV - lidské vztahy, princip slušného chování, tolerance, empatie a vžití se do role druhého	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

- **ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti**
- **ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti**
- **ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru**
- **ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost**
- **ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči**
- **ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích**
- **ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev**

- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět - Český jazyk a literatura

Ročník: 4.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
----------------------	---------------------	---	------------------------

seznámí se jazykem jako s prostředkem komunikace rozliší větu jednoduchou a souvětí určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem z vět jednoduchých vytvoří souvětí rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená umí užívat slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená rozlišuje slova ohebná a neohebná, všechny slovní druhy rozlišuje předpony a předložky a správně je píše určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) zná vzory podstatných jmen umí určit rod, číslo, pád a vzor umí skloňovat podst. jmen podle vzorů píše správně zeměpisné názvy pozná zvrtná slovesa, neurčitek umí určit osobu, číslo, čas umí časovat slovesa v času přítomném, minulém, budoucím umí vyhledávat v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telefonní seznam) správně píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně umí uvést příklady užití ve větách umí vypravovat podle osnovy	mateřský jazyk věta, souvětí slovo slovní druhy stavba slova podstatná jména slovesa abeceda skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně vyjadřovací schopnosti	MKV-etnický původ- rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost	
---	--	---	--

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí věrohodně popsat věc, činnost, zvíře, rostlinu při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu umí se vyjádřit v běžných situacích zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu umí napsat dopis včetně adresy v textu rozlišuje přímou řeč a větu uvozovací dbá na úpravu v sešitě čte nahlas i potichu rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat odliší podstatné a okrajové informace dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku seznámí se s autory dětských knih spisovatelé a básníci - B. Němcová, K. J. Erben, J. Seifert, F. Halas, Z. Krubel, M. Macourek, H. Ch. Andersen, A. Lindgrenová, R. Kipling	psaní čtení literární výchova	MKV-kulturní diference-poznávání Vlastního kulturního zakořtení -lidské vztahy- uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarita, empatie MDV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení-reklama MKV-lidské vztahy- vztahy mezi kulturami	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět - Český jazyk a literatura

Ročník: 5.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
----------------------	---------------------	---	------------------------

čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu rozpozná umělecké vybrané žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics zná pojmy rým, verš, sloka volně reprodukuje text vytvoří zkrácený zápis textu recituje básně (přiměřené věku) dokáže zdramatizovat vhodný text sestaví osnovu k popisu a vyprávění podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu napíše dopis, pozvánku, oznámení je schopen/schopna vyplnit podací lístek, poštovní poukázku umí určit všechny slovní druhy určí rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen podstatná jména skloňuje podle vzorů určí druhy příd. jmen zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen pozná základní druhy zájmen a číslovek časuje slovesa ve všech časech v ozn. způsobu pozná všechny slovesné způsoby pozná zvrtné sloveso rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary zná pojem příčestí minulé a umí ho vytvořit umí užít přímou řeč ve vypravování pozná podmět a přísudek	čtení vyjadřovací schopnosti slovní druhy podstatná jména přídavná jména zájmena, číslovky slovesa přímá řeč skladba	Vv - ilustrace Lit. dram. výchova VDO-občanská společnost a škola -občan, občanská společnost a stát MDV-tvorba mediálního sdělení -práce v realizačním týmu	
--	--	--	--

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný, vyjádřený a nevyjádřený užívá shodu přísudku s podmětem určí větu řídící a závislou určí větu hlavní a vedlejší pozná spojky (spojovací výrazy) v souvětí správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky správně píše názvy uměleckých děl, novin, časopisů	souvětí vlastní jména, názvy	MKV-kulturní difference -lidské vztahy -multikulturalita MDV-fungování a vliv médií ve společnosti Vlastivěda – státy, národnosti	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

- ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí
- ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Jazyková výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost)	Na základě výběru textu	Pravopis – v průběhu

-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova -zaznamená stavbu slova, označí předponu, kořen, příponu a koncovku; - správně tvoří tvary méně obtížných zájmen a číslovek; - určí druh a vzor přídavných jmen (tvrdá, měkká, přivlastňovací); - určí druh zájmen a číslovek; - určí slovesný rod; - opraví výraznou tvaroslovnou chybu ve svém projevu a v projevech spolužáků; - samostatně a efektivně pracuje s jazykovými příručkami - určí slovesný a jmenný přísudek - Píše správně i/y ve shodě přísudku s podmětem a několikanásobným podmětem	Stavba slova (funkční morfémy) Pravopis (morfologický) Tvarosloví (ohebné slovní druhy, mluvnické významy) Útvary českého jazyka - informativně Tištěné a elektronické jazykové příručky Skladba (základní větné členy) Pravopis syntaktický		celého školního roku
--	---	--	----------------------

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- Vyhledá v textu klíčová slova a napíše podle nich jednoduchý slohový útvar - osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč - dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity - komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	Základy studijního čtení (klíčová slova, poznámky, výpisky, výtah) Písemný projev Krátké vypravování Popis předmětu Zpráva, oznámení Osobní dopis a e-mail Mluvený projev (kultivovaný slovní projev a neverbální prostředky) Krátké vypravování	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k různým druhům mediálních sdělení, informativní a společensky významné prvky sdělení) OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost za napsané, respektování osobnosti a identity lidí) MV – Práce v realizačním týmu (redakce vybraného média) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (efektivní a asertivní komunikace)	Rozšiřující učivo: - získávat a třídit informace z textů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)
Ročník: 6.

- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - zvládá dramatizaci jednoduchého textu - vyjádří své pocity z přečteného textu - vyhledává informace z literární teorie a historie v tištěných a elektronických katalozích, encyklopediích a učebnicích - podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma	Literární teorie a historie (poezie, próza, lyrika, epika, drama) Dobrodružná literatura Humoristická literatura Moderní pohádka Bajky, pověsti, báje Ústní lidová slovesnost Balada Interpretace literárních děl	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot v chování druhých) VMEGS – Jsme Evropané (zdroje evropské civilizace) EV – lidová slovesnost a příroda, příroda a dobrodružství	V průběhu roku: základy lit. teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...), čtenářský deník Rozšiřující učivo: - dramatizace, vizualizace (interpretace literárního textu užitím jiných médií)
---	---	---	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- uvede základní útvary národního jazyka, rozliší pojmy národní jazyk- mateřský jazyk) - přiřadí do příslušných skupin evropské jazyky - na příkladech uvede, kdy je možné použít spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí - správně tvoří a používá obtížnější tvary zájmen a číslovek (týž, jenž, oba, tři...) - určí slovesný vid - ovládá pravopis příslovečných spřežek, vhodně užívá příslovčí i ve stupňované podobě) - rozliší vlastní a nevlastní předložky a spojky souřadící a podřadící a správně je používá - rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché - ovládá pravopisné jevy (morfologické, lexikální a syntaktické) - správně píše velká písmena, hláskové skupiny a čárku v souvětí podřadném	Obecná jazykověda (útvary národního jazyka, spisovný jazyk, obecná čeština, nářečí, příbuzné jazyky) Tvarosloví (ohebné a neohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy) Skladba (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy, vedlejší věty informativně) Pravopis lexikální a syntaktický	Na základě výběru textu MKV- Evropský den jazyků VMEGS – Jsme Evropané (zdroje evropské civilizace)	Použití různých informačních zdrojů (učebnice, ICT) Pravopis – v průběhu celého školního roku

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálad - dokáže rozpoznat manipulativní působení projevu - napíše gramaticky, kompozičně a věcně správné zadané útvary - dokáže chápat literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory - Napíše jednoduché útvary administrativního a odborného stylu	Kritické čtení, hodnocení textu a promluvy Slohové útvary: Vypravování Popis děje a pracovního postupu Charakteristika osoby (přímá, nepřímá) Pozvánka, žádost, životopis, výtah , výpisky	OSV – mluvní cvičení, poznávání lidí Čj - využití literárních textů MDV – reklama odborný text z různých předmětů	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)
 Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury - zařadí vybraná díla k literárnímu druhu a žánru) - na základě vlastní četby a školní práce uvede významné představitele probraných literárních žánrů - formuluje vlastní názory na přečtený text a divadelní či filmové představení - interpretuje smysl díla - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text	Literární druhy a žánry(poezie, próza, drama) Fantazy, sci-fi, epos, legenda, romance, bajka, balada, Cestopisy Regionální literatura (pohádky, pověsti, kroniky, drobné žánry – poezie a próza)	Vv, Hv - románské, gotické umění (stav., soch., mal.) + hudba D- Velká Morava, český stát - Přemyslovci, Lucemburkové OSV – mezilidské vztahy MKV – charakter. člověka EGS - cestování	V průběhu roku: základy lit. teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...), čtenářský deník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)
 Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- má přehled o slovanských a světových jazycích, po poradě s učitelem správně přiřadí ukázkou k českým a moravským nářečím - uvede způsoby obohacování slovní zásoby, uvede příklad slova zkratkového, přejatého, složeného a víceslovného pojmenování - podle slovníku určí původ slov - nevhodně užitá slova přejatá nahradí českými ekvivalenty - určuje větné členy (druhy podmětu- vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný a druhy přísudku- slovesný, slovesně jmenný, vyjádřený větou, druhy přívlastku, příslovečné určení, předmět) - rozliší souvětí souřadné a podřadné - určí poměr mezi souřadně spojenými větnými členy a větami - správně navazuje věty a odstavce - ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	Obecné poučení o jazyce (rozvrstvení národního jazyka, obecná čeština, interdialekt, nářečí) Nauka o slovní zásobě (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování, víceslovná pojmenování) Tvoření slov Skladba (věta jednoduchá, větný ekvivalent, větné členy, druhy souvětí a nadvětná stavba) Tvarosloví - opakování a upevňování učiva	Ukázky z české literatury Cizí jazyky Na základě výběru textu	Pravopis a jazykový rozbor – v průběhu celého školního roku

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar - rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení - rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace - osvojí a vytvoří si pravidla vedení diskuse a aktivně se zapojuje do diskuse - dodržuje etiketu sociálních sítí a internetových diskusí - ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší fakta od subjektivních názorů, pro ověření využije různé informační zdroje (odbornou literaturu, internet) - ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu - napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně zadané útvary	Komunikační žánry, diskuse, dialog Řečnictví Kritické čtení a naslouchání Mluvený projev připravený a nepřipravený Písemný projev Slohové útvary: Líčení Úvaha Charakteristika literární postavy	Čj (lit.) – literární texty odborné předměty, informatika OSV – mluvní cvičení, sebepoznání a sebepojetí VDO – občanská odpovědnost, angažovanost každého žáka (řečnictví) EV – životní prostředí MV – zpravodajství, média v každodenním životě	Doporučujeme výuku v blocích

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)
 Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
I - interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo, charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka; v literárním textu nalezne neobvyklé nebo neobvykle užitě jazykové prostředky (příznačné pro umělecký styl) a s pomocí učitele, odborné literatury a ve skupinové práci je zařadí; - popíše kompozici vybraného dramatického textu - na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře; - v dramatickém textu označí a pojmenuje jeho základní znaky; - - odliší tragédii a komedii; - představí významné autory literatury pro mládež podle vlastního výběru; - - napíše jednoduché zhodnocení četby, návštěvy kulturní akce, a to v kontextu doby, v níž dílo vzniklo, z hlediska charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka;	Literární teorie a historie Literární interpretace Drama (tragédie a komedie) Literatura pro mládež Ústní lidová slovesnost Adaptace literárních děl (televize, film, divadlo)	Vv, Hv, D – renesance, humanismus, baroko klasicismus Ov – humanismus Čj (sloh) – životopis D – národní obrození, 2. pol. 19. stol. Vv, Hv – umělecké směry 2. pol. 19. st. a přelomu 19. a 20. stol. MKV – Češi a Evropa MDV – knihy, noviny	V průběhu roku: základy lit. teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...), čtenářský deník - porovnání ztvárnění literatury v televizi, film, divadlo a hudební díla

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)
 Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
^z - zařadí slovo do odpovídající funkční vrstvy jazyka s pomocí slovníku - s pomocí slovníku a mluvnických příruček nalezne v textu jazykové prostředky, jejichž funkce se změnila - správně aplikuje znalosti jazykové normy ve svých písemných i mluvených projevech - správně přechyluje slova - popíše význam přeneseného pojmenování - v textu vyhledá ustálené rčení a uvede jeho význam ^s - správně utvoří tvar podle zadaných tvaroslovných kategorií - správně užívá slova přejatá a jejich tvary; správně užívá všech neohebných slov včetně částic - Graficky zaznamená syntaktické vztahy ve větě a souvětí - Dodržuje pravidla pro vazbu syntaktických jednotek a slovosled - Určí doplněk - Správně píše slova přejatá, interpunkci ve větě jednoduché, vsuvku, rozvitý větný člen těsný a volný, přístavek, oslovení, citoslovce a samostatný větný člen, interpunkci v souvětí	Obecné poučení o jazyce (původ a vývoj češtiny - nářečí, slang, profesionalismus, argot) Jazyková norma a kodifikace, výrazové prostředky hovorové, spisovné, archaické Tvorba slov Význam slov, přenesená pojmenování, metafora, metonymie, frazeologie) Slovní zásoba (homonyma, antonyma, odborné názvy) Tvarosloví (tvaroslovné kategorie, neohebná slova) Skladba (věta jednoduchá a souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu, aktuální větné členění) Pravopis lexikální a syntaktický	Na základě výběru textu	Pravopis a jazykové rozbor – v průběhu celého školního roku

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)
 Ročník: 9. ročník

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- uvede zásadní díla vybraných epoch literární historie; - přiřadí dílo k literárnímu žánru; - rozpozná na ukázce prvky výrazného autorského-stylu (autorů české a světové literatury 20. století podle výběru učitele), svá tvrzení zdůvodní - uvede a zhodnotí typické jazykové prostředky konkrétního díla, charakter postav a vztahy mezi nimi - popíše kompozici literárního díla - zaznamená zásadní myšlenky v textu, které jej zaujaly a vysvětlí svůj výběr - stručně písemně porovná vybranou literární předlohu s její adaptací - vyhledává informace ve spolehlivých zdrojích a databázích, nepřejímá informace bez ověření zdroje - vyjádří svůj názor na hodnotu literárního díla a opře ho o argumenty vycházející z textu - rozliší případ kýče či braku od díla umělecky hodnotného - diskutuje o hodnotě literárního díla a jeho významu pro člověka	Literární historie Literární žánry pověst, román, epos, epigram, epitaf, milostná lyrika, balada, drama- komedie, tragédie) Adaptace literárních děl filmová a divadelní, tanec, výtvarné zpracování, komiks Kritické čtení Připravený písemný a ústní projev Literární teorie a kritika Vlastní tvorba	Vv, Hv – umění 20. století Ov – problémy lidské nesnášenlivosti D – dějiny 20. století VDO - demokratické zásady v dílech spisovatelů MV- média ve společnosti	V průběhu roku: základy lit. teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...), čtenářský deník

- podle svých schopností, znalostí a zájmů vytvoří literární text			
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 9. ročník

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- zpracuje teze z prostudované populární nebo odborné literatury, vypracuje konspekt - samostatně vypracuje referát, výklad a úvahu - správně rozvíjí myšlenku s ohledem na účel textu, propojuje text prostředky nadvětného spojování - uspořádá věty a úryvky a věty, aby dávaly smysl a navazovaly - napíše věcně, gramaticky a kompozičně správné slohové vybrané útvary - čte kriticky mediální sdělení, rozumí grafickým záznamům dat	Připravený mluvený a psaný projev Písemný projev Nadvětné spojování Úvaha Výklad Formální dopis Životopis Kritické a prožitkové čtení		Rozšiřující učivo Publicistické útvary – glosa, sloupek, fejeton M – čtení grafů

- s pomocí učitele identifikuje účel složitých grafických znázornění v textu, popíše možný záměr autora - užívá jazykové prostředky v souladu s jazykovou normou a vhodně vzhledem k situaci, adresátovi a komunikačnímu záměru	Mluvený projev - jazyková kultura a kultura projevu		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - chápe roli mluvčího a posluchače - dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy) - vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty - zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu	Úřední písemnosti Vypravování Reportáž, cestopis Proslov Diskuze (sdělovací prostředky) Úvaha, fejeton Výstavba a členění textu Funkční styly	VDO - úřední styk občana s úřady EGS - reportáž z cestování MDV - diskuze, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my OSV - mluvní cvičení EV - vztah člověka k životnímu prostředí (reportáž) Čj – literární texty	Doporučujeme výuku v blocích

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- orientuje se v základních literárních směrech 20. st. - má přehled o významných představitelích české a světové literatury - projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení - formuluje vlastní názory na umělecké dílo	Literatura 1. pol. 20. století (česká i světová) – meziválečná poezie a próza, odraz války v literatuře (ztracená generace) Literatura 2. pol. 20. století – oficiální, exilová a samizdatová česká literatura, moderní román	Vv, Hv – umění 20. století Ov – problémy lidské nesnášenlivosti D – dějiny 20. století VDO - demokratické zásady v dílech spisovatelů	V průběhu roku: základy lit. teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...), čtenářský deník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

- ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

- ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

- ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

5.1.2. Vyučovací předmět: Cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cizí jazyk je vyučován od 3. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	3	3	3	3	3	3	3

Cizí jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Obsahovou náplní je nácvik řečových dovedností a to jak receptivních, produktivních, tak i interaktivních. Při rozvíjení výše uvedených dovedností je využívána slovní zásoba tematických okruhů a komunikativních situací v rozsahu učiva jednotlivých ročníků. Obsah předmětu zohledňuje zájmy, nadání žáků i potřeby pro praktický život a budoucí povolání. Hodiny probíhají zábavnou formou, zaměřují se především na rozvoj poslechu a mluvení, zpracovávají se vhodné texty ke čtení a řízeně se rozvíjí psaní od jednotlivých slov až k celému odstavci. Na druhém stupni výuka plyně navazuje na předcházející období. Další cizí jazyk je od školního roku 2013/14 vymezen jako součást vzdělávací

oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Škola zařazuje Další cizí jazyk od 7. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin výuky. Vzhledem k posilování významu Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky- viz tabulka). V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci

a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového podvědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Žáci při hodinách procvičují všechny jazykové dovednosti (mluvení, poslech, čtení, psaní). Jedenkrát za 4 roky škola organizuje motivační několikadenní pobyt v Anglii za účelem rozvoje získaných dovedností. Do výuky je zařazována práce s časopisy pro mládež psanými v anglickém jazyce. Pro žáky je rovněž k dispozici knihovnička literárních děl psaných v originále přizpůsobeném dané úrovni jazykových dovedností žáků.

Do vzdělávacího předmětu cizí jazyk jsou začleněna průřezová témata (viz. přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu cizí jazyk jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- o vedeme žáky k experimentování s různými učebními styly (způsob zprac. slovní zásoby) tak, aby žák našel samostatně ten nejúčinnější
- o žáci spolupracují na projektech se žáky s jiných zemí, při těchto aktivitách používají angličtinu jako reálný prostředek komunikace
- o vedeme žáky k účasti na různých soutěžích, olympiádách, besedách, kdy žáci mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti a motivují se k zdokonalování
- o pozitivně motivujeme žáky k stanovení vlastních cílů, k jejich dosažení
- o motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

- o žáci pracují s knihami s anglickými instrukcemi, které učitel nepřekládá, žáci musí sami pochopit význam sděleného
- o žáci řeší úkoly, ve kterých musí zjistit od jiných dílčí údaje tak, aby je mohli ve výsledném dialogu (scénce) použít
- o žáci pracují na projektech, kde řeší samostatně nebo ve skupině reálné problémy, výsledky porovnávají se žáky z jiných zemí

Kompetence komunikativní

- o vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v anglickém jazyce, simulují reálné situace ze života
- o umožňujeme žákům komunikovat prostřednictvím Internetu, žáci si pravidelně dopisují e-mailem, chatují s vrstevníky ze zahraničí
- o žáci pracují s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti

Kompetence sociální a personální

- o žáci řeší úkoly simulující reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách, uplatňují své dovednosti,
- o zodpovídají za svou práci celému kolektivu

- o navozujeme při výuce přátelskou a kooperativní atmosféru, vedeme žáky k vzájemné pomoci při vypracovávání zadaných aktivit, k naslouchání a respektování druhých
- o Žáci připravují prezentace pro různé aktivity, učitel podporuje sebevědomé vystupování, vede žáky k aktivní diskuzi, pozitivní kritice ostatních, hájení vlastního stanoviska

Kompetence občanské

- o vybízíme žáky k otevřenosti, podporujeme jejich zájem a reagujeme kladně na dotazy s cílem, aby se žáci nebáli zeptat, vede je k toleranci postupů jiných, úctě a respektu
- o Žáci se při spolupráci na mezinárodních projektech učí toleranci a respektu vůči jiným názorům, postojům a národnostem
- o při práci na projektech žáci vnímají odlišné kulturní prostředí

Kompetence pracovní

- o vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě
- o zadáváme úkoly z reálných životních situací
- o žáci diskutují na záměrně zvolená témata, ve kterých řeší otázku vlastního profesního zaměření

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Umí pozdravit, rozloučí se, představí se, osloví osobu, vyjádří souhlas a nesouhlas.	Hello	MKV – Multikulturalita – Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění.	
Umí počítat do dvanácti, určí celé hodiny, udá svůj věk	Číslo	Pokud je možno, je vhodné učivo prolínat do všech ostatních předmětů.	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Dokáže pojmenovat školní potřeby, udá jejich barvu a počet. Umí pojmenovat základní geometrické tvary, vyjádří velikost a délku Umí představit členy rodiny, pojmenuje běžné vybavení místnosti, užívá slovesný tvar mám. Vyjmenuje anglickou abecedu, znají svojí národnost, hláskují své jméno. Umí pojmenovat hračky, vyjádří jejich polohu předložkami v, na Pojmenují části hlavy, vyjádří pocit radosti, smutku, užívají slovesný tvar má. Užívá členy Používají slovesný tvar máme – máte, používají pobídku Let's... Pojmenuje části lidského těla. Znají běžné části oblečení. Umí pojmenovat zvířata, užívá slovesné tvary vidím. Znají různé druhy dopravních prostředků, užívají slovesný tvar slyším. Znají vazbu there is/are	Ve škole Tvary a velikosti Moje rodina I have got Abeceda Hračky Předložky v, na, vedle, pod Můj obličej He/she/ has got A/an/the Let's... Moje tělo Oblečení Ve hře I can-can't see Ve městě I can hear	EGS - Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice angl. mluvících národů	

Metody, formy, nástroje, pomůcky: Opakování slyšeného slova, říkanky, básničky, písničky, audio nahrávky, řízené/doplňování dle vzoru/ i neřízené dialogy, obrazový materiál, kartičky, slovníky-pokud možno i obrázkové, hraní scének, jazykové hry-pexesa, domino, kvarteta atd.

Projekty, kurzy: *HALLOWEEN* (svátek 31.10.)

-pojmenují oblíbené sladkosti, určí masku, znají jména nadpřirozených bytostí, užívají slovesného tvaru mají – they have got

AT CHRISTMASS (O vánocích)

-pojmenují tradiční vánoční předměty, zpívají vánoční písně, používají předložku under-pod

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- **CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně**
- **CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal**
- **CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu**
- **CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu**
- **CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení**
- **CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy**

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- **CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností**
- **CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu**
- **CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu**

MLUVENÍ

- CJ-5-2-01 *se zapojí do jednoduchých rozhovorů*
- CJ-5-2-02 *sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- CJ-5-2-03 *odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- CJ-5-3-01 *vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům*
- CJ-5-3-02 *rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*

PSANÍ

- CJ-5-4-01 *napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života*
- CJ-5-4-02 *vyplní osobní údaje do formuláře*

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- získá základní slovní zásobu - umí udržet pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení - rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě - prezentuje jednoduché básničky a písničky - řeší jednoduché situace související se seznamováním, se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru a se získáváním a poskytováním základních místních, časových a jiných informací. - uvědomění si rozdílu mezi fonetickou a psanou formou jazyka - umí používat abecední slovník učebnice - reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy - formuluje otázky a odpovídá na ně - písemně obměňuje krátké probrané texty - používají názvy běžného ovoce a zeleniny - pojmenují běžné potraviny, vyjádří pocit hladu, libosti a nelibosti, slovesný tvar chci - hovoří o oblíbených nástrojích, vyjádří pocit žízně - určují místnosti v bytě	- sloveso "be" a "have got" - spojování jednoduchých vět (and, but, or) - předložky vedle, pod (under, next to) - užívání členů (the, an, a) - anglická abeceda - stavba věty jednoduché, oznamovací, rozkazovací, tázací - zápor ve větě - přivlastňovací pád - zájmena osobní a ukazovací - seznámení s přítomným časem prostým a průběhovým - části těla - číslovky do 10 - technika čtení - ovoce a zelenina - I want - nápoje	OSV - poznávání lidí, komunikace MKV - lidské vztahy EV - ekosystémy	<u>Jazykové prostředky:</u> vyplývají z obsahu použité učebnice

Pomůcky: kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, magnetické tabule, audio technika, počítače, mapy, kopírovaný materiál.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- umí říkanky, básničky, písničky a jiné texty - umí používat základní slovní zásobu, např. na téma rodina, zvířata, škola, věci kolem nás,... - umí pozdravit při setkání a loučení, oslovit, představit se a představit druhé - poděkovat a odpovědět na poděkování - vyjádřit souhlas a nesouhlas, radost - čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché audio-orálně připravené texty. - čte potichu krátké texty obsahující převážně známé jazykové prostředky - orientuje se v obsahu jednoduchého textu - vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci - umí navázat kontakt s konkrétní osobou - vyžádá jednoduchou informaci - písemně obměňuje krátké texty - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl - používá abecední slovník učebnice	- opakování a procvičování probraného učiva - přítomný čas prostý a průběhový - tvoření otázek a odpovědí, tvoření záporů - slovesa "to be ", "have got" - modální slovesa (can, must) - otázka a zápor pomocí slovesa "do" - číslovky 1-100 - roční období, měsíce, dny v týdnu, datum	Český jazyk Hudební výchova Výtvarná výchova Občanská výchova Matematika VDO-občanská společnost a škola EV – ekosystémy OSV – poznávání lidí, komunikace MKV – lidské vztahy MDV – tvorba mediálního sdělení	

Pomůcky: Audio video technika, počítače, mapy, kartičky, hry, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky.

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

- CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

- CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukováným) - dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení - rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat. - čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché audio-orálně připravené texty. - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky. - recituje z paměti několik říkanek. - formuluje otázky a odpovídá na ně. - umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti. - písemně formuluje otázky a odpovědi na ně. - má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti	- předložky místa (on top of, between, behind, in, near, next to) - základní společenské obraty a fráze - přivlastňovací pád - určování hodin a času - vyjádření přání a potřeb (want, need) - min. čas slovesa "být" a dalších pravidelných sloves (dle slovní zásoby) - přítomný čas průběhový a prostý - rozkazovací způsob - příslovce frekvenční, způsobová a místa - popsání každodenních zvyků a činností - přídavná jména - vyjádření povinnosti - vyjádření povinnosti pomocí "going to" - zájmena some, any - stupňování přídavných jmen	Český jazyk OSV – mezilidské vztahy -poznávání lidí, komunikace VDO – společnost a stát -společnost a škola EGS – Evropa a svět nás zajímají MKV – kulturní difference MDV – tvorba multimediálního sdělení EV- ekosystémy	

Pomůcky: audio a video technika, počítače, časopisy, slovníky, mapy, encyklopedie, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky.

Soutěže: Olympiáda v Aj.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout. - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob. - umí vyhledat zákl. informace a hlavní myšlenky. - využívá slovníky - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob - vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích - umí jednoduše vyjádřit svůj názor - umí přednést krátkou zprávu či sdělení - umí napsat stručný osobní dopis - má základní poznatky o angl. mluvících zemích.	- psaní krátkých stručných dopisů a pohlednic - žádání a poskytování osobních informací. - seznámení s měnami angl. mluvících zemí - modální slovesa (can/can't, must/have to, should) - popis města a instrukce k určení směru - popsání denní rutiny, zvyků a živ. stylu - popis lidí, charakteristika a oblečení - vyjádření množství - minulý čas prostý a průběhový - budoucí čas - přítomný čas	Zeměpis Český jazyk Hudební výchova Dějepis OSV – kooperace a kompetice -komunikace MDV – tvorba mediálního sdělení EGS – Evropa a svět MKV – mezilidské vztahy a kulturní difference VDO – občan, společnost, stát EV – zákl. podm. života	

--	--	--	--

Pomůcky: Audio a video technika, počítače, časopisy, slovníky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky.

Soutěže: Olympiáda v Aj.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru. - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. - umí užívat jednoduché obraty, vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, ... - napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd. - vyplní běžný formulář a dotazník - má všeobecný rozhled, který přispívá k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů)	- přítomný, minulý a budoucí čas prostý a průběhový - modální slovesa - popis osoby, místa, předmětu, času a situace - předložky místa a času - trpný rod/ budoucí, přítomný a minulý - nepravidelná slovesa, frázová slovesa - should - doporučení, rada - souvětí podmínkové - předpřítomný čas; for, since - too x enough - příslovce času	Český jazyk Matematika Občanská výchova Člověk a zdraví Zeměpis Dějepis Hudební výchova Výtvarná výchova EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO – formy participace OSV – kooperace a kompetice EGS – objevujeme Evropu a svět MKV – multikulturalita, etnický původ MDV – práce v realizačním týmu	

Pomůcky: Audio a video technika, počítače, časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky. Soutěže: Olympiáda v AJ

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- rozumí souvislým projevům učitele - monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu. - formulovat otázky a odpovídat na ně - pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v dialogických situacích každodenního života - samostatně vést jednoduchý dialog - vyjadřovat vlastní názor - reprodukovat vyslechnutý nebo přečtený text - souvisle pohovořit na známá témata (včetně základních reálií) - používat slovníky a jazykové příručky - umí napsat stručný životopis - vyplní běžný formulář a dotazník - pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) - orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích. - má všeobecný rozhled. - odhaduje významy neznámých výrazů.	- minulý, přítomný a budoucí čas prostý a průběhový - předpřítomný čas - zájmena zvratná a samostatná - vztažné věty - trpný rod - nepřímá řeč - vedení telefonického rozhovoru - modální slovesa (should, can, might, shall, would, must, have to) - udávání směru - tázací dovětky - příkazy a žádosti - části těla - význačné osobnosti z oblasti vědy, umění, historie, politiky, sportu. - podmínkové věty - počitatelná a nepočitatelná jména	Dějepis Zeměpis Český jazyk Přírodopis Občanská výchova EV – vztah člověka a prostředí VDO – principy demokracie OSV – kooperace a kompetice -komunikace EGS – jsme Evropané MKV – princip sociálního smíru a solidarity MDV – práce v realizačním týmu Projekty: Evropský den jazyků	

Pomůcky: Audio video technika, počítače, časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový a kopírovaný materiál, gramatické přehledy, názorné pomůcky. Soutěže: Olympiáda v Aj.

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

- CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

- CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

5.1.3. Vyučovací předmět: Další cizí jazyk

Další cizí jazyk je vyučován od 7. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2

Žákům s SPU je umožněno na žádost rodičů místo předmětu Další cizí jazyk věnovat určenou časovou dotaci upevňování cizího jazyka (anglického jazyka).

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

Osnova vyučovacího předmětu anglický jazyk pro žáky 7. ročníku se speciálními vzdělávacími potřebami (rozvíjení 1. cizího jazyka místo výuky 2. cizího jazyka):

- upevnění základních komunikačních frází a slovní zásoby
- přítomný čas průběhový a prostý, umět rozlišit děje probíhající opakovaně a právě teď, tvorba věty oznamovací, otázky a záporu
- zájmena přivlastňovací, zájmena osobní v pozici podmětové a předmětové – fixace
- minulý čas prostý – opakování gramatiky věty oznamovací, otázky a záporu, minulé formy pravidelné a nepravidelné, upevnění nepravidelných sloves
- člen určitý a neurčitý – a/an, the, some/any
- počitatelnost – rozlišení počitatelných a nepočitatelných podstatných jmen, upevnění gramatických pravidel pro počitatelnost

Osnova vyučovacího předmětu anglický jazyk pro žáky 8. ročníku se speciálními vzdělávacími potřebami /rozvíjení 1. cizího jazyka místo výuky 2. cizího jazyka/:

- fixace přídavných jmen, umět je rozdělit na dlouhá, krátká, nepravidelná. Umět je vystupňovat bez důrazu na jejich psanou podobu a na výjimky.
- orientace ve frekvenčních příslovcích – always, usually, sometimes, often. Příslovce never užívat tak, aby ve větách nebyl dvojitý zápor.
- minulý prostý čas – umět zařadit slovesa mezi pravidelná, nebo nepravidelná. Umožnit práci s přehledem nepravidelných sloves. Důraz na zápornou formu, na správnou tvorbu otázky.
- přítomné časy – opakování gramatiky přítomného prostého i přítomného průběhového času. Umět tyto gramatické jevy od sebe odlišit a vědět, kdy který jev použít.
- budoucí čas – gramatika budoucího času s will, práce s otázkou a zápornou větou. Chápat tento jev jako vzdálenější budoucnost.
- orientace v základních předložkách
- minulý čas průběhový – fixace konstrukce věty oznamovací, otázky a věty záporné, připomenutí slovesa to be
- užití obou časů v souvětí – umět odlišit okamžik a delší dobu trvání. Dle tohoto vybrat správný minulý čas.
- připomenutí užití členů
- rozšíření slovní zásoby o názvy budov, základní práce s mapou / umět popsat cestu/
- připomenutí sloves can, can't, must, mustn't

Další cizí jazyk - Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ruský jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze školou nabízených jazyků v rámci oboru Cizí jazyk. Předmět Ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru - další cizí jazyk rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Ruský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku mateřského jazyka a anglického jazyka, případně dalších nabízených cizích jazyků. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi jak v dalším studiu, tak i v budoucím pracovním uplatnění. Cílem je poskytnout žákům nástroj ústní i základní písemné komunikace, umožnit žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. V Ruském jazyce se předpokládá dosažení úrovně A1.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk je realizován v 7., 8. a 9. ročníku a to vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Výuka předmětu probíhá vždy v celém ročníku najednou a žáci jsou rozděleni do skupin. Předmět další cizí jazyk je vyučován v jazykových učebnách, v klasických třídách i v multimediální a počítačové učebně s možností využití dataprojektoru a audiovizuální techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie, které ve vyučovacím předmětu Ruský jazyk směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podporujeme rozvoj tvořivého myšlení žáků, vedeme je, aby propojovali získané poznatky do širších celků
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace, vedeme žáky k práci s informačními zdroji, k samostatné práci s dvojjazyčnými i výkladovými slovníky
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka
- vedeme žáky, aby si vybírali a využívali vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- vedeme je k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- pracujeme s česko-ruskou interferencí, vyhledáváme shody a odlišnosti obou slovanských jazyků
- umožníme volný přístup k informačním zdrojům, při výuce využíváme výpočetní techniku, začleňujeme práci ve skupinách
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí potřebují ruský jazyk
- klademe vhodné otázky

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění rusky vedenému rozhovoru a psaným jednoduchým textům, vedeme žáky, aby komunikovali na odpovídající úrovni
- učíme žáky využívat informační prostředky ke komunikaci se světem
- dbáme na dobrou úroveň vyjadřování, současně však vedeme žáky, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk, vedeme je k výstižnému a souvislému projevu
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky, vedeme žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváříme situace, ve kterých si žáci uvědomují potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- vedeme žáky k respektování názorů učitele
- usilujeme o vzájemnou toleranci a spolupráci žáků, podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu, podporujeme spolupráci ve skupině
- vedeme žáky tak, aby byli schopni sebekontroly

- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- vedeme žáky, aby pochopili důležitost tolerance a solidarity v lidských vztazích a snažili se vcítit do problémů minorit ve světě i u nás
- seznamujeme žáky s realitami ruský mluvících zemí
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- vedeme žáky k diskuzi a k prezentaci jejich myšlenek a názorů, k vzájemnému naslouchání si, kooperaci

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vedeme je k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- vedeme žáky ke spolupráci, zařazujeme výuku ve skupinách
- vedeme žáky k zodpovědnému a svědomitému přístupu k učení, k efektivnímu organizování své práce

zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

Volitelný vyučovací předmět: Další cizí jazyk - ruský jazyk

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy</i>	<i>Poznám</i>
---------------	--------------	---	---------------

Ročník:
7.

<u>Receptivní řečové dovednosti</u> - seznamuje se se zvukovou podobou ruského jazyka, vnímá fonetická pravidla a správnou intonaci - vyhledává známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu - interpretuje obsah poslechu - pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu - využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov - chápe obsah čteného textu nebo konverzace, soustředí se na nejdůležitější informace, rozliší hlavní a doplňující informace, pochopí hlavní myšlenku - čte nahlas i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - v souvislém projevu rodilého mluvčího pochopí jeho záměr a názor - při práci s textem používá slovník, vyhledá potřebné informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi	<u>Jazykové prostředky a funkce:</u> <u>fonetika</u> - zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobu slov - opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět <u>pravopis</u> - seznámení s ruským pravopisem <u>gramatika</u> - skloňování vybraných podstatných jmen - skloňování vybraných přídavných jmen - vybrané tvary přivlastňovacích zájmen - minulý čas - slovesné vazby odlišné od češtiny - vyjádření záporu <u>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> - popis, vypravování - stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu - vyjadřování žádostí, přání	MDV – mediální produkty a jejich význam MDV - účinky mediální produkce a vliv médií MDV – uživatelé OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – sociální komunikace OSV – morálka všedního dne OSV – spolupráce a soutěž MKV – psychosociální aspekty interkulturality MKV – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí VMEGS – žijeme v Evropě výtvarná výchova, hudební výchova, občanská a rodinná výchova, ostatní cizí jazyky Projekty Evropský den jazyků	<u>Jazykové prostředky</u> vyplývají z obsahu použité učebnice
--	--	---	---

<u>Produktivní řečové dovednosti</u> - požádá v jednoduchých větách o informace z každodenního života - požádá o základní informace z běžného života a sám je v jednoduchých větách poskytuje - Adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Reprodukuje méně náročný autentický text - Seznamuje se s tiskací ruskou azbukou - Na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě - Vytvoří krátký text na téma související se životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - Napíše text ve formě odpovědi na zadaný úkol či otázku - Při zpracování písemného projevu využívá slovník	<u>Tematické okruhy a komunikační situace</u> - přestavení se, pozdravy, základní zdvořilostní fráze - volnočasové aktivity - škola, školní předměty - rodina, rodinní příslušníci, vybraná povolání - bydlení, jeho popis a vybavení <u>Reálie země studovaného jazyka</u> - základní informace o životě v Rusku a porovnání s ČR		<u>Jazykové prostředky:</u> vyplývají z obsahu použité učebnice
<u>Interaktivní řečové dovednosti</u> - domluví se v běžných každodenních situacích, požádá o radu, o pomoc - zapojí se do jednoduchých rozhovorů	<u>Tematické okruhy:</u> - sport - péče o zdraví - stravování, nákupy - město <i>oblékání</i>		

Volitelný vyučovací předmět: Další cizí jazyk - ruský jazyk

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
---------------	--------------	---	-----------------

Ročník:
8.

<u>Receptivní řečové dovednosti</u> - rozvíjí úroveň správné ruské výslovnosti, usiluje o plynulé vyjadřování - používá správnou ruskou intonaci - vyhledává známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu, rozpozná téma, hlavní myšlenku - interpretuje obsah poslechu - pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu - využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov - shrne v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace - v souvislém projevu rodilého mluvčího rozliší hlavní informace, pochopí záměr mluvčího - čte nahlas, plynule a foneticky správně - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při práci s textem používá slovník a internet	<u>Jazykové prostředky a funkce:</u> <u>fonetika</u> - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět <u>pravopis</u> - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě <u>lexikologie</u> - slovní zásoba jednotlivých tematických celků a jejich využití v běžných řečových situacích <u>gramatika</u> - přídavná jména tvořená od jmen podstatných - vybraná osobní zájmena - číslovky 1 – 100, 1000 - časování sloves I. a II. typu - časování sloves pohybu - vybrané vazby sloves - příslovce <u>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> - popis, vypravování - stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu, jeho reprodukce - jednoduchá prezentace - informace z médií	OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – sociální komunikace OSV – spolupráce MKV – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – morálka všedního dne MDV – mediální produkty a jejich význam MDV – uživatelé MDV – účinky mediální produkce a vliv médií VMEGS – žijeme v Evropě výtvarná výchova, hudební výchova, občanská a rodinná výchova, ostatní cizí jazyky Projekty Evropský den jazyků	<u>Jazykové prostředky:</u> vyplývají z obsahu použité učebnice
---	--	---	--

<u>Produktivní řečové dovednosti</u> - Žádá vhodnou formou o informace z každodenního života - V jednoduché konverzaci žádá o běžné informace a sám je poskytuje - Adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích - na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě - vytvoří krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky - reprodukuje méně náročný autentický text - jednoduše se vyjádří k různým tématům - při zpracování písemného projevu využívá překladové slovníky	<u>Tematické okruhy a komunikační situace</u> - rok, roční období, měsíce - popis dne, časové údaje - jídlo, stravovací návyky - nákupy, móda, oblékání, styly oblékání - vzhled a charakter člověka <u>Reálie zemí studovaného jazyka</u> - základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky - základní informace o životě v Rusku		<u>Jazykové prostředky:</u> vyplývají z obsahu použité učebnice
<u>Interaktivní řečové dovednosti</u> - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si potřebné informace, požádá o radu, o pomoc - vyjádří, co smí, může, umí a má udělat	<u>Tematické okruhy:</u> - sport - péče o zdraví - stravování, nákupy - město <i>oblékání</i>		

Pomůcky

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso,...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní,...), názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...)

Soutěže

Olympiády v ruském jazyce

Volitelný vyučovací předmět: Další cizí jazyk - ruský jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti - zdokonaluje úroveň své četby, čte plynule s porozuměním - dbá na správnou výslovnost a intonaci - vyhledává známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu - interpretuje obsah poslechu - pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu - využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov - interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace - vlastními slovy vyjadřuje podstatu textu, zhodnotí ho, zaujímá stanovisko - čte nahlas, plynule a foneticky správně, rozliší základní informace - dokáže vyhledat základní informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při čtení dokáže podle obsahu rozlišit typ textu a účel čtení - při práci s textem používá slovník a internet	<u>Jazykové prostředky</u> <i>fonetika</i> - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět (přízvuk slovní i větný, rytmus, intonace a melodie) <i>pravopis</i> - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě <i>lexikologie</i> - tvoření slov, ustálená slovní spojení <i>gramatika</i> - skloňování podstatných jmen - 3.stupeň přídavných jmen - řadové číslovky - minulý a budoucí čas sloves - rozkazovací a podmiňovací způsob sloves - vazby <i>нужно а не́льзя</i> - spojka <i>если</i> <u>komunikativní funkce jazyka a typy textů</u> - formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence - jednoduchá prezentace - informace z médií	OSV – pozvánání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – sociální komunikace OSV – morálka všedního dne OSV – spolupráce a soutěž MDV – mediální produkty a jejich význam MDV – uživatelé MDV – účinky mediální produkce a vliv médií OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů VMEGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky VMEGS – žijeme v Evropě MKV – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	<u>Jazykové prostředky:</u> vyplývají z obsahu použité učebnice

<i>Výstup</i>	<i>.Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředm. vztahy, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
<u>Produktivní řečové dovednosti</u> - navazuje jednoduchou konverzací - vhodnou formou zjišťuje informace týkající se každodenního života - navazuje konverzací, žádá o běžné informace a sám je poskytuje - adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích - reprodukuje méně náročný autentický text - na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě - vytvoří krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky - jednoduše se písemně vyjádří k různým tématům (refetát) <u>interaktivní řečové dovednosti</u> - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si potřebné informace, požádá o pomoc, o radu - bez problémů se zapojí do komunikace v hodinách	<u>Tematické okruhy a komunikační situace</u> - volný čas a cestování - doprava, orientace ve městě - zdraví a nemoci, části těla, zdravý životní styl, počasí - svátky a oslavy, blahopřání - hlavní město Ruska – Moskva realie zemí studovaného jazyka - základní geografické, ekonomické, kulturní a historické realie Ruska a srovnání s realiami České republiky - základní informace o životě v Rusku	Projekty Evropský den jazyků	

Pomůcky: audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso,), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní....),, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...)

Soutěže: Olympiády v ruském jazyce

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

- DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

- DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Německý jazyk

Volitelný vyučovací předmět: Další cizí jazyk – německý jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Vstupní audioorální kurz - pozdravy, zákl. otázky a odpovědi (jméno, bydliště, věk), číslovky 1 - 20 <i>Moje rodina a přátelé</i> - představení sebe a členů rodiny, krátké vyprávění o sobě a rodině <i>Škola</i> - vyučovací předměty, školní potřeby, rozvrh hodin, dny v týdnu - systém školství v Německu, srovnání s ČR <i>Zvířata</i> <i>Barvy, některé oblečení</i> <i>Německo, Rakousko, Švýcarsko</i> Jazykové prostředky: - časování pravidelných sloves a sloves být a mít - přivlastňovací zájmena můj, tvůj - člen určitý a neurčitý 1. pád - číslovky 1 – 1000 (řadové číslovky) - množné číslo podst. jmen - pořádek slov věty oznamovací a otázky - vykání - vyplnění jednoduchého formuláře - odpověď na jednoduchý e-mail - souhlas, nesouhlas, poděkování - zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky pasivně, základní výslovnostní návyky - abeceda	Český jazyk – odpovídající učivo gramatiky, srovnání a odlišnosti Zeměpis – realie německy mluvících zemí OSV - rozvoj schopností, poznávání, - komunikace - spolupráce a soutěživost VMEGS - život dětí v jiných zemích - lidová slovesnost, - zvyky a tradice národů Evropy MUV - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání - lidské vztahy VDO - škola jako model otevřeného partnerství a	

		demokratického společenství	
--	--	--------------------------------	--

5.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Umožňuje žákům důkladně porozumět matematickým pojmům a postupům, jejich vzájemným vztahům, osvojit si některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

Matematika

1.2.1 Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět matematika je vyučován od 1. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	5	5	5	5	4	5	4	4	4

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat. Předmět je již svou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, ne znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 4 tematické okruhy:

1. tematický okruh: **Čísla a početní operace** na 1. stupni prohlubuje na 2. stupni tematický okruh **Čísla a proměnná**
2. tematický okruh: **Závislosti, vztahy a práce s daty**
3. tematický okruh: **Geometrie v rovině a prostoru**
4. tematický okruh: **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

Do vzdělávacího předmětu matematika jsou začleněna průřezová témata (viz. přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- o zařazujeme do vyučování úlohy z praktického života
- o nabízíme různé metody práce, rozmanité pomůcky a tím dosahujeme zajímavosti výuky
- o vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početní operace, algoritmy, matematické symboly, termíny), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe.

Kompetence k řešení problémů

- o nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů z reálného života
- o podporujeme nalézání různých variant řešení zadaných úloh, možnost diskuse řešitelnosti daných úloh
- o umožňuje žákům hodnotit výsledky své práce, hovořit o nich, reagovat na upozornění učitele
- o podporujeme rozvoj kreativity při řešení problémových úloh

Kompetence komunikativní

- o předkládáme žákům úlohy s využitím matematické symboliky
- o nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- o pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální

- o samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- o stanovíme pravidla pro práci skupiny a samostatné práce a dbáme na jejich dodržování

Kompetence občanské

- o vedeme žáky ke schopnosti pomoci druhým při řešení problémových úloh
- o zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou

Kompetence pracovní

- o zařazujeme vhodné činnosti pro dosažení zručnosti žáků
- o vyžadujeme od žáků zodpovědnost a bezpečnost v přístupu k zadaným úkolům

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí využívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

M A T E M A T I K A**Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace****Vyučovací předmět: Matematika**

Ročník: 1.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zná číslice 1 až 20, umí je napsat a přečíst zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší apod. umí seřadit čísla podle velikosti umí zakreslit čísla do 20 na číselnou osu zná a používá matem. symboly +, -, =, <, > umí zapsat, přečíst, vyřešit příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku provádí rozklad na desítky a jednotky řeší jednoduché slovní úlohy rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geom. útvary modeluje jednoduché geom. útvary v rovině pozná geometrická tělesa – krychle, koule, válec geom. útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za apod.	počítání do dvaceti geometrie	VDO-Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát - výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost EV- Vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí Vv- obrázky stejného druhu podle počtu Vv, PČ – užití barev, vystřihování, modelování Prvouka	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí zapsat a vyřešit příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes dvacítku umí zapsat a přečíst čísla do sta umí zakreslit čísla do sta na číselnou osu porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně sčítá a odčítá čísla do sta zná význam závorek počítá příklady se závorkami zaokrouhluje čísla na desítky umí provést zápis slovní úlohy řeší slovní úlohy s výpočty do sta seznámí se s principem násobilky v oboru do 50 zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu umí si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko) zná pojem bod, přímka, čára, úsečka narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky zná rozdíl mezi přímkou, přímkou a křivou čarou porovná úsečky podle velikosti umí změřit úsečku pozná geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec	počítání do dvaceti počítání do sta slovní úlohy násobení do 50 mince a bankovky jednotky geometrie	VDO-Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát - výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost EV - Vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí Vv - výroba papírových mincí bankovek Vv, PČ - znázorňování slovní úlohy, modelování	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zná symboly pro násobení a dělení násobí a dělí v oboru malé násobilky řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky umí dělit se zbytkem umí sčítat a odčítat dvojčíselná čísla z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56) umí sčítat a odčítat dvojčíselná čísla písemně řeší slovní úlohy v oboru do sta umí zapsat a přečíst čísla do tisíce umí porovnávat, setřídít vzestupně a sestupně čísla do tisíce umí zakreslit čísla do tisíce na číselné ose umí sčítat a odčítat z paměti i písemně řeší slovní úlohy v oboru do tisíce sezná se se zaokrouhlováním na stovky umí násobit a dělit 20,30,40...100 zná význam symbolu =, řeší jednoduché rovnice zná jednotky délky mm, cm, dm, m, jednotky délky používá k měření umí změřit rozměry geom. útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách umí určit obvod rovinného obrazce sečtením délek jeho stran umí narýsovat a označit bod, přímkou, polopřímku, úsečku rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti zná význam pojmu průsečík a umí ho určit pozná jehlan a kužel	malá násobilka počítání v oboru do sta počítání v oboru do tisíce rovnice jednotky délky geometrie	EGS - Objevujeme Evropu a svět - porovnávání lidnatosti evropských států ... Prv - měření	

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. Období

- **M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků**
- **M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti**
- **M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose**
- **M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly**
- **M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace**

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

- **M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času**
- **M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života**
- **M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel**

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

- **M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci**
- **M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky**
- **M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině**

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí zapsat a přečíst čísla do 10 000 sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000 umí zaokrouhlovat na tisíce orientuje se na číselné ose do 10 000 ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky umí násobit písemně jednociferným a dvouciferným činitelem umí písemně dělit jednociferným dělitelem umí sčítat, odčítat, násobit a dělit na kalkulátoru používá kalkulátor ke kontrole zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času umí převádět jednotky hmotnosti a délky řeší jednoduché a složené slovní úlohy umí provést zkrácený zápis s neznámou umí pracovat s kružítkem umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici umí sestavit trojúhelník ze tří stran, čtverec, obdélník pozná pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině umí určit souřadnice bodu ve čtvercové síti umí odečítat hodnoty z diagramu	počítání do 10 000 násobení a dělení práce s kalkulátorem jednotky slovní úlohy geometrie	EV- vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 000 orientuje se na číselné ose v oboru do milionu umí sčítat a odčítat z paměti i písemně do milionu umí násobit deseti, stem, tisícem umí zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce a statisíce násobí písemně trojčiferným činitelem dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem řeší slovní úlohy v oboru do milionu převádí jednotky času a objemu umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji umí pracovat s údaji v cenících apod. zná římské číslice I až X, L, C, D, M umí přečíst číslo kapitoly a letopočet zná pojem zlomek pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný umí sestavit obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník umí sestavit čtverec, obdélník umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku pozná a pojmenuje čtyřúhelníky umí zapsat, použít data z grafu ve čtvercové síti vypočítá obsah čtverce a obdélníka dbá na přesnost a čistotu rýsování	počítání do 1 000 000 jednotky římské číslice zlomky geometrie	EV-vztah člověka k prostředí -lidské aktivity a problémy životního prostředí (prolíná učivem v řešení slovních úloh)	

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 2. období

- M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 2. období

- M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data
- M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 2. období

- M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

- M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly - z paměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - umí zobrazit přirozené číslo na čísel. ose	Rozšířené opakování. - přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace	EGS- početní operace s přirozenými čísly	
- rozlišuje druhy čar - používá technické písmo k popisu geometrických útvarů	Základní pravidla rýsování. - druhy čar, technické písmo	Pv - popis technických výkresů	
- užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, - úsečka - rýsuje lineární útvary - převádí jednotky délky, hmotnosti, času - umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Geometrické útvary v rovině. - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, - kružnice, kruh - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku	F - měření délky OSV – určení obvodu pozemku apod.	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit des. číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje des. čísla - provádí početní operace s des. čísly - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího - společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N	Desetinná čísla. - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek Dělitelnost přirozených čísel. - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel	F - řešení početních úloh OSV – odhad a určení např. ceny nákupu.....	
- rozumí pojmu - narýsuje a změří daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestrojit jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů - (ve stupních i minutách)	Úhel a jeho velikost. - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly	Z - určování zeměpis. polohy	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových - úhlů, umí využít jejich vlastností - rozumí pojmu mnohoúhelník, - umí sestrojit pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	- mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)		
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné útvary - zná jednotky obsahu, umí je převádět - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) - při výpočtech obsahů složitějších obrazců - charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso - vymodelovat - načrtne a sestrojí obraz krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle, kváдру - užívá jednotky objemu a vzájemně je	Osová souměrnost. - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary Obsah čtverce a obdélníku. Povrch a objem krychle a kváдру. - jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí - obsahu čtverce a obdélníku) - kvádr, krychle, síť těles - zobrazování těles - povrch krychle, kváдру - jednotky objemu - objem krychle, kváдру	OSV - obsah pokoje, pozemku,...	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kváдру			
- určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastností - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, ...) - umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou	Trojúhelník. - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, střední příčky, výšky - kružnice opsaná, vepsaná Závěrečné opakování		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
	<i>Opakování učiva 6. ročníku</i>		
- modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na des. čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace s rac. čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	Racionální čísla. - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek	F, Ch, D..... numerické výpočty EGS- početní operace s racionálními čísly	
- rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá	<i>Celá čísla</i> - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace		

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
matematický aparát v oboru celých čísel			
- pozná shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - umí sestavit trojúhelník z daných prvků - dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Trojúhelník. - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků		
- umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - Ořeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - rozumí a využívá pojmu - úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí	Poměr. přímá a nepřímá úměrnost. - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka	F - vztahy mezi veličinami Z- měřítko plánu, mapy Ch -výpočty pomocí trojčlenky OSV – práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev..) Přímá úm. – spotřeba materiálu, benzínu,... Nepř. úm.- zakázky, počet dělníků,...	
- chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy - chápe pojem promile	Procenta. - pojem - základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy	Ch- koncentrace OSV – slevy EV – stav ovzduší přítomnost škodlivých	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)		látek	
- umí charakterizovat pojem rovnoběžníku - rozlišuje různé typy rovnoběžníků - umí sestavit rovnoběžník - odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku - odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku - rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí sestavit lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - - rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu - načrtne a sestaví obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar	Rovnoběžníky. - pojem - vlastnosti - rozdělení - konstrukce - obvod a obsah - obsah trojúhelníku Lichoběžník - pojem - konstrukce Povrch a objem hranolů - pojem hranol - povrch a objem hranolu Středová souměrnost - sestavení obrazu obrazce ve středové souměrnosti Závěrečné opakování		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy	Opakování učiva 7. ročníku. Výrazy. - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů		
- určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo	Druhá mocnina a odmocnina. - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla		
- rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku	Pythagorova věta. - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty		

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- umí využít poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností			
- zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	Mocniny s přirozeným mocnitelem. - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	F- zápis jednotek fyz. veličin	
- užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení	Lineární rovnice. - rovnost - lineární rovnice		
- matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou, ...) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení	Slovní úlohy. - slovní úlohy	F- vztahy mezi veličinami F- řešení fyz. úloh EGS – srovnání států – HDP, počet obyv., ... EV – ochrana život. prostředí	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítává obvod a obsah kruhu	Kruh, kružnice. - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu	OSV – zavlažování pozemku,....	
- charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce	Válec. - pojem - povrch válce - objem válce	OSV – objem a povrch nádrže, bazénu,...	
- umí sestavit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice...) v konstrukčních úlohách	Konstrukční úlohy. - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy		
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů. - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru	Z- třídění údajů EV – stav ovzduší EGS – stav obyv., zdravotnictví, průmyslu,...	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
	Závěrečné opakování.		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
	Opakování učiva 8. ročníku.		
- rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy	Výrazy. - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy		
- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech	Rovnice s neznámou ve jmenovateli.		
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic	Soustavy rovnic. - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic		

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- užívá a zapisuje vztah nerovnosti - řeší lineární nerovnice a jejich soustavy - znázorní řešení lin. nerovnic na číselné ose	Nerovnice, soustavy nerovnic. - nerovnost - lineární nerovnice - soustava lineárních nerovnic		
- zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce - rozlišuje lineární a kvadratickou funkci - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce - užívá funkční vztahy při řešení úloh	Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost)	OSV – čtení z grafu jízdní řády spotřeba benzínu EGS-funkce	
- řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	Finanční matematika. - základní pojmy finanční matematiky	OSV – plat, srážky, úroky,...	
- rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	Podobnost. - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků	OSV – plány	
- charakterizuje jednotlivá tělesa - umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - vypočítá povrch a objem těles	Tělesa. - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles	OSV – spotřeba materiálu stavebnictví	
	Závěrečné opakování.		

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
	Rozšiřující učivo. - goniometrické funkce		

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

- M-9-1-01 *provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu*
- M-9-1-02 *zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor*
- M-9-1-03 *modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel*
- M-9-1-04 *užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)*
- M-9-1-05 *řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů*
- M-9-1-06 *řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)*
- M-9-1-07 *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním*
- M-9-1-08 *formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav*
- M-9-1-09 *analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

- M-9-2-01 *vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data*
- M-9-2-02 *porovnává soubory dat*
- M-9-2-03 *určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti*
- M-9-2-04 *vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem*
- M-9-2-05 *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

- M-9-3-01 *zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku*
- M-9-3-02 *charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*
- M-9-3-03 *určuje velikost úhlu měřením a výpočtem*
- M-9-3-04 *odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů*
- M-9-3-05 *využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh*
- M-9-3-06 *načrtne a sestrojí rovinné útvary*
- M-9-3-07 *užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků*
- M-9-3-08 *načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar*
- M-9-3-09 *určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*
- M-9-3-10 *odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*
- M-9-3-11 *načrtne a sestrojí síť základních těles*
- M-9-3-12 *načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině*
- M-9-3-13 *analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

- M-9-4-01 *užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací*
- M-9-4-02 *řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí*

5.3. Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho,

jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět: Informatika

5.3.1 Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět informatika je vyučován od 1. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1

Vyučovací předmět informatika na 1. stupni se zařazuje do 4. a 5. ročníku a na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na 1. stupeň.

Na 2. stupni informatika navazuje svým vzdělávacím programem 1 hodinou týdně v 6., 7., 8., a 9. ročníku.

Do vzdělávacího předmětu informatika jsou začleněna průřezová témata (viz. přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu informatika jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- o vyhledává a třídí informace, používá je při plnění zadaných úkolů v informatice i v ostatních předmětech - projekty
- o volí si postup, formu odpovídající věku a zkušenostem pro zpracování daných úkolů
- o samostatně vyhledává informace pro svou práci a umí je zhodnotit

Kompetence k řešení problémů

- o vyhledává na internetu informace, které využívá k řešení problémů
- o pracuje samostatně a své řešení problému prezentuje

Kompetence komunikativní

- o využívá komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem

Kompetence sociální a personální

- o při práci ve skupině je aktivní, podílí se na utváření pravidel, plní svým úkoly jak nejlépe dokáže
- o nabízí pomoc a dokáže využít pomoc ostatních
- o při možnosti vybírat si formy a metody práce dokáže splnit zadaný úkol, dosáhne uspokojení z vykonané práce - posiluje sebedůvěru

Kompetence občanské

dokáže chápat a respektovat principy zákonů v informační technologii a společenských norem a je si vědom svých práv a povinností

Kompetence pracovní

- o respektuje pravidla určená pro práci s počítačem a přídatnými zařízeními
- o využívá znalostí a zkušeností získaných z různých předmětů pro svůj rozvoj při vytváření projektů a samostatné práci

Kompetence digitální

- o žák se orientuje v digitálním prostředí a je veden k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 4. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
Digitální technologie – ovládání digit. zařízení • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program		
Digitální technologie - Práce ve prostředí sdíleném • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru		
Algoritmizace a programování			

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
Žákyně/žák: • sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor používá opakování, události ke spouštění programu			
Data, informace a modelování • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce		

Ročník: 5. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
Informační systémy - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplňuje posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplňuje prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu		
Informační systémy - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy		
Algoritmizace a programování - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt		
Data, informace a modelování - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model		
Algoritmizace a programování - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů		

	Programovací projekt		
--	----------------------	--	--

Ročník: 6. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
Data, informace a modelování - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO		
Informační systémy - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty		
Informační systémy - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		
Algoritmizace a programování - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr	Vytvoření programu Opakování Podprogramy		

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
zdůvodní			

Ročník: 7. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
Algoritmizace a programování • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi		
Data, informace a modelování • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost		
Algoritmizace a programování • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné		

<i>Očekávané výstupy ŠVP</i>	<i>Učivo</i>		<i>Poznámky</i>
• spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
Digitální technologie • nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu emailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	• Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací, aktualizace • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		

Ročník: 8. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
Algoritmizace a programování - podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot		
Algoritmizace a programování - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné			
Informační systémy - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat		

Ročník: 9. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
Algoritmizace a programování • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		
Digitální technologie • popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje		Hardware a software • Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů • Fungování	

<i>Očekávané výstupy ŠVP</i>	<i>Učivo</i>		<i>Poznámky</i>	
omezení zabezpečovacích řešení		nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě • Typy, služby a význam počítačových sítí • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace (např. email, e-shop, streamování) Bezpečnost • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné		

<i>Očekávané výstupy ŠVP</i>	<i>Učivo</i>		<i>Poznámky</i>	
		aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		

5.4. Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou oblastí, která se vyučuje jen na prvním stupni základní školy. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie o současnosti a vede žáky k získání dovedností pro praktický život.

Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě pozorování sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Vyučování je postaveno na vlastním prožitku žáků, vycházející z konkrétních nebo modelových situací.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty: Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

5.4.1 Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět člověk a svět je vyučován v 1. – 5. ročníku v této časové dotaci:

Charakteristické pro předmět člověk a svět je jeho prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky i exkurze. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 tematických okruhů:

1. tematický okruh **Místo, kde žijeme** – žáci se učí poznávat nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve škole, v obci a společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění, vztah k naší zemi a k zemím Evropské unie. Důraz je také kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).
2. tematický okruh **Lidé kolem nás** – žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení všech lidí. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost. Celý tematický okruh směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

3. tematický okruh **Lidé a čas** – žáci se učí orientovat v dějích a čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, v obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou je vzbudit u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Navštěvují společně památky, muzea, knihovny a jiné kulturní stánky.

4. tematický okruh **Rozmanitost přírody** – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat..

5. tematický okruh **Člověk a jeho zdraví** – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných situací, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují odpovědnost za své zdraví a bezpečnost a zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Do vzdělávacího předmětu člověk a svět jsou začleněna průřezová témata (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu člověk a svět jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- o žáky vedeme k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- o umožňujeme jim poznávání podstaty zdraví i příčiny nemocí
- o upevňujeme jejich preventivní chování
- o učíme je orientaci ve světě informací, časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- o pomáháme jim řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- o motivujeme žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- o upevňujeme u žáků účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- o umožňujeme žákům poznávat a ovlivňovat jejich jedinečnost
- o pomáháme žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- o učíme je pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různé informační zdroje

Kompetence komunikativní

- o pomáháme žákům rozšiřovat si slovní zásobu v osvojených tématech
- o vedeme je k samostatnosti a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezkonfliktní komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- o učíme je pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- o umožňujeme jim přirozeně vyjadřovat pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- o podporujeme u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování vlastních závěrů, vzájemné pomoci

Kompetence sociální a personální

- o podporujeme práci žáků ve skupinách
- o motivujeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazu a jejich předcházení
- o žáky vedeme k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých,
- o včetně chování při mimořádných událostech
- o učíme je efektivně spolupracovat na řešení problémů, respektovat názory druhých, přispívat k diskuzi, věcně argumentovat
- o vedeme žáky k oceňování svých názorů a přínosů, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených pravidel soužití

Kompetence občanské

- o učíme žáky ohleduplnosti k přírodě i kulturním výtvorům
- o motivujeme žáky k hledání možností aktivního uplatnění při ochraně přírody
- o vedeme žáky k respektování pravidel
- o učíme žáky orientovat se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Kompetence pracovní

- o vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- o učíme je používat různé materiály, nástroje a vybavení
- o zohledňujeme soudobý stav poznání a technického rozvoje

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

PRVOUKA

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zná cestu do školy a zpět zná název školy zná jméno třídní učitelky a ředitele školy chová se ukázněně ve škole i mimo školu dokáže rozlišit nežádoucí formy chování umí si připravit pomůcky do školy udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce umí si uspořádat pracovní místo rozlišuje čas k práci a odpočinku dodržuje základní hygienické návyky zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. zná zásady správného chování u lékaře umí pojmenovat části lidského těla zná názvy běžných onemocnění ví, co dělat v případě úrazu	Domov Škola Osobní bezpečí Chování lidí Právo a spravedlnost Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí	VDO – Občanská společnost a škola - výchova dem. občana v rámci třídního kolektivu Výchova k samostatnosti, k seberealizaci, ke smyslu pro spravedlnost, odpovědnost a ohleduplnost EGS – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropských kultur MKV – Kulturní difference. Etnický původ - poznávání etnických skupin EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí. Vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí	Vést žáky k uvědomění si nové pozice

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina umí vyjmenovat dny v týdnu zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat umí popsat změny v přírodě podle ročního období umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.) umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok apod. zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Kultura Rodina Soužití lidí Domov Obec, místní krajina Živočichové		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
---------------	--------------	--	-----------------

zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti umí slušně požádat o pomoc a poděkovat zná vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec apod.) orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí je schopen komunikovat s prodávčem umí zacházet s přidělenými penězi zná a dodržuje základní pravidla pro chodce umí správně přecházet vozovku zná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.) rozlišuje dopravní prostředky – auto, vlak apod. zná a umí pojmenovat základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty - denní režim dětí, práce a odpočinek umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období seznámí se- významné postavy českých dějin pozná významné památky a památky v okolí bydliště (Hradčany, Karlštejn, Křivoklát apod.) zná zaměstnání rodičů umí vysvětlit, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží	Rodina Chování lidí Soužití lidí Obec, místní krajina Právo a spravedlnost Vlastnictví Osobní bezpečí Chování lidí Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti Vlastnictví Kultura Rodina	MKV – Lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině) - Princip sociálního smíru a solidarity VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě – tvorba třídního řádu) - Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy, seznámení se se základními lidskými právy, principy soužití s minoritami) MKV – Kulturní difference (vlastní kulturní zakotvení)	
---	--	---	--

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) váží si práce a jejích výsledků pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka má povědomí o významu životního prostředí pro člověka zná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny chápe potřebu pravidelné péče o pokoj. rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny zná a umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky	Voda, vzduch Půda Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	EV – Ekosystémy (les, louka, pole, rybník) EV – Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl) EV – Základní podmínky života	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině zná základní údaje z historie a současnosti obce zná některé lidové a místní zvyky a tradice orientuje se v plánu obce ví, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod. určí hlavní a vedlejší světové strany v přírodě se umí orientovat podle světových strany umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu	Domov Škola Obec, místní krajina Kultura, současnost a minulost v našem životě Báje, mýty, pověsti Obec, místní a okolní krajina Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Vlastnosti a změny látek Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda Vážení a měření Živá a neživá příroda	VDO - Občanská spol. a škola - vytváření pravidel chování, pravidla týmové spolupráce Hv - lidové písně EV - vztah člověka k prostředí - naše obec, živ. styl VDO - Občan, občanská spol. a stát - práva a povin., odpovědnost za své činy EV - Lidské akt. a problémy ŽP - hospodaření s odpady M- zápis a měření jednotek EV -	vycházka jednoduché pokusy

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
rozlišuje přírodniny, lidské výtvary, suroviny zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin rozlišuje domácí a hospodářská zvířata zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) umí vybrané živočichy zařadit do příslušného přírodního společenství umí pojmenovat části rostlin umí popsat projevy života rostlin zná vybrané druhy plodů a semen zná význam semen zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahrádkách, loukách, v lese) zná vybrané= hospodářské a léčivé rostliny pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat má povědomí o významu životního prostředí uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a silnici (chodec, cyklista)	Životní podmínky Živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody Rostliny Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody Člověk Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí	Zákl. podm. života - voda, ovzduší, půda, energie, přír. zdroje Hv - písničky o zvířatech EV - Ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, město, vesnice, kulturní krajina Hv - písničky o rostlinách MKV - Princip soc. smíru a solidarity - základní lid. práva, odstranění předsudků vůči etnickým skup.	vycházky besedy (CHKO) vycházky herbář

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-1-01 *vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*
- ČJS-3-1-02 *začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)*

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-2-01 *rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům*
- ČJS-3-2-02 *odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-3-01 *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- ČJS-3-3-02 *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu*
- ČJS-3-3-03 *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-4-01 *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- ČJS-3-4-02 *roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*
- ČJS-3-4-03 *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-5-01 *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- ČJS-3-5-02 *rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- ČJS-3-5-03 *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- ČJS-3-5-04 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

PŘÍRODOVĚDA

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí charakterizovat některá společenstva – les, louka, voda, u lidských obydlí apod. zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech umí popsat stavbu jejich těla zná jejich způsob života zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech umí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadit do jednotlivých společenstev seznámí se se základními pravidly ochrany před povodněmi ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra ví, jak se máme v lese chovat objevuje a zjišťuje propustnost prvků živé a neživé přírody umí vysvětlit význam vody a vzduchu pro život zná důležité nerosty a horniny umí vysvětlit proces zvětrávání hornin zná využití některých nerostů	Rozmanitost přírody - rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla) - životní podmínky - ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy) -látky a jejich vlastnosti, měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek -voda a vzduch - skupenství, oběh vody v přírodě,	EV- ekosystémy - les, pole, vodní zdroje - základní podmínky života - voda, půda, ochrana biologických druhů vycházky opak. prvouka - telefonování opak. učiva 3.ročníku M-převody jednotek EV - lidské aktivity a problémy životního	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany má základní informace o postavení Země ve vesmíru uvědomuje si podmínky života na Zemi ví, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru seznámí se s působením magnetické a gravitační síly vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody zná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití zná běžné druhy zeleniny a ovoce	složení, proudění vzduchu - nerosty a horniny, půda (vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání -Vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období) Místo, kde žijeme okolní krajina - rozšíření rostlinstva a živočichů, přírodní zajímavosti v okolí domu Lidé a čas -orientace v čase – roční období	prostředí Vv – kreslení PČ – modelování Exkurze do planetária EV-vztah člověka k Prostředí - prostředí a zdraví	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 5.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
----------------------	---------------------	---	------------------------

zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zem. přitažlivost dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biolog. systému umí vysvětlit pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. zná pojem recyklace zná a umí vysvětlit význam čističek odpadní vod zná pravidla chování v CHKO a v přírodě uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad zná původ člověka jako druhu zná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí zná a dovede jednat podle zásad první pomoci uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství ví, jaké má postavení ve společnosti zná svoje základní práva a povinnosti – týrání, zneužívání, šikana	Rozmanitost přírody - Vesmír a Země -rostliny, houby, živočichové - rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy) - životní podmínky - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - Člověk a jeho zdraví - lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince) - péče o zdraví, zdravá výživa - návykové látky a zdraví - Lidé a čas	EV-ekosystémy -základní podmínky života -lidské aktivity a problémy životního prostředí -vztah člověka k prostředí (prolíná výukou po celý školní rok) - vycházky do okolí školy - herbář listů - exkurze: botanická a zoo zahrada - Vv-koláž přírodní krajiny	oživení znalostí z 4.r. opakování a rozšíření učiva 4. ročníku
---	--	---	--

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí zjistit tel. číslo linky důvěry, krizového centra zná pravidla telefonování na tyto instituce umí se orientovat v průběhu lidského života zná význam pojmů terorismus, rasismus je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.) zná zásady bezpečného chování v různém prostředí – škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jimi zná jednoduché stroje a jejich praktické použití – páka, kladka, nakloněná rovina, kolo apod. zná princip a užití parního stroje a spalovacího motoru, zná jejich význam v techn. pokroku má základní poznatky o využití el. energie zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými el. přístroji umí sestavit jednoduchý el. obvod zná zdroje el. energie	-současnost a minulost v našem životě Lidé kolem nás - právo a spravedlnost (právní ochrana občanů a majetku, základní lidská práva a práva dítěte) - situace hromadného ohrožení - osobní bezpečí Člověk a technika - osobní bezpečí (bezpečné používání elektrických spotřebičů)	VDO-občan, občanská společnost a stát -principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování beseda s pracovníky HZS MKV-lidské vztahy -etnický původ -princip sociálního smíru a solidarity exkurze- sklárna	

VLASTIVĚDA

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zná pojem nadmořská výška umí najít na mapě a pojmenovat velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti svého bydliště a školy umí vyhledat Prahu na mapě ČR umí najít Turnov a své bydliště na mapě zná název kraje a krajského města umí vyhledat ČR na mapě Evropy zná rozdíl mezi podnebím a počasím umí charakterizovat podnebí ČR zná rozdíl mezi jezerem a rybníkem ví, že Praha je hlavní město ČR zná a umí vyprávět pověst o založení Prahy umí ukázat a najít na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko umí stručně charakterizovat jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství....) umí vyhledat na mapě významná města a řeky a seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech umí ukázat na mapě Čechy, Moravu, Slezsko umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy umí vysvětlit význam globu a mapy zná význam měřítka mapy, zná základní geografické značky umí ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří	Místo, kde žijeme - obec (město), místní krajina - části, poloha v krajině, minulost a současnost - okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany - regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, - naše vlast - domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky	Čj– vypravování o cestování Čj – vypravování z prázdnin	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí ukázat na mapě a pojmenovat rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR zná oficiální název ČR a správně ho píše seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR zná významná místa a kulturní památky Berounska a Hořovicka zná a umí vyprávět některé regionální pověsti zná některé postavy ze Starých pověstí českých zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin zná pojmy a umí časově zařadit Velká Morava, Přemyslovci, Jagelonci zná významné osobnost a umí je zařadit do příslušného období Karel IV., Jan Hus, Masaryk umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes	Lidé kolem nás - soužití lidí - mezilidské vztahy, - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné Lidé a čas - orientace v čase – kalendáře, roční období, letopočet Lidé a čas - regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti - minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj Lidé a čas - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace	Vv – památky Čj – vypravování, reprodukce textu Exkurze do Prahy Čj – čtení Vv – ilustrace k pověstem Čj – vlastní jména, názvy států VDO-občanská společnost a škola -občan, občanská společnost a stát -formy participace občanů v politickém životě -principy demokracie	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
		jako formy vlády a způsobu rozhodování	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zná letopočet vzniku ČR zná jméno prvního a současného prezidenta zná pojmy vláda, parlament, zákon umí najít na mapě ČR jednotlivé kraje, umí popsat jejich polohu v ČR umí najít významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech zná významné zemědělské plodiny s pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí orientuje se na mapě, umí na mapě ukázat státy EU umí na mapě určit polohu státu k ČR, najít hlavní město	Místo, kde žijeme - naše vlast -domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly - regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, - Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky	-regionální zajímavosti MKV-kulturní difference -lidské vztahy Čj - literární zpracování, Vv, PČ EGS-jsme Evropané Projekt-využití poznatků dětí získaných cestováním	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
dokáže stručně charakterizovat stát EU umí popsat způsob života lidí, nejvýznamnější události, nejvýznamnější osobnosti období habsburské monarchie umí posoudit změny ve způsobu života v novověku, vyložit význam vědy a techniky pro rozvoj výroby umí objasnit vznik ČSR – osobnosti (T. G. Masaryk, E. Beneš) umí posoudit život v českých zemích v době nacistické okupace umí charakterizovat způsob života v poválečném období umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes	Lidé a čas - regionální památky - současnost a minulost v našem životě - orientace v čase Lidé kolem nás - soužití lidí - mezilidské vztahy, - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné	EGS-Evropa s svět nás zajímá -objevujeme Evropu a svět -jsme Evropané MKV-etnický původ -princip sociálního smíru a solidarity Čj-četba Hv	

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJS-5-1-01 *určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*
- ČJS-5-1-02 *určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich, řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- ČJS-5-1-03 *rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli*
- ČJS-5-1-04 *vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam*
- ČJS-5-1-05 *porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*
- ČJS-5-1-06 *rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJS-5-2-01 *vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)*
- ČJS-5-2-03 *rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou* ČJS-5-2-04 *orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy*

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJS-5-3-01 *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*
- ČJS-5-3-02 *využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek*
- ČJS-5-3-03 *rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik*

➤ ČJS-5-3-04 *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků*

➤ ČJS-5-3-05 *objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů*

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 2. období

➤ ČJS-5-4-01 *objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*

➤ ČJS-5-4-02 *vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období*

➤ ČJS-5-4-03 *zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy*

➤ ČJS-5-4-04 *porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*

➤ ČJS-5-4-05 *zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat*

➤ ČJS-5-4-07 *založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 2. období

➤ ČJS-5-5-01 *využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života*

➤ ČJS-5-5-02 *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*

➤ ČJS-5-5-03 *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*

➤ ČJS-5-5-04 *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*

➤ ČJS-5-5-05 *předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*

➤ ČJS-5-5-06 *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*

➤ ČJS-5-5-07 *rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*

5.5. Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Výuka vzdělávací oblasti Člověk a společnost navazuje na znalosti získané a osvojené v průběhu prvního stupně v předmětu vlastivěda. Oblast Člověk a společnost seznamuje se společností v souvislostech, vede k pochopení a hodnocení minulosti i současnosti, a stává se tak východiskem pro budoucnost. Odráží se v něm dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí. Vytváří pozitivní občanské postoje a motivuje k plnohodnotné účasti na rozvoji evropské společnosti při zachování národní identity.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

Dějepis, Občanská výchova

Oba předměty se vzájemně prolínají, a tím zároveň probíhá důležitá integrace získaných poznatků a vědomostí žáků.

5.5.1 Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Vyučovací předmět dějepis je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Výuka dějepisu navazuje na znalosti osvojené v předmětu vlastivěda na 1. stupni ZŠ. Preferujeme tematické celky týkající se učiva českých a evropských dějin s důrazem na regionální a místní dějiny. Národní dějiny jsou vyučovány v kontextu s historií Evropy a celého světa. Důraz je kladen na pochopení příčin a následků historických událostí a jevů a jejich sepětí s vývojem současné společnosti. Cílem je rozvoj a posílení historického vědomí jedince tak, aby byly zachovány a využity historické zkušenosti pro budoucnost. Žák poznává dějiny z hlediska času i prostoru. Učivo je uspořádáno v chronologicky řazených celcích. Podstatný význam je přikládán dějinám 19. a 20. století, neboť bezprostředně souvisejí se současností. Součástí výuky jsou exkurze a projekty k některým tematickým celkům, z nichž vybrané budou realizovány napříč všemi ročníky 2. stupně. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu dějepis jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- o vedeme žáky k pochopení probíraného učiva v časových i prostorových souvislostech
- o učíme žáky vyhledávat a třídit informace o historii dle zadaných kritérií samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky
- o seznamujeme žáky s obecně používanými termíny a symboly a učíme je dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

- o učíme žáky vnímat podstatu významných historických i současných společenských problémů v jejich souvislostech

Kompetence komunikativní:

- o učíme žáky výstižně a souvisle formulovat své názory na vývoj společnosti; umět své názory obhájit
- o nabízíme jim využívat dostupné komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální:

- o učíme je diskutovat
- o vytváříme pozitivní atmosféru ve třídě

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

DĚJEPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	Pravěk Úvod do učiva Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny		archivy, muzea, knihovny v regionu
- rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	Starší doba kamenná • způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	Z – světové strany, světadíly Vv – pravěké malby, pojmy OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů EV – člověk a příroda	
- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel	Mladší doba kamenná • způsob života a obživy • počátky řemesel	Z – zemědělské oblasti OSV – kreativita – výroba keramiky	
- pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	Doba kovů • rozvoj řemesel a obchodu • zánik rodové společnosti	Z – orientace v mapě	
- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa ® chápe kulturní rozmanitost světa	Naše země v období pravěku Shrnutí		

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ	Starověk Oblasti starověkého východu • charakteristické rysy oblasti • vývoj společnosti • náboženské představy • počátek písma a kultury • přínos starověkých civilizací Shrnutí	EV – příroda a první civilizace	
- pochopí podstatu antické demokracie - chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých - uvědomí si prolínání kulturních vlivů	Řecko • kořeny řecké civilizace • archaické a klasické období • Makedonie helénismus	Vv – řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) Čj (lit.) - eposy, řecké báje a pověsti VDO – demokracie, despocie, tyranie MKV – sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu	zdůraznit osobnost Alexandra Makedonského
- učí se chápat formy státní moci - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	Řím • království • republika • císařství • počátky křesťanství • římská kultura • rozpad římské říše • naše země v době římské Shrnutí Opakování učiva 6. ročníku	Vv – římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) Čj (lit.) - římské báje Čj (sloh) – mluvní cvičení, řečnictví VDO – občanská práva EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně střed. státy	

Pomůcky: učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, soubory diapozitivů, videokazety, fonetické pomůcky, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, soubory historických pojmů, obrázkový materiál, ...

Nástroje: návštěva expozice OMČR.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- osvojí si periodizaci středověku - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - seznámí se se státoprvnou úlohou panovnických dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního	Opakování • krize císařství • křesťanství • zánik západořímské říše Středověk Raný středověk • nový etnický obraz Evropy • byzantská, arabská a franská říše • první státní útvary na našem území • český stát v době knížecí • formování prvních státních celků v Evropě • boj mezi mocí světskou a církevní • křížové výpravy • románská kultura a životní styl raného středověku Shrnutí	Vv – byzantské, arabské umění, románský sloh (archit., soch., malířství) Čj – první písemné památky, české pověsti, kroniky Ov – národ, vlast, čeští církevní patroni EGS – formování evropských států, klíč. události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy MKV – náš etnický původ EV – historické památky	Důraz na české patrony

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance . - uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	Vrcholný středověk • rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam • český stát za vlády posledních Přemyslovců • nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku • konflikt mezi Anglií a Francií • kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách Shrnutí Pozdní středověk • doba poděbradská • doba jagellonská Shrnutí Opakování 7. ročníku	Čj – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání Vv – gotické umění (stav., soch., malířství) Hv – gotická hudba, husitské písně Ov - náš region (historie) VDO – Magna charta 1215 – vznik parlamentu MKV – předsudky, stereotypy kat. církve, husitství EV – historické památky Vv – pozdní gotika (stav., soch., mal.) EGS – mírové poselství Jiřího z Poděbrad Projekty: Husitská Praha, Životní styl ve středověku, Osobnosti středověku	Hus – různá interpretace historické osobnosti

Pomůcky: viz. 6. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- osvojí si periodizaci novověku - seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie	Raný novověk Počátky novověku • humanismus • objevné plavby a jejich společenské důsledky • náboženská reformace • počátky absolutních monarchií • český stát v předbělohorských poměrech • třicetiletá válka • občanská válka v Anglii Shrnutí	Vv, Hv – renesance (stavit., soch., malířství, hudba) Čj (lit.), Ov – humanismus MKV – poznávání jiných kultur Ov – typy států, složky státní moci EGS – reformace, klíč. události – 1492 – objevení Ameriky MKV – předsudky, stereotypy kat. církve	Začátek školního roku – opakování středověku

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - seznámí se se situací českých zemích a vybraných evropských zemí po třicetileté válce - chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. • baroko a životní styl • upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce • rozvoj vzdělanosti v době osvícenství • české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. • situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie • boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických Shrnutí	Vv, Hv – baroko (stav., soch., mal., hudba) Čj (lit.) – baroko VDO – rekatolizace, náboženská nesnášenlivost Čj (lit.) – osvícenství, klasicismus Čj (lit.) – poč. národního obrození VDO – USA, Fr. – revoluce (Listina práv a svobod, ústava) EGS – revoluce USA, Fr., VB, 1848 EV – historické památky	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na živ. prostředí - uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran - chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) - seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků - chápe historický rozměr pojmu rasismus	Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 • Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny • napoleonské války a jejich důsledky • průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury • národní a osvobozenécká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj • utváření novodobého českého národa • rok 1848 v Evropě a v Čechách • postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé • procesy sjednocování v Německu a v Itálii • občanská válka v USA Shrnutí, opakování 8. roč.	Vv, Hv – klasicismus, romantismus (stav., soch., mal., hudba) Čj (lit) – národní obrození, romantismus VDO – občanská společnost EV – prům. revoluce – dopad na živ. prostředí a přírodní zdroje, tech. vynálezy MDV – NO – obroda čes. jaz., knihy, noviny... Čj (lit.), Vv, Hv – umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol. MKV – rasismus – otrokářství v USA	

Pomůcky: viz. 6. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací oblast: Dějepis

Ročník: 9.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek - učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu	Moderní doba Situace v letech 1914 - 1948 • první světová válka • situace v Rusku, ruské revoluce • vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech • počátky fašistického hnutí • SSSR v meziválečném období • světová hospodářská krize a její důsledky • první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek • kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války • cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky • Protektorát Čechy a Morava	VDO – vznik totalitního zřízení Ov – problémy lidské nesnášenlivosti - životní názor (náboženství) MDV - propaganda Čj (lit.) – literatura 1. pol. 20. stol. Vv, Hv– umění 1. pol. 20. stol. VDO – volební systém, formy vlády, ČSR – Češi x Němci x Židé EGS – 1. a 2. sv. válka jako mezníky vývoje, vznik SN MKV – rasismus 20.st., lid. solidarita během válek EV – prům. revoluce a živ. prostředí, tech. vynálezy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů - seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR - ustavení demokrat. režimu - hrozba terorismu - vliv médií na každodenní život a politické dění - ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU)	• charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) • krize sovětského impéria a „perestrojka“ • obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ • rozpad Československa, vznik ČR • Česká republika na přelomu tisíciletí • technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace Shrnutí Opakování 9. roč.	VDO – formy vlády Čj (lit.)– literatura 2. pol. 20. stol. Vv, Hv – umění 2. pol. 20. stol. EGS – revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU MDV – sdělovací prostředky a politika	

Pomůcky: viz. 6. Ročník

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

- **D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků**
- **D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány**
- **D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu**

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

- **D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu**
- **D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost**

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

- **D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací**
- **D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví**
- **D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství**
- **D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie**

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

- **D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států**
- **D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech**
- **D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí,**
- **D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury**

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

- **D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve**
- **D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život**
- **D-9-5-03 popíše je průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky**
- **D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie**
- **D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky**
- **D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek**

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

- **D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti**
- **D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě**
- **D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů**
- **D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií**

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

- **D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky**
- **D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů**
- **D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu**
- **D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv**
- **D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí**

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

- **D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků**
- **D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce**
- **D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí**
- **D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa**

5.5.2 Vyučovací předmět: Občanská výchova

Vyučovací předmět občanská výchova je vyučován v 6. a 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1

Výuka občanské výchovy navazuje na znalosti osvojené v předmětu prvouka a vlastivěda na 1. stupni ZŠ. Vyučovací předmět se zabývá mnohostrannou skutečností lidské minulosti, současnosti i budoucnosti. Vytváří občanské a právní vědomí žáků a vede je k aktivní účasti na životě společnosti. Klademe důraz na orientaci žáků v sociální realitě a jejich aktivní začleňování do různých společenských vztahů a vazeb, na sebepoznání a pochopení jejich postavení v různých typech kolektivů, na respektování odlišností druhých, na porozumění základním lidským právům a jejich uplatňování v občanském životě a na fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopad na každodenní život člověka. Součástí výuky jsou exkurze a projekty k některým tematickým celkům, z nichž vybrané budou realizovány napříč všemi ročníky 2. stupně.

Do vzdělávacího předmětu občanská výchova jsou začleněna průřezová témata (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- o vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací dle zadaných kritérií samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky
- o seznamujeme je s obecně používanými termíny a symboly a učíme je dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

- o učíme žáky vnímat nejrozličnější společenské problémy v jejich vývoji a porovnávat je s podobnými či naopak odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- o učíme je porovnávat odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti a vyvozovat závěry
- o vedeme je ke spontánnímu nacházení správné cesty k řešení konfliktů mezi lidmi

Kompetence komunikativní:

- o vedeme je k výstižnému a souvislému formulování svých názorů, k vyjadřování vlastních myšlenek, citů a postojů
- o učíme žáky pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- o vedeme je k obhajobě vlastních názorů
- o umožňujeme jim využívat dostupné komunikační prostředky a technologie
- o učíme je využívat různorodé zdroje informací společenského a společenskovedního charakteru

Kompetence sociální a personální:

- o motivujeme žáky k přijímání a získávání rolí v různých skupinách
- o učíme je diskutovat
- o spoluvytváříme pozitivní atmosféru ve třídě
- o vedeme je k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 6.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
-umí se orientovat v kalendáři, zná letopočty -umí vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků -uvádí příklady pořekadel a přísloví -umí vyjmenovat znaky dospívání -rozpozná a na příkladech uvede vhodné a nevhodné vrstevnické vztahy a vhodné způsoby trávení volného času - zná význam rodiny a role v rodině, význam trvalého partnerského a manželského svazku - uvede příklady a příčiny možných konfliktů v rodině, zvládá zásady vhodné komunikace - umí posoudit úlohu rodiny v péči o děti - vysvětlí pojem domova z hlediska své přináležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti	Rok v jeho proměnách a slavnostech - kalendář, letopočty - svátky - přísloví a pořekadla - Člověk mezi lidmi -člověk a dospívání -životní cyklus, těl. a duš. vývoj, řešení problémů a životospráva v období dospívání Lidé, skupiny, společnost -začleňování do společnosti -osobnost, společenské skupiny -volný čas Rodinný život -rodina a manželství -konflikty v rodině, jejich řešení a vhodná komunikace -péče o děti Domov – pojem domov - prostředí domova	Z - planeta Země Přírodopis-MPV OSV D- historické hledisko - domov	

[illegible]

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- orientuje se v místní nabídce volnočasových aktivit, připraví program pro volný čas pro sebe i pro jiné - vysvětlí pojem národa z hlediska své příslušnosti k českému národu a českému státu - určí významné historické mezníky v dějinách národa - určí zajímavá a památná místa našeho státu - uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ - určí význačná díla z oblasti kultury - uvede příklady typických zvyklostí a tradic - na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu - vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají - rozpozná situace, kdy je potřeba bránit vlast - ví, jak může pomoci v situaci ohrožení - uvede příklady památných míst obce a regionu - vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou - chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům	- volný čas a jeho využití Národ – kořeny národa, historie - národní bohatství (přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice) Vlast - pojem vlast - národní a státní symboly - státní svátky - hlavní město - obrana státu a vlasti Naše obec, náš region, náš kraj	P, Ch - drogová závislost OSV- osobnostní rozvoj - sociální rozvoj EGS- Evropa a svět nás zajímá MKV- kulturní diference - lidské vztahy MDV - práce v realizačním týmu Obrana vlasti Mimořádné události	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 8.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) - projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí Ví, jak chránit kulturní a přírodní bohatství, uvede příklady z regionu - na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) - vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů - charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů	Kultura – rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury, - hodnoty a tradice - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život - přírodní a kulturní bohatství Právní základy státu – znaky státu - typy a formy států - státní občanství ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení)	EGS -objevujeme Evropu a svět MKV -multikulturalita EV- vztah člověka k prostředí MDV- práce v realizačním týmu - zeměpis, dějepis,	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR - zná a uvede na příkladech práva a povinnosti občanů ČR - respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva - vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu - uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) - orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy - rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postizitelnosti občanů - uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobod aj.)	státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR) Občanský život -státní občanství -občanské právo Právo a spravedlnost - lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace) - právní řád ČR (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis publikování právních předpisů - protiprávní jednání (pojem protiprávního jednání trestní postizitelnosti; postihy protiprávního jednání) - Korupce jako forma protiprávního jednání ve společnosti (příčiny , důsledky, řešení)	OSV – osobnostní a sociální rozvoj VDO - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství) - na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží - dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi - popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví -žák vyjmenuje různé formy plateb, jejich výhody a nevýhody, uvede příklady použití -zná, jak chránit majetek, dovede posoudit rizika používání platebních karet a jejich zneužití -vyjmenuje odvětví st. hospodářství -na příkladech objasní možnost úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými financemi -na příkladech vysvětlí rozdíl mezi úrokem přijatým a placeným - Odvodí rozdíl mezi morálkou a právem na příkladech ze života	- právo v každodenním životě (člověk v právních vztazích, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající) -reklamace zboží Hospodářský život - hospodaření s penězi, <i>rozpočet</i> - majetek, vlastnictví v našem životě -bankovní účet, hotovostní a bezhotovostní platby, používání platebních karet (kreditní a debetní) - ochrana majetku, přednosti a rizika užívání platebních karet -státní hospodářství -trh, tržní cena -nabídka, poptávka, tvorba cen, inflace -úspory, investice, spotřeba -rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým Morálka a právo, -vztah morálky a práva -všelidské mravní hodnoty, mravní principy -mravní principy ve světových náboženstvích	- formy participace občanů v politickém životě - Korupce - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - MKV- lidské vztahy - princip sociálního smíru a solidarity - MDV -tvorba mediálního sdělení Finanční gramotnost MPV- finanční matematika Etická výchova MPV-dějepis, zeměpis	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
-rozpozná netolerantní, rasistické, náboženské a xenofobní a extremistické jednání ve společnosti - zaujme postoj proti potlačování lidské důstojnosti a projevům lidské nesnášenlivosti, objasní potřebu morálky ve společnosti	-lidská důstojnost a nedotknutelnost Svoboda a rovnost mezi lidmi		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 9.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám - rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést - uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty - dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat - uvědomí si význam přátelství v životě člověka - uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod - uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích - pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska - pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností	<i>Člověk hledá společenství</i> - lidská setkání - podobnost a odlišnost lidí - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti - vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska) - mezilidská komunikace a její projevy	- dějepis, zeměpis, český jazyk Osobnostní a sociální výchova	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné - seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus - schopen sebepoznání, poznání jiných lidí - uvědomí si význam vůle - dokáže posilovat své volní jednání - získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání - porozumí různým stránkám lidského života - uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat - učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci - zamyslí se nad smyslem lidského života	<i>Člověk hledá sám sebe</i> - <i>člověk jako osobnost</i> - <i>charakter, charakterové vlastnosti, svědomí</i> - <i>význam osobnosti člověka pro volbu povolání, životní perspektivy</i> - <i>sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika</i> - <i>vůle, volní jednání</i> - <i>city a emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka citu, výrazovost)</i> - <i>sociální pozice, sociální role</i> - <i>životní cíle, aspirace, plánování života</i> - <i>hledání smyslu lidského života (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost, solidarita)</i>	OSV: - osobnostní rozvoj - sociální rozvoj VDO: - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS: - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané MKV: - kulturní difference - lidské vztahy, etnický původ - multikulturalita EV: - lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV: - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- dokáže pochopit, proč má lidský život smysl v konání dobra a prospěchu nejen v osobním, ale i obecném - uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka - seznámí se s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutími - pochopí význam náboženské tolerance, náboženské svobody - uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva - porovná nabídku různých finančních produktů pro zhodnocení volných financí - porozumí významu pojištění jako garanci ve složitých životních situacích - vysvětlí, proč má ČR zájem o vstup do EU - uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU	- životní názor (víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda a tolerance, závislost a samostatnost) - Hospodářský život - úrok placený a přijatý - úspory, investice, spotřeba - nabídka finančních produktů - půjčky a různé typy pojištění <i>Člověk hledá svůj svět</i> - významné globální problémy (příklady globálních problémů, jejich příčin a možných důsledků pro život lidstva) - mezinárodní vztahy – integrační proces v Evropě (EU a ČR, význam evropské integrace) - mezinárodní organizace - Obrana vlasti	- Finanční gramotnost - MV- klamavá reklama - dějepis, český jazyk, cizí jazyky, přírodopis, zeměpis - Finanční gramotnost - OSV- osobnostní rozvoj - sociální rozvoj - Obrana vlasti	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy -zhodnotí význam armády pro obranu vlasti, uvede příklady její činnosti doma i ve světě	-národní a nadnárodní úkoly Armády ČR - zahraniční mise Armády ČR, příklady		

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

- **VO-9-1-01** *objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání*
- **VO-9-1-02** *rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu*
- **VO-9-1-05** *kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí*
- **VO-9-1-07** *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích*
- **VO-9-1-08** *objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám*
- **VO-9-1-09** *rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti*

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

- **VO-9-2-01** *objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života*

- VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

- VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
- VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

- VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod

- VO-9-4-06 *objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství*
- VO-9-4-07 *provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky*
- VO-9-4-08 *dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování*
- VO-9-4-09 *rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů*
- VO-9-4-10 *rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady*
- VO-9-4-11 *diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání*

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

- VO-9-5-01 *popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování*
- VO-9-5-04 *uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva*
- VO-9-5-05 *objasní souvislosti globálních a lokálních problémů*

5.6. Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody jako systému ve všech jeho vzájemných vazbách a souvislostech. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Na tomto poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

Fyzika

Chemie

Přírodopis

Zeměpis

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. Stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

zkoumání přírodních zákonitostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování

schopnosti klást si a správně formulovat otázky a hledat na ně adekvátní odpovědi o průběhu a příčinách různých přírodních procesů
vyvozování patřičných závěrů ze získaných informací a poznatků

porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí, v rámci udržitelného rozvoje

zvládnutí krizových životních situací

5.6.1. Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět fyzika je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojování základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje u žáků rozvoj schopností abstraktního myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají dle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních sešitů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: atomy, skupenství a vlastnosti látek, radioaktivita
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch)
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení schopností a dovedností, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat – komunikace a kooperace (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie a jejich efektivní využívání v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, princip výroby el.
- energie, klady a zápory jaderné energetiky a její využití, vztah člověka a prostředí (EV)
- vede k využívání médií jako zdroje informací, umožňuje pochopení cílů a rozvíjí komunikační schopnosti, přispívá k využívání vlastních schopností k práci v realizačním týmu (MV)

Do vzdělávacího předmětu fyzika jsou začleněna průřezová témata (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu fyzika jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- o vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- o vyžadujeme používání odborné terminologie
- o vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- o podporujeme nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů:

- o zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci snaží o nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu k jeho řešení a vyhodnocení získaných dat
- o podporujeme u žáků nalezení různých variant řešení úkolů v praxi

Kompetence komunikativní:

- o práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých, na diskuzi
- o vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální:

- o využíváme skupinového vyučování k vedení žáků ke spolupráci při řešení problémů
- o navozujeme situace k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti a ochotě pomoci

Kompetence občanské:

- o vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů, k ochraně životního prostředí
- o podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů energie ve svém osobním životě

Kompetence pracovní:

- o vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup při plnění zadaných úkolů
- o vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními pomůckami, přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí využívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

FYZIKA

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
-rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles -správně používá pojem atom, molekula, iont -má představu o tom, z čeho se skládá atom -popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší -zjistí, zda na těleso působí magnetická síla -dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích -ověří existenci magnetického pole -u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry -ovládá značky a jednotky základních veličin -vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku -změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách	- látko a těleso - částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron) -rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné - magnetické vlastnosti látek - magnetické pole - fyzikální veličiny -délka	- Ch - návaznost v 8.roč.- atomy, ionty, prvky, chem. vazba - EV- změny skupenství-počasí-srážky, atd. - EGS – možnost vzniku eroze - Z 6.r. – postavení Země ve vesmíru - OSV-práce s buzolou, orientace na mapě	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
-změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapiše ve vhodné jednotce -změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapsat výsledek -z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami - změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot -předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin -rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly -užívá s porozuměním vztah mezi gravitační sílou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh	-hmotnost -objem -hustota -teplota -teplotní roztažnost těles -čas -síla působící na těleso -gravitační síla, gravitační pole	M-převody jednotek, převodní vztahy OSV Ch. 8.r. – vlastnosti látek OSV OSV Z-6. roč. - sluneční soustava, vliv Měsíce, slapové jevy M-jednoduché výpočty	

Metody, formy, nástroje, pomůcky

- jednotlivé fyzikální veličiny jsou po zavedení procvičeny formou skupinové práce (členové skupiny provedou jednotlivá měření, skupina jako tým zpracuje výsledky a stanoví závěr- např. aritmetický průměr naměřených hodnot)

-pomůcky: délková měřidla, posuvné měřítko; sklonné váhy, rovnoramenné váhy, pružiny, sada závaží; kádinka, odměrné válce; teploměr, bimetalový teploměr; papírové hodiny, stopky; siloměry; sada folií pro zpětný projektor, souprava magnetů, kompas, buzola

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
-fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t) -rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu -změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas -určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas -používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh -znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak -rozeznává jednotlivé druhy sil	fyzikální veličiny pohyb a klid tělesa, jejich relativnost dráha a čas okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu síla	M – desetinná čísla M 7.r.- přímá a nepřímá úměrnost	opakování a rozšíření učiva z 6 ročníku

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
-užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu -navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly -určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů -určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese -	třecí síla skládání sil výslednice sil těžiště tělesa otáčivé účinky síly	OSV – bezpečnost silničního provozu M – grafické sčítání a odčítání úseček EV- silniční doprava – rozložení nákladu – škody na komunikacích OSV – bezpečnost silničního provozu – setrvačnost – bezpečnostní pásy	
- v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly -užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí -užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení -vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh	tlaková síla tlak Pascalův zákon hydrostatický tlak	EV – železniční – silniční doprava, přetěžování kamiónů – škody na komunikacích	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
-objasní vznik vztlačové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci -porovnáním vztlačové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině - vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě - rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu - vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi - najde pokusně ohnisko dutého zrcadla	vztlačová síla působící na tělesa v kapalině plování, vznášení se a potápění těles v kapalině atmosférický tlak tlak plynu v uzavřené nádobě světlo, zdroj světla přímočaré šíření světla rychlost světla odraz světelného paprsku zrcadla lom světla na optickém rozhraní	OSV – záchrana tonoucího Z – atmosféra Země EV- předpověď počasí EV- znečištění ovzduší, exhalace EGS – využití zrcadel v alternativních zdrojích energie- sluneční elektrárny	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice - rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost - dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě - určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí - chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří - rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí - určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka	optické čočky rozklad světla akustika zvuk, zdroj zvuku šíření zvuku odraz zvuku tón, výška tónu kmitočet tónu hlasitost zvuku	EV – nadměrná hladina zvuku	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>

Pomůcky: sklonné váhy, délková měřidla, pružiny, sada závaží; kádinka, odměrné válce; sada hustoměrů, souprava pro mechaniku (podložky z různých materiálů - tření, hranol s otvory pro pokusné určení těžiště, kladka, páka; spojité nádoby, souprava na optiku, lupa, mikroskop, dalekohled

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
-rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, s porozuměním používá vztah $W=Fs$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh -vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty -rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) -rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) -zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje -objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě	mechanická práce výkon vnitřní energie tělesa tepelná výměna změny skupenství	EGS- tepelná izolace- šetření energií EGS-globální oteplování Země-skleníkový efekt EV-změny skupenství- předpověď počasí, voda	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
-popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) -popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) -má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci -objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází	Vesmír Sluneční soustava	Z 6. r. postavení Země ve vesmíru EGS – planeta Země jako součást vesmíru	

Pomůcky: sada folií pro zpětný projektor, kádinky, odměrné válce, kalorimetr, teploměr, kahan, ladička, videokazety AKUSTIKA

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont) - na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont - ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud -objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) -změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem - pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben	atom a jeho složení proton, neutron, elektron elektrický náboj iont elektrická síla, elektrické pole elektrický proud elektrické napětí pravidla bezpečné práce zkrat pojistka Ohmův zákon	MDV – informace v médiích o mikrosvětě Ch 8. r. - atom, molekula, ionty OSV – pomoc při úrazu el. proudem bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první	opakování CH 8, F 6

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů - rozliší pokusně vodič od izolantu - uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody - rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívice a objasní vznik střídavého proudu - popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie - dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie - popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí - vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor - porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně - dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus	odpor vodiče jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech elektromagnetická indukce střídavý proud transformátor výroba a přenos elektrické energie štěpení atomového jádra řetězová reakce	EGS – šetření el. energií (žárovka – zářivka) Ch 9. r. galvanický článek EGS – alternativní zdroje energie, Elektrická energie, výroba el. energie a její vliv na životní prostředí EGS – jaderná energie- výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	jaderný reaktor	EGS – freony- ozonová díra- škodlivý vliv UV záření	

pomůcky: sada folií pro zpětný projektor, model atomu, ampérmetry, voltmetry, reostaty, souprava pro elektrotechniku, cívky, transformátor

LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy

- F-9-1-01** *změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa*
F-9-1-02 *uveďte konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí*
F-9-1-03 *předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty*
F-9-1-04 *využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů*

POHYB TĚLES; SÍLY

Očekávané výstupy

- F-9-2-01** *rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu*
F-9-2-02 *využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles*
F-9-2-04 *určí v konkrétní jednoduché situaci druhu sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici*

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

- F-9-3-01** *využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů*

ENERGIE

Očekávané výstupy

- F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem*
F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

- F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku*
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

- F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu*
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

VESMÍR

Očekávané výstupy

- F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet*

5.6.2. Vyučovací předmět: Chemie

Ročník	8.	9.
Počet hodin	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět chemie je vyučován v 8. a 9. ročníku v této časové dotaci:

Samostatný vyučovací předmět chemie vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Uplatňovány jsou zde i mezipředmětové vztahy, např. s matematikou, přírodopisem, fyzikou, zeměpisem, výchovou k občanství, výchovou ke zdraví, českým, anglickým a německým jazykem. Chemie je realizována jako ucelený přehled vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody. Vede žáky k poznávání jejich každodenního života z tohoto hlediska.

Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami. Dále jsou vedeni k ochraně vlastního zdraví i k ochraně přírody s důrazem na environmentální výchovu. Učební předmět chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné oblasti své činnosti. Aby si uvědomili význam uplatnění chemie v budoucnosti a vyvodili si nezbytnost ochrany životního prostředí i vlastního zdraví.

Chemie je vyučována v klasických vyučovacích hodinách v učebně chemie. Během probírání jednotlivých témat doplňují teoretickou výuku praktická cvičení ve formě laboratorní práce. Pro doplnění základního učiva lze použít videokazet, různých besed a exkurzí, včetně krátkodobých cílených projektů. V hodinách chemie se používají tyto formy výuky: výkladové hodiny propojené diskusemi, skupinové práce, problémové řešení – jednotlivci i skupiny, praktický nácvik dovedností v chemické laboratoři. Dále práce na školních projektech, samostatná práce žáků s využitím a vyhledáváním různých zdrojů informací (učebnice, internet, encyklopedie) a praktické ověřování získaných teoretických znalostí (včetně problémových úvah s environmentálním podtextem). Netradiční formou jsou diskuse skupin zastánců a odpůrců na skutečná praktická aktuální témata, náměty z environmentální výchovy a výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Do vzdělávacího předmětu chemie jsou začleněna průřezová témata (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu chemie jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- o nabízíme žákům řadu aktivačních metod i tradičních postupů, které jim přiblíží problematiku různých oborů chemie, včetně bezpečného zacházení s chemickými
- o látkami a jejich aplikaci v nejrůznějších oblastech života i environmentalistice
- o předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s tematikou chemizace, environmentalistiky a globalizace. Vedeme je k jejich pravidelnému využívání
- o a hledání souvislostí pro sebe i společnost.

Kompetence k řešení problémů:

- o vedeme žáky k porovnávání odborných názvů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o chemických látkách, jejich vlastnostech, používání, chemizaci
- o průmyslu a jeho vlivu na životní prostředí i zdraví lidí
- o nabádáme žáky k samostatnému pozorování chemických dějů a vlastností látek, provádění experimentů i řešení praktických úkolů, včetně vyhodnocování výsledků
- o svého pozorování, vyvozování závěrů a souvislostí
- o předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování, řešení úkolů a hledání stávajících i objevování nových souvislostí v rámci zdraví a jeho ochrany,
- o bezpečnosti práce, environmentální výchovy a globalizace.

Kompetence komunikativní:

- o nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textů, vzorců, schémat i obrazových materiálů, souvisejících se stavbou atomů, molekul, prvků, směsí, sloučenin a
- o chemickými technologiemi výroby i přírodních jevů
- o umožňujeme žákům poznávat základní chemické značky, vzorce, rovnice, R-věty, S-věty a používané symboly na etiketách chemických výrobků
- o vedeme žáky k formování vlastního názoru na problematiku používání přírodních a uměle vytvořených látek, zvláště pak zdraví ohrožujících výrobků, jedů, žíravín,
- o drog a omamných látek. Včetně výrobků běžně používaných v domácnostech na bázi chemických technologií
- o podporujeme obhájení vlastního názoru na recyklaci, chemizaci, používání návykových látek, využití netradičních biotechnologií a jaderné energie.

Kompetence sociální a personální:

- o navozujeme dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností
- o ovlivňování nejen svého zdraví, ale i zdraví celé zeměkoule
- o vytváříme dostatek příkladů k poznání potřeb a vzájemného respektu všech lidských jedinců, národností i států.

Kompetence občanské:

- o nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností v souvislosti se zdravím a ochranou životního prostředí. A to včetně řešení modelových situací a
- o jejich vlastních zkušeností z běžného života, kdy se jednalo o ochranu vod, ovzduší a bezpečnost při práci s chemikáliemi
- o dostatečně varujeme před zneužíváním tísňových linek (lékařské pomoci, policie, hasiči)
- o vedeme žáky k ocenění pomoci mezi státy vzhledem ke strategickým energetickým zásobám a nutností spolupráce (ropovod, plynovod, elektrifikace, složiště jaderných odpadů).

Kompetence pracovní:

- o nabízíme dostatek možností k nácviku praktických dovedností při zacházení s chemikáliemi, laboratorním náčiním, pomůckami, obsluhou jednoduchých aparatur a přístrojů
- o vedeme k osvojení si dovedností spojených s prováděním jednoduchých chemických pokusů, pozorováním vlastností látek při chemických reakcích či vysvětlování chemických dějů
- o dáváme možnost prohloubit teoretické znalosti praktickým skládáním stavebnic a modelů, abychom usnadnili pochopení principů vazeb atomů v molekule,
- o odvozování derivátů, struktury makromolekul
- o umožňujeme poznávání zásad bezpečnosti práce s chemikáliemi, zejména běžně prodávanými hořlavinami, žíravinami, zdraví škodlivými a jedovatými látkami.
- o Zároveň dbáme na to, aby žáci dokázali poskytnout první pomoc při nehodách či úrazech způsobených těmito látkami
- o trváme na bezpodmínečném pochopení správných reakcí při jakékoliv chemické havárii, nehodě, vyhlášení chemického či radioaktivního poplachu, požáru. Řešíme
- o modelové situace na podkladě skutečných událostí s důrazem na nutnosti zachování klidu a disciplíny.

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

CHEMIE

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>		<i>Poznámky</i>
pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) rozliší fyzikální a chemický děj zná zásady bezpečné práce dovede poskytnout 1. pomoc zná tel. číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený zná příklady z praxe umí vypočítat hmotnostní zlomek složek směsí a % koncentraci zná princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace umí provést filtraci a destilaci ve školních podmínkách umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění zná hygienické požadavky na pitnou vodu	látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech směsi různorodé a stejnorodé roztoky, složení roztoků oddělování složek směsí	opak. F 6 Člověk a zdraví M 2. období - koloběh vody, skupenství, teplota varu, tuhnutí zdraví	OSV – zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem EV – likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>		<i>Poznámky</i>
zná hlavní znečišťovatele pitné vody zná procentový obsah hlavních složek vzduchu umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny zná hlavní znečišťovatele vzduchu umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu s PSP umí nakreslit schéma atomu umí odvodit vznik kationtů a aniontů z atomu umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou zná české názvy a značky prvků H, Li, Na, K, e, Mg, Ca, a, Ra, V, Cr, Mo, W, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, B, Al, C, Si, Sn, P, N, P, As, Sb, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak zná princip uspořádání prvků v PSP	voda vzduch atom, molekula, ionty chemické prvky		EV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života MDV – kritický přístup k inf. z médií k probl. čistoty vody a vzduchu EGS – čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva dotace EU na projekty ochrany a čištění vody a ovzduší význam trop. deštných pralesů a zeleně obecně význam korálů a planktonu OSV – osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu MDV – sledování a vyhledávání inf. o nových objevech v mikrosvětě (nanotechnologie apod.) OSV – zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>		<i>Poznámky</i>
umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP zná znění a význam periodického zákona zná pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou určí počet atomů ve vzorci zná pojem elektronegativita umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP určí charakter chemické vazby podle elektronegativity zná význam symbolů v chemické rovnici umí zapsat slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí umí zapsat jednoduché rovnice (hoření C, S apod.) umí zformulovat zákon zachování hmotnosti dokáže opravit špatně vyčíslenou rovnici dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici umí vysvětlit pojem halogenid zná pravidla názvosloví halogenidů umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná význam a užití NaCl umí vysvětlit pojem oxid zná pravidla názvosloví oxidů	periodická soustava prvků (PSP) chemické sloučeniny chemická vazba chemické reakce zákon zachování hmotnosti jednoduché anorganické sloučeniny halogenidy	P, Z	sloučeninami ohrožujícími zdraví a živ. Prostředí EV – nebezpečí poškození živ. prostředí někt. prvky a jejich slouč. (těžké kovy, baterie z mobilních tel., součástky PC v odpadu apod.) EGS – znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>		<i>Poznámky</i>
umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná význam a užití CO, CO₂, SO₂, SO₃, NO, NO₂, CaO zná pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid orientuje se na stupnici pH zná rozmezí pH kyselin a zásad zná pojem pH indikátor zná barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univ. indikátoru zná podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě umí vysvětlit pojem kyselina zná pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃ zná zásady bezpečné práce s kyselinami zná postup ředění H₂SO₄ konc. umí poskytnout první pomoc při poleptání	oxidy kyselost a zásaditost roztoků, pH kyseliny	Př, Z	OSV – osobní zodpovědnost jedince za své zdraví (NaCl – hypertenze) EV – solení silnic MDV – informace a názory v médiích k probl. solení vozovek, formulace vlastních názorů OSV – zodpovědnost jedince za své zdraví (revize plyn. spotřebičů v domácnosti, význam hromadné dopravy – oxidy ve výfukových plynech EGS – kamiony x železnice projekty a dotace EU na snížení emisí EV – vliv pH na život ve vodě (mrtvá jezera v Kanadě, řeky u nás) EV – reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>		<i>Poznámky</i>
umí vysvětlit pojem hydroxid (zásada) zná pravidla názvosloví hydroxidů umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂ zná zásady bezpečné práce s hydroxidy umí poskytnout první pomoc při poleptání zná reaktanty a produkty neutralizace (obecně) ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů zná příklady užití neutralizace v praxi umí vysvětlit pojem sůl zná pravidla názvosloví solí umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná vybrané metody přípravy solí zná příklady použití solí z praxe - hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna zná princip tvrdnutí malty	hydroxidy neutralizace solí		kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví OSV – osobní zodpovědnost při práci se žíravými kyselinami a hydroxidy, poskytnutí první pomoci při poleptání, zabezpečení lékařské pomoci zraněnému EV – nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů OSV – osobní zodpovědnost při užívání chem. látek (hnojiva apod.) EV – nebezpečí nadměrného hnojení um. hnojivy (stav	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>		<i>Poznámky</i>
			plodin, ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy apod.	

Projekty dle aktuálních možností, např. Voda kolem nás, Zákony a předpisy pro nakládání s chem. látkami, Zásady poskytnutí první pomoci

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 9.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
----------------------	---------------------	---	------------------------

zná pojmy oxidace, redukce, redox reakce umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině pozná redox reakci zná princip výroby surového železa a oceli zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozi umí vysvětlit děje na elektrodách při elektrolýze NaCl zná princip galvanického článku zná příklady užití elektrolýzy v praxi zná příklady užití galvanického článku v praxi	redoxní reakce	Z - sv. naleziště rud Z - ocelářský průmysl	EV – význam sběru starého železa a ost. kovů jako prům. suroviny, hosp. ztráty způsobené korozi Fe	
umí třídit paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie zná pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny umí poskytnout první pomoc při popáleninách zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasících přístrojů zná vliv produktů spalování na životní prostředí zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí	energie	Z - těžba ropy, uhlí, plynu	OSV – vlastní zodpovědnost za bezp. práci s topnými plyny a palivy EV – CO ₂ , CH ₄ jako skleníkové plyny, SO ₂ jako vedl. produkt spalování uhlí – kyselá dešť význam obnovitelných zdrojů energie MKV – nebezpečí zneužití přírodního bohatství zemí 3. světa	
zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený zná obecné vlastnosti uhlovodíků umí vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků C₁ -C₁₀ zná pojmy alkan, alken, alkin, aren umí napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce C₁ -C₁₀ umí sestavit model uhlovodíků C₁ -C₁₀ umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb	uhlovodíky	P - ochrana přírody	EGS – záv. sv. hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teror. útoky EV – nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy MDV – inf. o haváriích tankerů OSV – osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky (zemní plyn, acetylen, benzen atd.) OSV – osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, ředidla, barvy)	

zná vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu zná pravidla bezpečnosti práce s org. rozpouštědly zná pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek umí odvodit obecný vzorec derivátů uhlovodíků umí zařadit derivát podle charakteristické skupiny zná význam freonů zná vlastnosti a užití teflonu zná vzorec, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu zná pojem vícesytný alkohol umí vysvětlit rozdíl líh (etanol) - denaturovaný líh zná podstatu alkoholového kvašení zná princip výroby destilátů zná důsledky působení metanolu a etanolu na člověka zná vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu zná pravidla bezpečné práce zná vzorec, význam, užití kys. mravenčí, kys. octové zná pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny umí zapsat obecné schéma neutralizace karb. kyseliny a obecné schéma esterifikace rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny	deriváty uhlovodíků halogenderiváty uhlovodíků alkoholy, fenoly karbonylové sloučeniny	P- živ. prostředí Ch 8 - destilace	EV – zneč. živ. prostředí (a odpadních vod) org. rozp. a řed., znež. živ. prostř. v chem. výrobcích poškození ozónové vrstvy EGS – poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva OSV – poškození zdraví užíváním alkohol. nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu VDO – zákony o výrobě, prodeji a užívání alkohol. nápojů MDV – výsledky průzkumu KHS o užívání alkohol. nápojů nezletilými, vlastní anketa ve třídě OSV – osobní zodpovědnost při práci s acetonem (karcin. látka) EV – nakládání se zbytky org. rozp., acetonu aj. EGS, EV – stav tropických deštných pralesů OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukru OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu – nadměrný příjem tuků, cholesterol	
---	--	--	---	--

zná pojmy monomer, polymer, makromolekula zná rovnici a podmínky fotosyntézy zná rozdělení sacharidů (mono-, oligo-, poly-) zná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam zná podstatu diabetes umí provést důkaz glukózy a škrobu rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe zná schéma rovnice vzniku tuků zná zdroje tuků ve výživě zná princip a význam ztužování tuků zná princip zmýdelnění umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam zná princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu zná význam DNA, RNA zná faktory poškozující bílkoviny umí vyjmenovat některé z funkcí bílkovin zná význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E zná zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě zná zásady zdravé výživy umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí zná rozdělení plastů podle vlastností	karboxylové kyseliny		EV – znečištění odpadní vody saponáty EGS – znečištění odpadních vod saponáty jako globální problém lidstva OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu MDV – inf. o nových poznatcích a výzkumu dědičnosti
	makromolekulární chemie		EV – plasty v odpadech, význam recyklace EGS – plasty jako globální problém lidstva VDO – zákony a předpisy o odpadech, recyklaci plastů OSV – osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty
	přírodní sloučeniny sacharidy	P - zelené rostliny Z - pěstování cukrovky a cukrové třtiny, bavlníku Z- papírný v ČR	OSV – osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání
	tuky	P 8	
	bílkoviny		

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>		<i>Poznámky</i>
zná běžně užívané zkratky plastů (PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS), jejich vlastnosti a užití zná význam recyklace plastů zná významné chemické závody v ČR zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti - lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla atd. zná pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, analgetika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání zná schéma výroby cukru, papíru, piva, skla, porcelánu a keramiky zná význam hnojiv, rozdělení podle původu a složení zná názvy běžně užívaných hnojiv zná běžně užívané stavební materiály a pojiva	plasty a umělá textilní vlákna chemie v životě člověka			

Projekty dle aktuálních možností, např.: Světová naleziště a těžba surovin, Chemické látky užívané při výrobě potravin - aditiva, přísady ap., chemické výroby (cukr, papír, pivo, sklo, porcelán, keramika aj.)

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

CH-9-1-01 *určí společné a rozdílné vlastnosti látek*

CH-9-1-02 *pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí*

SMĚSI

Očekávané výstupy

CH-9-2-01 *rozlišuje směsi a chemické látky*

CH-9-2-02 *vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení*

CH-9-2-04 *navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi*

CH-9-2-05 *rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu*

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

CH-9-3-01 *používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech*

CH-9-3-03 *orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti*

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

CH-9-4-01 *rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání*

CH-9-4-03 *aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu*

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

CH-9-5-01 *porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí*

CH-9-5-03 *orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi*

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

- CH-9-6-01** *rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*
CH-9-6-02 *zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy*
CH-9-6-03 *rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*
CH-9-6-06 *uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů*

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

- CH-9-7-01** *zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi*
CH-9-7-02 *aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe*
CH-9-7-03 *orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka*

5.6.3. Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět přírodopis je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Samostatný vyučovací předmět přírodopis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru přírodopis v RVP ZV. Uplatňovány jsou zde i mezipředmětové vztahy např. s fyzikou, zeměpisem, chemií, výtvarnou výchovou, výchovou k občanství, výchovou ke zdraví, českým, anglickým či německým jazykem.

Přírodopis jako vyučovací předmět přináší ucelený pohled na přírodu, především na vztahy a souvislosti v přírodě probíhající. Mezi jeho hlavní cíle patří vybudování komplexního pohledu žáka na přírodu v celé její rozmanitosti; schopnost chápat tuto pestrost a rozmanitost jako prostředek pro sebeobohacování a zdokonalování.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 7 tematických okruhů:

1. tematický okruh: **Obecná biologie a genetika**
2. tematický okruh: **Biologie hub**
3. tematický okruh: **Biologie rostlin**
4. tematický okruh: **Biologie živočichů**
5. tematický okruh: **Biologie člověka**
6. tematický okruh: **Neživá příroda, základy ekologie**
7. tematický okruh: **Praktické poznávání přírody.**

Tyto obsahy se prolínají v tzv. Ekologickém přírodopisu, který navazuje na 1. stupeň. Přírodopis je vyučován v klasických vyučovacích hodinách v učebně přírodopisu, v počítačové učebně, na školní zahradě nebo v okolí školy. Výuka je doplněna různými exkurzemi a projekty. V hodinách přírodopisu se používají tyto formy výuky – výkladové hodiny propojené diskusemi, skupinové práce, problémové řešení, práce na školních projektech, samostatná příprava žáků s využitím a vyhledáváním různých zdrojů informací, terénní výuka. Kromě frontální výuky s využitím tradičních pomůcek se uplatňují i formy výuky ve dvojicích či skupinách i různé individuální formy práce. Z netradičních vyučovacích metod, forem a postupů vyučující může volit školní diskuse, problémové pojetí výuky, školní přírodopisné projekty, projekty zahrnující více předmětů atp. Při výuce jsou využívány učebnice, pracovní listy, pomůcky – přírodniny, modely, atlasy, mapy, encyklopedie, přírodopisné časopisy, internet atp. Dalšími významnými pomůckami jsou videopřehrávač, interaktivní tabule, mikroskopy aj. Žáci se snaží klást otázky, na které vyhledávají příslušné odpovědi. Objevují nové souvislosti a využívají mezipředmětových vazeb. Jsou vedeni ke srozumitelnému vyjadřování nabytých vědomostí a k pozitivnímu vztahu k prostředí a k vlastnímu zdraví a zdravému životnímu stylu.

Do vzdělávacího předmětu přírodopis jsou začleněna průřezová témata (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- o klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací
- o vedeme různými metodami k osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků ekologického přírodopisu
- o umožňujeme realizovat vlastní nápady, podněcujeme tvořivost
- o podporujeme formování komplexního pohledu na přírodní vědy

Kompetence k řešení problémů:

- o podněcujeme k hledání různých řešení problému a schopnosti řešení obhájit
- o motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- o dbáme na to, aby se podíleli na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení práce

Kompetence komunikativní:

- o vedeme žáky k týmové práci při řešení obsáhlejších úkolů
- o zdůrazňujeme nutnost komunikace způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální:

- o vedeme k sebehodnocení
- o samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- o stanovíme pravidla pro práci skupiny i jednotlivce a dbáme na jejich dodržování

Kompetence občanské:

- o vychováváme environmentálně myslícího jedince
- o vedeme k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů a pohlížení na ně komplexně
- o klademe důraz na poskytování účinné pomoci (podle svých možností) a zodpovědné chování v krizových situacích

Kompetence pracovní:

- o podporujeme dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- o vedeme k dodržování řádů v chráněných oblastech, zoologických a botanických zahradách, muzeích apod.
- o vedeme k úctě k práci

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
---------------	--------------	--	-----------------

- vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vymezí základní projevy života, uvede jejich význam - pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - zná význam řas a vybrané zástupce - umí vysvětlit rozdíl v e stavbě buňky hub a rostlin - umí popsat jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitizmem a symbiózou - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy	Uspořádání živého světa Buňka Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin Jednobuněčné organismy: Viry a bakterie Mnohobuněčné organismy: - nižší rostliny - houby - lišejníky - nižší živočichové (bezobratlí) žahavci ploštěnci hlísti - měkkýši	Z - Planeta Země EV - rozmanitosti přírody, probudit citový vztah Ch8-oxidace EGS ,MDV- pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa EV- neléčit virová onemocnění antibiotiky EV-potravní řetězec, zachování rovnováhy EV,MDV - význam lesa, ubývání lesních porostů, emise, imise EGS – revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům EV - symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší	
--	---	---	--

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) - zná jejich význam a postavení v přírodě - popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	- kroužkovci - členovci - pavoukovci - korýši, - hmyz - ostnokožci	OSV- základní hygienické návyky Př- 8.r. – roztoči a onemocnění nervové soustavy EV, Ch – insekticidy EV- narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu - důsledky	

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, modely hub, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy. Projekty, kurzy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích - zná význam plazů v potravním řetězci - chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) - přizpůsobení prostředí - zná zástupce tažných a přezimujících ptáků - vysvětlí vývoj rostlin	Strunatci: podkmenní obratlovci třídy - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš	Z - rozšíření organismů, migrace EGS, OSV - mezinárodní smlouvy o rybolovu D – rybníkářství v Čechách EV, OSV - zamořené vodní plochy, ekologické havárie EV – ptačí krmítka, co je vhodné? Z – cesty ptáků EV – chov andulek, papoušků	-zopakovat třídění bezobratlých ze 6. roč. -na konci 7. roč. umí vybrané organismy rozlišit dle diakritických znaků a zařadit je do tax. skupin rozšíření živočichů rozšíření živočichů

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu - zná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - zná význam lesa a způsoby jeho ochrany - vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit - vysvětlí význam lučních porostů - zná příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin	Vyšší rostliny Rostliny výtrusné Mechorosty Kaprad'orosty - plavuně, přesličky, kapradiny Nahosemenné rostliny Ekosystém les Stavba rostlinného těla Krytosemenné rostliny Ekosystém louka	EV - rostliny - producenti, potravní řetězec EV – význam lesa, ochrana lesů EV- les, význam EGS - hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje EV - léčivé rostliny, bio - produkty EV,MDV – umělé ekosystémy, zásahy člověka	
- zná jednotlivé taxonomické jednotky - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Strunatci: podkmen obratlovci třídy - kruhoústí - paryby - ryby	Z -rozšíření organismů, migrace EGS - mezinárodní smlouvy o rybolovu	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - vysvětlí vývoj rostlin - zná význam jednotlivých rostlinných pletiv - popíše stavbu těla mechu - pozná vybrané zástupce - zná význam mechorostů v přírodě	- obojživelníci - plazi - ptáci Přechod rostlin na souš Mechorosty Kaprad'orosty - plavuně, přesličky, kapradiny Nahosemenné rostliny Stavba rostlinného těla - kořen, stonek, list, květ, plod, semeno	EV, OSV - zamořené vodní plochy, ekologické havárie Zeměpis	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- popíše stavbu těla kapradňorostů - pozná vybrané zástupce - zná vývojový význam kapradňorostů - vysvětlí rozmnožování kapradňorostů - dokáže určit vybrané zástupce dřevin - zná význam lesa a způsoby jeho ochrany - vysvětlí rozmnožování jehličnanů - popíše vnitřní a vnější stavbu rostlinného těla, zná funkci a význam jednotlivých orgánů rostlin - jednoduše vysvětlí základní fyziologické procesy a jejich význam pro rostliny a člověka - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - zná významné zástupce jednotlivých čeledí - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin - zná hospodářsky významné rostliny - zná způsoby ochrany živé přírody	Krytosemenné rostliny Ochrana přírody		

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy. Projekty, kurzy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
---------------	--------------	--	-----------------

- popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - žák umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu - umí vysvětlit vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky - žák umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla - zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - dovede pojmenovat základní kosti a svaly - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci	Strunatci: podkmen obratlovci třída - savci Vývoj člověka Buňky, tkáně, orgány Soustava opěrná a svalová Energie Trávicí soustava Dýchací soustava	EGS – ohrožené druhy, nezákonný lov EV., OSV – chov domácích savců MKV- rasy, národnostní menšiny VDO-tolerance k odlišnostem D - vývoj člověka Tv-význam posilování, udržování kondice Ch-aerobní procesy, oxidace F-zákon zachování energie, přeměna energie EGS- hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě Ch -cukry, tuky, bílkoviny EV-znečištěné ovzduší, exhalace	rozšíření živočichů
---	---	---	----------------------------

- zná příčiny nemocí tráv. soustavy, jejich prevence - umí pojmenovat a popsat části dých. soust. - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná příčiny nemocí dých. s., prevence, zásady první pomoci - zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - zná stavu srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy - zná příčiny nemocí oběh. s. a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci - zná stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny onemocnění vyluč. s., jejich prevence a zásady první pomoci - zná význam a stavbu kůže - zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci - zná stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové soustavy - umí popsat části mozku a jejich význam - zná příčiny nemocí nerv. s., jejich prevence a zásady první pomoci - zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - zná příčiny nemocí	Tělní tekutiny Oběhová soustava Soustava vylučovací Soustava kožní Nervová soustava Smyslové orgány Žlázy s vnitřní sekrecí Rozmnožování Pohlavní soustava Vývoj jedince	Ch - oxidy, spalování MDV - využití médií, stav ovzduší, varování-špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství EV- pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj Vz-sexualita, pohlavně přenosné choroby	pitný režim rakovina kůže reflexní oblouk
--	--	--	--

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - umí popsat stavu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše jednotlivé etapy života - zná návykové látky a jejich nebezpečí - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - zná pojem gen, křížení, genové inženýrství	Člověk a zdraví Genetika	EGS-pandemie AIDS Vz-nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus EV – geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad, úpravy geonomu Ch – nukleové kyseliny	

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy. Projekty, kurzy.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
---------------	--------------	--	-----------------

- vysvětlí teorii vzniku Země - rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - zná význam některých důležitých nerostů (руды) - rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geol. dějů - popíše druhy zvětrávání - dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) - zná složení, vlastnosti a význam půdy - popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi - rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí	Země, vznik, stavba Mineralogie - nerost, hornina, krystal Třídění nerostů Petrologie - horniny Geologické děje vnitřní Geol. děje vnější Pedologie Vznik a vývoj života na Zemi Éry vývoje Země Ekologie	Z-planeta Země, stavba F, Ch - terminologie, rozpustnost Ch - chem. vzorce, značky prvků Z - vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě MDV – přírodní katastrofy, zemětřesení Ch-působení vody ve vápencích Geologická exkurze-Koněpruské jeskyně-zkameněliny EV,OSV – aktivní přístup k ochraně ŽP	lavinové nebezpečí
--	---	---	---------------------------

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitizmu a symbiózy - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - sleduje aktuální stav životního prostředí - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě	Člověk a životní prostředí Projevy chování živočichů-etologie	EV,OSV- principy udržitelného rozvoje EGS,OSV,VDO – spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO	

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlas

Očekávané výstupy

- **P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů**
- **P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti**
- **P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě**
- **P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka**

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

- **P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků**

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

- **P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům**
- **P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin**
- **P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů**

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

- **P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů**
- **P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin**
- **P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí**
- **P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy**

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

- **P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy**
- **P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka**
- **P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří**
- P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby**

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

- **P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek**
- **P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody**
- **P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi**

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

- **P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi**
- **P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému**
- **P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam**
- **P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí**

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy

- **P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody**

Vyučovací předmět: Zeměpis

5.6.4. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět zeměpis je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Samostatný vyučovací předmět zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis v RVP ZV. Zeměpis také úzce spolupracuje s dalšími vyučovacími předměty, především s přírodopisem a dějepisem. Mezipředmětovými vztahy je vázán na fyziku, chemii, výtvarnou výchovu, občanskou výchovu, informatiku, český jazyk a cizí jazyky, matematika apod.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 7 tematických okruhů:

1. tematický okruh: **Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie**
2. tematický okruh: **Přírodní obraz Země**
3. tematický okruh: **Regiony světa**
4. tematický okruh: **Společenské a hospodářské prostředí**
5. tematický okruh: **Životní prostředí**
6. tematický okruh: **Česká republika**
7. tematický okruh: **Terénní geografická výuka, praxe a aplikace**

Žáci získávají a rozšiřují si poznatky a dovednosti o vztazích mezi člověkem a jeho prostředím. Tyto znalosti a dovednosti aplikují do své práce. Seznamují se se životem lidí v návaznosti na přírodu nejen v České republice, ale i v jednotlivých regionech světa. Žáci se učí orientovat v současném světě a získávají důležité informace o globálních problémech lidstva. V praktické části získávají dovednosti pro práci s mapami a informačními materiály, učí se orientovat v problému a vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Žáci jsou vedeni ke spolupráci se spolužáky a k zažívání úspěchů z vlastní činnosti.

V hodinách zeměpisu se používají tyto formy výuky – výkladové hodiny propojené diskusemi, skupinové práce, problémové vyučování, práce na školních projektech, samostatná příprava žáků s využitím a vyhledáváním různých zdrojů informací. Nedílnou součástí je i terénní výuka. Při výuce jsou využívány učebnice, pracovní listy, pomůcky (globus, atlasy, mapy atd.), geografické časopisy, encyklopedie a internet. Vyučovací předmět zeměpis využívá většinou samostatnou odbornou učebnu, některé formy výuky se uskutečňují také v odborné počítačové učebně. Žáci pracují v těchto učebnách na zadáných úkolech v kolektivu celé třídy, ve skupinách i individuálně.

Terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných cvičení, zeměpisných exkurzí a školních projektech ve vybraných lokalitách.

Výuka vyučovacího předmětu nabízí řadu tradičních i inovačních metod, forem a postupů ve výuce. Kromě frontální výuky s využitím tradičních pomůcek (globus, mapy, atlasy, videosnímky, katalogy, časopisy, encyklopedie atd.) se uplatňují i formy výuky ve dvojicích či skupinách a různé individuální formy výuky. Z netradičních vyučovacích metod, forem a postupů vyučující může volit např. školní diskuse, problémové pojetí výuky, školní zeměpisné projekty, besedy s experty (manažeři firem, novináři, geografové) atd. V hodinách zeměpisu se žáci učí klást otázky, na které vyhledávají

příslušné odpovědi. Objevují nové souvislosti a využívají mezipředmětových vazeb. Odpovědi vyhledávají v tisku, na internetu, v odborných příručkách, encyklopediích atd. Dále zpracovávají referáty, což vede žáky k samostatnosti a k propojování získaných vědomostí. Žáci jsou vedeni k srozumitelnému vyjadřování nabytých vědomostí a k pozitivnímu vztahu k prostředí a k vlastnímu zdraví a zdravému životnímu stylu.

Do vzdělávacího předmětu zeměpis jsou začleněna průřezová témata (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu zeměpis jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- o klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, s mapou a vyhledávání informací
- o vedeme různými metodami k osvojení si obecně užívaných zeměpisných termínů, symbolů a znaků
- o umožňujeme realizovat vlastní nápady, podněcujeme tvořivost
- o podporujeme formování komplexního pohledu na zeměpis jako přírodovědný i společenskovední obor

Kompetence k řešení problémů:

- o podněcujeme k hledání různých řešení problému a schopnosti řešení obhájit
- o motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- o dbáme na to, aby se podíleli na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení práce

Kompetence komunikativní:

- o vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do diskuse a k vhodné argumentaci
- o nabízíme využití informačních a komunikačních prostředků s okolním světem
- o zdůrazňujeme nutnost komunikace způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální:

- o vedeme k sebehodnocení
- o samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- o stanovíme pravidla pro práci skupiny i jednotlivce a dbáme na jejich dodržování
- o umožňujeme zapojení do týmové práce při řešení obsáhlejších úkolů

Kompetence občanské:

- o podněcujeme respektování odlišností a přesvědčení druhých, schopnost empatie
- o seznamujeme žáky s národními tradicemi a ochranou kulturního a historického dědictví
- o preferujeme znalost základních principů environmentální problematiky a rozhodování se v zájmu ochrany přírody

Kompetence pracovní:

- o vedeme k úctě a ochraně životního prostředí
- o vedeme k dodržování řádů v chráněných oblastech, zoologických a botanických zahradách, muzeích apod.

- o při terénní práci podporujeme dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- o vedeme k úctě k práci

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty a kurzy, exkurze</i>	<i>Poznámky</i>
- orientuje se na hvězdné obloze - rozumí pojmům: planeta, hvězda, planety, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie	- Země ve vesmíru	MDV – snímky z kosmu OSV – komunikace, naslouchání F – sluneční soustava, skupenství látek Čj – Galaxie x galaxie Př – život ve vesmíru D – stáří kosmu, existence lidstva M – jednotky vzdáleností, porovnávání velikosti planet	rozvoj představivosti a fantazie dětí
- používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi	- tvar a pohyby planety Země	EGS – důsledky pohybů Země pro život lidí na světě OSV – otázka vlastního názoru na tvar, pohyby Země v minulosti MDV - aktuality M – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F – gravitační síla Země D – vývoj poznání o tvaru Země Ov – kalendář Př – roční období – změny v přírodě, život na Měsíci Čj – 2 významy slova den	Pro žáka v 6. ročníku je velmi těžké pochopit pohyby Země, a proto by měl být důraz kladen na názorné pomůcky

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty a kurzy, exkurze	Poznámky
- používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu	- glóbus - měřítko glóbu	EGS – model Země OSV – spolupráce při měření, výpočtech M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Čj – skloňování slova glóbus	Glóbus lze využít i v jiných předmětech
- používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, hloubnic - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	- různé druhy plánů a map, jejich měřítko - obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) - orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám - přepočet vzdáleností - práce s atlasem	MDV – zdroj informací – mapy, aktuality OSV – týmová spolupráce EGS – pohled na svět, ve kterém žijí M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Př – tématické mapy D – tématické mapy Vv – estetická stránka mapy Čj – názvosloví Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině	Lze zařadit zeměpisnou vycházku, kde žák určuje světové strany podle busoly, kompasu i jinými způsoby, pohybuje se v terénu podle azimutu, vytváří jednoduché náčrtky a plánky okolní krajiny K měření vzdáleností využívat i mapy, které žáci potřebují v životě - turistické mapy,
- používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na globusu i mapě absolutní (matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času	- poledníky - rovnoběžky - zeměpisné souřadnice - zeměpisná síť	EGS – časová pásma M – polokružnice, určování času Ov – režim dne – časová pásma	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty a kurzy, exkurze	Poznámky
jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi - dokáže stanovit místní čas - rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez	- určování absolutní (matematické) geografické polohy - určování časových pásem		
- vysvětlí pojem krajinná sféra - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností - s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - seznámí se s rozložením vody na Zemi	- krajinná sféra Země a její složky - pevninské a oceánské tvary zemského povrchu - význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	Př - vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza Čj – četba, synonyma – podnebí, klima F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství Ov – šetření vodou, čistota ovzduší M – nadmořská výška D – časová představa o pohybu kontinentů Vv – tvorba projektu ICT – Internet – zdroj informací, tvorba projektu EV – klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život EGS – propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští	Žák by měl být dostatečně motivován k poznávání krajinné sféry naší planety, měl by pochopit potřebnost poznání přírodních podmínek pro život člověka

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty a kurzy, exkurze	Poznámky
- porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže - popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí		OSV – zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů	
- určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných páslech - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů - popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a	- absolutní (matematická) a relativní geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů	M – výšečové diagramy D – objevné cesty Př – vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů EV – podmínky života na Zemi, ekologická problematika oceánů EGS – využití oceánů MDV – aktuality	Žáci by měli využívat různé zdroje poskytující obrazovou dokumentaci

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty a kurzy, exkurze	Poznámky
typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů - seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů			
- určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy -seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí -posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí	- Zeměpis světadílů – polární oblasti	D – dobývání pólů Př – fauna, flóra M – rozbor klimatodiagramu Čj - četba EV – klimatické změny, podmínky života EGS – oteplování, mezinárodní spolupráce a výzkum MDV – aktuální stav MKV – spolupráce mezi národy OSV - spolupráce	problémové úkoly: Proč lidé dobývají polární oblasti? Proč je přísně chráněná? Čím mohou být ohroženy? Kdo se může dostat do polárních oblastí?
- dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí	- Zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství	D – nejstarší osídlené oblasti, historie jednotlivých území, kolonizace- otroctví, význam zemědělství v historii, vývoj obchodu Ov- lidská práva, vzdělání Rv – životní styl Př – podmínky života na Zemi, nerostné suroviny, podmínky pro zemědělství	- žáci sami shromažďují obrazovou dokumentaci k jednotlivým světadílům, tvorba koláží - efektivní jsou stolní hry – domino, pexeso, kvarteto – lze zhotovit při výtvarné výchově

Výstup	Učivo	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty a kurzy, exkurze</i>	<i>Poznámky</i>
		M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel Cj – různá písma, pozdrav v cizím jazyce Vv – tvorba pexesa, kvarteta EV – využívání přírodních zdrojů – vyčerpatelnost, životní podmínky pro osídlení, možnost ohrožení podmínek pro život EGS – mezinárodní spolupráce, organizace, globalizace – nadnárodní firmy, výrobky na pultech obchodů, možnost života v jiných státech světa MDV – aktuality MKV – tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace OSV – demokratický způsob řešení konfliktů, mezilidské vztahy, řešení problémů, poznávání lidí VDO - dodržování lidských práv a svobod, forma vlády, principy demokracie	
- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	- opakování		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy průřezová témata projekty, exkurze</i>	<i>Poznámky</i>
- určí geografickou polohu jednotlivých světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásích - porovná rozlohu jednotlivých světadílů - popíše a při interpretaci ob. zem. map srovnává členitost a typické znaky přírodních poměrů světadílů	Zeměpis světadílů – Amerika, Asie, Afrika -absolutní (matematická) a relativní geografická poloha, rozloha, členitost Austrálie, Oceánie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství	EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VDO – prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě OSV - komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, kreativní myšlení, diskuze nad problémy MDV - aktuality, zdroj informací, obrazového materiálu D – nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok,	- zaměří se na mezinárodní organizace, ve kterých je ČR členem - žáci sami shromažďují obrazovou dokumentaci k jednotlivým

- vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	Amerika – fyzicko-geografická sféra Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace, char. Států Amerika – charakteristika států Afrika - fyzicko-geografická a socioekonomická char., regionalizace, státy Asie – fyzicko-geogr. + socioekonomická charakteristika Asie – regionalizace, státy	význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Ov – lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl Cj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků Pv – suroviny pro přípravu pokrmů	světadílům (provádějí koláže- Vv) - využití vědomostních stolních her (domino, pexeso, kvarteto)
---	--	--	--

		Projekt: Prezentace světadílů a zemí	
- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	- opakování		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze</i>	<i>Poznámky</i>
- provede regionalizaci Evropy, provede porovnání jednotlivých regionů - určí geografickou polohu světadílu podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásích - porovná rozlohu jednotlivých světadílů - popíše a při interpretaci ob. zem. map srovnává členitost a typické znaky přírodních poměrů Evropy - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi – EU - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu	Evropa – fyzicko-geografická a socioekonomická charakteristika Evropa – regionalizace, státy Evropy	Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, zvyšování tempa růstu obyvatelstva od 19. st. – demografická revoluce, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, vývoj dopravy, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Ov – lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl v různých částech světa – city x slum Cj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
- dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - určí absolutní geografickou polohu České republiky - vyhodnotí relativní geografickou polohu České podle různých kritérií - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost - vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy	Česká republika - absolutní geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry -rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky	M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch – chemizace v zemědělství – vliv na přírodu, kvalitu potravin – vitamíny, využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F – parní stroj, typy elektráren, jaderná reakce, rychlost dopravních prostředků PČ – suroviny pro přípravu pokrmů ICT – zdroj informací MKV – historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik OSV – vztahy mezi lidmi, odpovědné řešení problémů, diskuse na dané téma, skupinová práce EV – vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí, ochrana přírody EGS – život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost sv. hospodářství na těžbě ner. surovin, vyčerpatelnost ner. surovin, šetření MDV – zdroje informací, aktuality Český jazyk – nářečí	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
- vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje - rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice, - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost - zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci	- rozmístění hospodářských činností České republiky	M – hustota obyv. Př- vliv osídlení na krajinu D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace EV – stav životního prostředí, krajiny EV – vliv hospodářství na životní prostředí - těžba, průmyslové závody, doprava, cestování OSV – vytvoření názoru na stav hospodářství EGS – postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb MDV – reklama, zdroj informací, aktuality Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
- popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	-regiony České republiky - místní region České republiky - opakování	VDO – život v regionu EGS – postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce MDV - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, hodnocení podle jednotlivých kritérií OSV – řešení problémů místní oblasti D – historie regionu Ch – průmysl regionu Čj – významné osobnosti M – práce s daty Projekt: Místní oblast (Středočeský kraj, Berounsko, Podbrdsko) Turistická vycházka, exkurze	
			Projekty: Ekologické nástěnky (svět, ČR)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
- pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství - porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu	Společenské, sídelní a hospodářské problémy současného světa	Př-lidská populace, rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva Ov- státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států Př – vliv přírodních podmínek na osídlení Cj – zdroj informací ICT – zdroj informací VDO – prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa OSV - řešení problémových úkolů – formulace svého názoru, naslouchání, argumenty MKV – politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu	

uveďte, vyhledejte a charakterizujte příklady států podle stupně rozvoje			
- orientuje se na politické mapě světa - uvede aktuální počet států současného světa, vyhledejte na politické mapě světa nově vzniklé státy - rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských uskupení	Státy světa, - hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení	OSV – jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, národnostní menšiny, rasismus, xenofobie EGS – vzájemné vztahy mezi národy, cestování, návštěvy v zahraničních rodinách MDV – zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality MKV – kultura a tradice M – zpracování statistických údajů Ov - státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států Př – vliv přírodních podmínek na osídlení Cj – zdroj informací ICT – zdroj informací VDO – prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa OSV - řešení problémových úkolů – formulace svého názoru, naslouchání, argumenty MKV – politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu	
- vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení	Globální problémy současného světa	Př, EV- podvýživa, hlad, AIDS, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, kyselá dešť, kácení deštných pralesů, trvale udržitelný rozvoj	

		F- alternativní zdroje energie OV- mezinárodní spolupráce EGS- důsledky globálních problémů pro jednotlivce, globální úroveň uvažování OSV, VDO – osobní zodpovědnost každého z nás	
- rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajín, uvede konkrétní příklady - posuzuje působení přírodních krajinnotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí - zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady - zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni - navrhne možná řešení problematiky životního prostředí - provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj	Krajina – prostředí, typy krajín společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí	EV –ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj MDV – kritické vyhodnocení informací EGS – globální úroveň životního prostředí – možnosti zlepšení OSV - osobní zodpovědnost za jednání v okolním prostředí Př – životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví lidí, život v přírodní a kulturní krajině	
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační	M –měřítko, poměr	

- využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině	body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky pochodové osy ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí	CH – živelné pohromy, chemické složení bojových plynů Př – příroda v místní krajině – stav, ochrana, ohrožení zdraví a života člověka Vv – náčrtky, plánky VDO – orientace v terénu, práce s mapou MDV – sběr, třídění, zpracování informací ENV – pohyb v přírodě EGS – živelné pohromy, nebezpečí terorismu	
- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	Opakování učiva geografie na ZŠ		

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

- **Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů**
- **Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii**

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

- **Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů**
- **Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost**
- **a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu**
- **Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost**

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

- **Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny**
- **Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států**
- **Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v ni**

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

- **Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace**
- **Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel**
- **Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje**
- **Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit**
- **Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků**
- **Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech**

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

- **Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny**
- **Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)**
- **Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí**

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

- **Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy**
- **Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu**
- **Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu**
- **Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit**
- **Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států**

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

- **Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu**
- **Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny**
- **Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech**

5.7. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

- buduje žákův pozitivní postoj ke kultuře a umění
- rozvíjí žákovu osobnost a talent
- umožňuje seberealizaci žáka – tvořivost
- působí na jeho emoce
- rozvíjí žákovo vnímání
- učí žáka zaujímat postoje k hodnotám vnějšího světa
- podporuje rozvoj schopnosti nonverbální komunikace
- učí ho objevovat užitečnost světa fantazie
- vede žáka k uplatnění teoretických poznatků v praxi
- pomáhá mu získávat nové dovednosti
- učí žáka vážit si práce vlastní i práce druhých
- učí ho rozpoznávat kvalitu uměleckého díla
- poukazuje na vazby mezi různými druhy umění
- umožňuje žákovi chápat umění jako nedílnou součást běžného života jedince a upozorňuje na estetický účinek uměleckých děl vytvořených v minulosti a poukazuje na historické souvislosti a proměny umělecké tvorby

Vzdělávací oblast Umění a kultura obohacuje žákův pohled na svět. Umožňuje mu chápat umění jako nedílnou součást běžného života. Podílí se na utváření žákova pozitivního postoje ke kultuře a umění, upozorňuje ho též na estetický účinek uměleckých děl vytvořených v minulosti a poukazuje na jejich historické souvislosti a proměny.

Upozorňuje na vazby mezi různými druhy umění. Učí ho rozpoznávat kvalitu uměleckého díla, vážit si práce vlastní i druhých a zaujímat postoje k hodnotám vnějšího světa. Tato oblast rozvíjí žákovu osobnost a talent, jeho tvořivost. Umožňuje mu seberealizovat se. Zároveň působí na rozvoj žákova vnímání a emocionálního citění. Učí ho čerpat inspiraci ze světa fantazie. Pomáhá mu získávat nové dovednosti a teoretické poznatky a uplatňovat je v praxi. Podporuje rozvoj nonverbální komunikace. Nabídka okruhů, forem a technik práce je pouze orientační a každý z vyučujících si ji může upravit podle svých představ. Důležitost této vzdělávací oblasti jako součásti základního vzdělání spočívá v tom, že umožňuje žákovi jiné než pouze racionální poznávání světa.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

Hudební výchova

Výtvarná výchova

5.7.1. Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je vyučován v 1. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Předmět hudební výchova je vyučován na obou stupních základního vzdělávání s časovou dotací 1 hodiny týdně pro 1. – 9. ročník. Výuka probíhá v poloodborných učebnách. Bývají do ní začleňovány krátkodobé projekty. Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa. Hudební výchova žáka ovlivňuje, rozvíjí jeho osobnost a především jeho hudebnost. Snaží se rozvíjet receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti žáků, a to zejména vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými aktivitami. Upozorňuje na společenské funkce hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně je vede k jejich rozlišení. Seznamuje žáky s národní hudební kulturou a kulturou jiných zemí. Zdůrazňuje schopnost hudebního umění minulosti i dneška působit na žáka emocionálně. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních (práce s hlasem), instrumentálních (hry na jednoduché hudební nástroje), hudebně pohybových (tanec, gesta) a poslechových činností (vnímání, interpretace, rozpoznávání žánrů) k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. Umožňuje žákům hudebně se realizovat a vyjádřit tak své pocity a najít si svůj vlastní hudební styl.

Do vzdělávacího předmětu hudební výchova jsou začleněna průřezová témata (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- o vedeme žáka k celoživotnímu zájmu o hudbu a kulturu jako takovou
- o učíme ho v širších souvislostech vyhledávat a třídit informace s hudební tematikou, rozumět a využívat hudební terminologii

Kompetence k řešení problémů

- o posilujeme žákovu sebedůvěru při aktivních hudebních činnostech
- o kladně ho motivujeme
- o poukazujeme na jeho zlepšení

Kompetence komunikativní

- o učíme žáka formulovat vlastní myšlenky a názory, naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně a slušně na ně reagovat, zapojovat se do diskuze, obhajovat vlastní
- o názor a vhodně argumentovat
- o pracujeme s různými typy textů, notových a obrazových materiálů a záznamů
- o poukazujeme na to, že hudba je možným prostředkem komunikace mezi lidmi i národy

Kompetence sociální a personální

- o dohlížíme na to, aby žák při práci ve skupině dodržoval společně stanovená pravidla
- o vedeme ho ke spolupráci s ostatními a učíme ho oceňovat práci druhých
- o učíme ho tolerantnímu přístupu vůči druhým, motivujeme ho pochvalou, posilujeme jeho sebevědomí

Kompetence občanské

- o vedeme žáka k vytvoření kladného vztahu ke kulturním a historickým hodnotám, k uměleckým dílům
- o snažíme se rozvíjet jeho smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- o při praktických hudebních činnostech se učíme správně zacházet s hudebními nástroji a materiály
- o dodržujeme při tom stanovená pravidla
- o využíváme znalosti z jiných oborů, učíme se hledat souvislosti

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
dbá na správné dýchání a držení těla provádí hlasová a dechová cvičení zřetelně vyslovuje zná význam not rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní umí vytleskat rytmus podle vzoru rozlišuje krátké a dlouhé tóny učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek, provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) pozná a naučí se vybrané vánoční koledy pozná vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku seznámí se s varhanní hudbou pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas) Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, hudební hry (ozvěna) Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) Poslechové činnosti -kvality tónů -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)	EGS – Evropa a svět nás zajímá -poznávání evropské hudby MKV-Kulturní difference, Lidské vztahy - hudba etnických skupin EV – Základní podmínky života - výchova k životnímu prostředí – hudba – rámus MDV – vnímání autora mediálních sdělení - výběr kvalitní hudby hudba provází výuku ČJ, M (Jedna, dvě ..) i Prv (Prší, prší)	

Nabídka poslechových skladeb: Hymna ČR, ukolébavky, vánoční koledy a písně, A. Vivaldi: Čtvero ročních období, O hluchém bubnu, Jak se kontrabas zamiloval

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč rozlišuje noty, pomlky, takty umí doplnit zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje umí zazpívat vybrané vánoční koledy pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola umí užívat dětské hudební nástroje	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře) -rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)	Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Čj – říkadla Vv - ilustrace Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MDV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 3

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt umí pojmenovat notovou osnovu rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční, rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii seznámí se s hymnou ČR naučí se zpívat vybrané písně dbá na správné dýchání rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad umí doprovázet na rytmické nástroje rozliší rytmus valčíku a polky umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá)	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) -hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orfeova instrumentáře) -rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)	Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Vv – Vánoce PČ – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice EGS - Evropa a svět nás zajímá	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí pohybově vyjádřit hudbu pozná B. Smetanu a A. Dvořáka zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka poslechem rozezná hudební nástroje poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní	-pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) Poslechové činnosti -kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) -hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)		

Nabídka pro poslechové skladby: W. A. Mozart – Menuet

I. Hurník – U ohničku

B. Smetana – Luisina polka, Má vlast (Vltava)

A. Dvořák – Humoreska, Slovanský tanec č. 7

Korsakov – Let čmeláka

varhanní hudba, různé hudební nástroje

Nabídka pro nácvik písní: Slunéčko zachází za hory, Slunce za hory, Na shledanou, vlaštovičko, Koulelo se, koulelo, Až já pojedu přes ten les, Zub, Komáři se ženili, Když jsem jel do Prahy, Pásla husy, Bum, Já nechci žádného, Červený šátečku, Kdes, kukačko, kdes, Okolo Tře boně, A já su synek, vánoční koledy a další

nácvik hymny ČR

Nabídka pro zpěv s tancem: polkový, valčíkový krok, Měla babka čtyři jabka - mazurka

Očekávané výstupy – 1. období

- **HV-3-1-01 zpívá v jednohlase**
- **HV-3-1-02 rytmitzuje a melodizuje jednoduché texty**
- **HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře**

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
rytmizace říkadel umí pohybově vyjádřit hudbu pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi zná jména oper B. Smetany zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka poslouchá vybrané skladby pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	-grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) -pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) -orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) Poslechové činnosti -kvality tónů -vztahy mezi tóny -hudební výrazové prostředky a hudební prvky -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) -hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) -hudební formy (malá písňová, rondo, variace) -interpretace hudby (slovní vyjádření)	vzájemné obohacování různých kultur -kulturní difference- -poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik	

Nabídka poslechových skladeb: B. Smetana – Proč bychom se netěšili, Luisina polka, Vltava, Vyšehrad

B. Martinů

L. Janáček – Pilky

W. A. Mozart – Menuet, Malá noční hudba

vánoční hudba

valčíky (J. Strauss aj.)

Nabídka pro nácvič písni: Beskyde, Beskyde, Září, Na našem dvoře, Červená růžičko, Už ty pilky, Muzikant, Ten chlumecký zámek, Stojí vrba košatá, Večerníček, Široký, hluboký, Valčíček, Kolik je na světě věcí, Marjánko, Žezulka, Voláme sluníčko, Kdyby byl Bavorov, Náchodský zámek, Zlaté stříbříčky, Červená řeka, Tři čuníci, Okoř, Růže z Texasu, vánoční koledy aj.

Nabídka pro zpěv s tancem: variace kroky polkové, valčíkové, mazurka

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
pozná smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení pozná basový klíč čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie seznámí se s krajovými lidovými tanci umí taktovat čtyřčtvrteční takt zná původ státní hymny umí pohybově vyjádřit nálady seznámí se s relaxací umí jednoduché dvojhlasé písně	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) -dvojhlas a vícehlas (kánón a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písni ve 3/4 a 4/4 taktu) -dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) -intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) -grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten)	Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
naučí se vybrané písně J. Uhlíře a k. Šípa dbá na správné dýchání doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje poslouchá vybrané skladby poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje pozná varhanní hudbu pozná vánoční hudbu a vánoční koledy pozná trampské písně	-rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) -grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) -pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) -orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) Poslechové činnosti -kvality tónů -vztahy mezi tóny -hudební výrazové prostředky a hudební prvky -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) -hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) -hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) -interpretace hudby (slovní vyjádření)	koncert ván. hudby MDV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -vnímání autora mediálních sdělení MKV-lidské vztahy -etnický původ EGS-Evropa a svět nás zajímá	

Nabídka poslechových skladeb: L. Janáček – Říkadla, Lašské tance

B. Smetana – Libuše (vybrané árie), Prodaná nevěsta (vybrané árie), Má vlast

A. Dvořák – Slovanské tance, Symfonie Z nového světa
W. A. Mozart – Don Giovanni (ukázka), Menuet
Händel – Vodní hudba

J. J. Ryba – Česká mše vánoční (ukázka) - koncert

Nabídka pro nácik písní: Avignonský most, Tráva neroste, U panského dvora, Tři tamboři, Čtyři koně, Sedlák, sedlák – furiant, Cestu znám jen já, Ukolébavka pro dcerku, Měsíček svítí, Sivá holubičko, vánoční koledy – Tichá noc, Chtíc, aby spal aj., písně J. Uhlíře a K. Šípa, trampské písně

Očekávané výstupy – 2. období

- HV-5-1-01 *zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti*
- HV-5-1-02 *realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not*
- HV-5-1-03 *využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní*
- HV-5-1-04 *rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby*
- HV-5-1-05 *vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*
- HV-5-1-06 *rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků,*
- HV-5-1-07 *ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace*

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
----------------------	---------------------	---	------------------------

- pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrtový a tříčtvrtový takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně - správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje - má rytmické cítění a rytmickou paměť - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální - umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu - rozpozná rozdíly barokní a symfonické hudby	Hudebně pohybové činnosti - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní - vánoční koledy – dramatické ztvárnění Instrumentální činnosti - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (Já husárek malý; Koulelo se, koulelo; Malé kotě) - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hud. formy – pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orfowy nástroje Poslechové činnosti - poznávání hud. nástrojů – rozdělení do skupin - komorní hudba a soubory - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - melodram, balet - muzikál - opereta, opera G. F Händel – poslech skladeb - Opera – nově vzniklá hud. forma Claudio Monteverdi	OSV – umění jako prostředek komunikace dějepis – vznik křesťanství OSV – estetika mezilidských vztahů TV – hud. poch. činnosti: krok pochodový, valčíkový, polkový OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita D, Vv – baroko, klasicismus	
--	--	---	--

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- seznámí se s vybranými skladbami - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě arytmiicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhase, trojhase - umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy	- rondo, variace - symfonie - koncert - B. Smetana - A. Dvořák Vokální činnosti - intonační cvičení --> vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - intervaly - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky	EGS – vnímání evropské hudeb. kultury, emotivnost, prožitek Vv – ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu EV – citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy OSV – rozvíjet kritické myšlení, aktivita, kooperace	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 7.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně - při poslechu využívá získané zkušenosti - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - zařadí skladbu do příslušného období - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení	Vokální činnosti - lidové a umělé písně – dynamika, melodie, rytmus - výběr písní různých období Poslechové činnosti Pochod, tanec, vážná hudba k poslechu Výběr poslechových skladeb různých období - hudba středověku (duchovní hudba, gregoriánský chorál) Baroko – znaky-Vivaldi, Bach, Händel, Haydn Klasicismus -znaky- Mozart, Beethoven Romantismus – znaky- Chopin, Schubert - národní školy Český romantismus – Smetana, Dvořák (Má vlast) Instrumentální činnosti a pohybové činnosti Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku. - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie - polka, valčík, mazurka - moderní tance - dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc	Vv, Čj, D MKV – lid. písně jiných národů, poznávání kulturních tradic EV – citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody OSV – hudba jako prostředek komunikace EGS – vnímání evropské hudeb. kultury OSV – obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 8.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písňe - umí použít k doprovodu jednoduché nástroje - zná pojem akord - rozliší durovou a molovou stupnici - umí zazpívat lidový dvojhlas - pozná charakteristické prvky džezové hudby - umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písňe - postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu - rozliší základní vlastnosti tónu - sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou	Vokální činnosti - hlasová a rytmická cvičení - intervaly - rytm. výcvik s oporou hud. nástroje - zpěv lidových i umělých písni (Horo, horo, vysoká jsi; Ej vandrovali hudci, Nezacházej slunce, Řekni, kde ty kytky jsou, Stín katedrál) - regionální písňe, kramářská píseň - stupnice dur a moll-kvartový a kvintový kruh - transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic) - akord - příklady v lidové tvorbě - divadla malých forem - Semafor – Šlitr, Suchý (Klementaine, Honky tonky blues, To jsem ještě žil) - Osvobozené divadlo – J. Ježek (Klobouk ve křoví, David a Goliáš) Poslechové činnosti	EV – citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím,... ČJ MKV – tradice a rozmanitost kultur EGS – vnímání evropské a světové kultury	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- umí pojmenovat vybrané hudební formy	- poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů Jazz-znaky G. Gershwin – Rhapsodie in blue J. Scott – The Entertainer – ragtime Romantismus – Chopin, Liszt, Chajkovskij, Schubert - A. Dvořák - symfonická tvorba - Z. Fibich – melodram Vodník, Poem Baroko – Vivaldi, Bach, Händel --> Mesiáš opera, oratorium fuga suita concerto grosso Klasicismus J. Haydn – kvarteto W.A. Mozart – Kl. koncert Romantismus – Chopin, Schubert Český romantismus – Smetana ,Dvořák	Čj, D, Vv	
- seznámí se s vybranými skladbami L. Janáčka a B. Martinů	Česká mše vánoční – J. J. Ryba Česká mše půlnoční – A. Michna z Otradovic		

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- tvoří jednoduché doprovody - dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova - umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus - pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	Česká hudba 20. století - L. Janáček, B. Martinů Instrumentální činnosti - Hud. projekt k příležitosti vánočních oslav: pásmo reprodukováné hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby - Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem - Pochod pro bicí - píseň Život je jen náhoda - ragtime – synkopický rytmus - swing, boogie woogie, blues <u>hudebně pohybové činnosti</u> Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku. - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie - polka, valčík, mazurka - džajv, cha-cha - regionální tance	D, Čj, Vv OSV – umění jako prostředek komunikace, estetika mezi lidských vztahů MKV – původ různých stylů	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
	- dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 9.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti	Vokální činnosti Opakování učiva z předchozích ročníků. - opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus - zpěv svatebních písní a ukolébavka Výběr písní období: středověk: Hospodine pomiluj ny Kdož sú boží bojovníci gregoriánský chorál – Veni domine (B. Basiková) renesance: práce s písní Viva la musica (tříhlasý kánon) baroko: J. S. Bach – Blaženost má klasicismus: Beethoven – Óda na radost romantismus: F. Schubert – Pstruh Verdi – sbor židů z opery Nabucco	OSV-rozvoj schopností poznávání EV – citový vztah k přírodě EGS – vnímání evropské hudební kultury	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů - při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností - postihuje hudebně výrazové prostředky - spojuje poslech s pohybovou činností	Hudební žánry 20. století: vážná hudba: B. Martinů – Rozmarýn L. Janáček – Ej, mamko jazz: J. Ježek – Klobouk ve křoví, Ezop G. Gershwin – Summertime divadla malých forem: Suchý a Šlitr – Pramínek vlasů Krajina posedlá tmou country: Montgomery, Všichni jsou už v Mexiku bluegrass – Panenka (Křesťan) česká trepská píseň: Rosa na kolejích, Ascalona folk: Když mě brali za vojáka pop a rok: Stín katedrál, Co je na tom tak zlého Poslechové činnosti - hudba období pravěku - Egypt, Řecko, Řím - hudba období středověku: duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše, madrigal (Thomas Tallis, G. de Machaut) - baroko – hlavní znaky, formy, představitelé (opak.) - adventy – vánoce, význam lidových tradic, J. J. Ryba – Česká mše vánoční	VDO – zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování Samostatné a odpovědné řešení problémů MKV – tradice a rozmanitost kultur	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- postihuje hudební výrazové prostředky - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hud. nástroje, jejich výrazové možnosti	klasicismus – znaky, formy, představitelé – symf. tvorba, komorní, vokální (Haydn, Beethoven, Mozart-opak.) - český klasicismus: J. Mysliveček, F. X. Brixl, Stamicové, A. Rejcha, česká hud. emigrace - romantismus: Chopin, Schuman, Schubert, Grieg, Brahms, Čajkovskij - český romantismus: Smetana, Dvořák, Fibich (opak.) - hud. směry 20. století: oleatoria, seriální hudba, konkrétní, počítačová, čtvrtónová: Janáček, Martinů, Hába, Stravinskij, Debussy, Orff - muzikál (Jesus Christ, Starci na chmelu, West Side story) - rock, folk country-vývoj a znaky Instrumentální a pohybové činnosti Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku - hudební výrazové prostředky - hudební nástroje historické a současné		

Očekávané výstupy

- HV-9-1-01 *využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách*
- HV-9-1-02 *uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*

- HV-9-1-03 *reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace*
- HV-9-1-05 *rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě*
- HV-9-1-06 *orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku*
- HV-9-1-07 *zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období*
- HV-9-1-08 *vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění*

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

5.7.2. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova je vyučován v 1. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	2	2	1	1	2	2	1	1

Výtvarná výchova přivádí děti k aktivaci smyslového vnímání, k estetickému cítění a rozumovému i citovému hodnocení skutečnosti a jevů. Tvořivými činnostmi umožňuje prohloubení prožitku poznávání. Rozvíjí smyslovou citlivost žáků a uplatňuje jejich subjektivitu. Upozorňuje je též na estetický účinek uměleckých děl vytvořených v minulosti a poukazuje na jejich historické souvislosti a proměny. Učí žáka zacházet s linií, barvou, tvarem, poznávat jejich vlastnosti v ploše a prostoru. Seznamuje ho se základními výtvarnými postupy, materiály a nástroji a s jejich vyjadřovacími možnostmi. Pěstuje u žáků vztah k výtvarné kultuře, navazuje hlubší kontakty s uměním prostřednictvím výtvarných činností. Žák by měl získat podněty k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a poznat možnosti a způsoby, jak vizuálně obrazně vyjádření nabídnout ostatním. Subjektivní výtvarná výpověď je novou cestou komunikace.

Do vzdělávacího předmětu výtvarná výchova jsou začleněna průřezová témata (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

porovnáváme různé práce žáků, vedeme je k hodnocení a pěstujeme u nich estetické cítění a vkus
seznamujeme je se znaky výtvarných uměleckých slohů a s význačnými umělci.

Kompetence k řešení problému

- o při společné diskuzi poukazujeme na zlepšení, motivujeme žáky pochvalou, prezentujeme žákovské práce
- o vedeme žáky k sebehodnocení
- o posilujeme žákovu sebedůvěru, navrhuje mu možné postupy, které by vedly ke zdárnějšímu výsledku jeho práce.

Kompetence komunikativní

- o učíme žáky respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování, seznamujeme je s ilustracemi v dětských knihách
- o využíváme jejich propojení s literární výchovou a čtením
- o povzbuzujeme žáky k tomu, aby se nebáli přiměřenou formou vyjádřit své názory, zapojujeme je do výzdoby třídy a školy
- o nabízíme jim vizuálně obrazně vyjádření jako možný prostředek komunikace.

Kompetence sociálně personální

- o ho tolerantně dohlížíme na to, aby žák při práci ve skupině dodržoval společně stanovená pravidla
- o vedeme ho ke spolupráci s ostatními a učíme ho oceňovat práci druhých
- o učíme přístupu vůči druhým, motivujeme ho pochvalou, posilujeme jeho sebevědomí.

Kompetence občanské

- o nabízíme žákovi různé náměty k řešení rozličných situací, pomáháme mu při výběru řešení
- o seznamujeme ho s kulturním a historickým dědictvím, poukazujeme na jeho hodnoty
- o volíme takové výtvarné činnosti, které jsou šetrné k životnímu prostředí, třídíme výtvarný odpad.

Kompetence pracovní

- o vytváříme základní pracovní návyky, stanovujeme pravidla bezpečnosti při práci.

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. - 3.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
----------------------	---------------------	---	------------------------

zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami umí míchat barvy dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev rozliší teplé a studené barvy zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem modeluje z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“ tvaruje papír zvládne koláž, frotáž umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod.	malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, Goethův kruh kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání	VDO – Občanská společnost a škola- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost EGS – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropských kultur EV - Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí -výchova k životnímu prostředí MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění Např. – pocit chladu a tepla pro teplé a studené barvy, vyjádření rytmu ...	Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků.
---	---	--	---

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. děti zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	ilustrátoři dětské knihy utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., záměr tvorby	Čj - čtení	

Očekávané výstupy – 1. období

- **VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ**
- **VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace**
- **VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje**
- **VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností**
- **VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil**

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4. - 5.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy komunikuje o obsahu svých děl	Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh. Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu - - proměny obsahu vlastních děl	EV-ekosystémy -základní podmínky života -lidské aktivity a problémy životního prostředí -vztah člověka k prostředí (prolíná výukou Vv během celého období)	Náročnost práce bude postupně od čtvrtého ročníku zvyšována dle věku žáků.
prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu zvládne obtížnější práce s linií užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci	Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnosti, kresba v pleněru.	MKV- kulturní difference -lidské vztahy (empatie) -etnický původ	
rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků	Grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů	MDV-stavba mediálních sdělení	

prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod. pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Další techniky – koláž, frotáž, základy ikebany Ilustrátoři dětské knihy		
---	--	--	--

Očekávané výstupy – 2. období

- **VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)**
- **VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení zkušeností**
- **VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě**
- **VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky**
- **VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace**
- **VV-5-1-07 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil**

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus. Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka.	HV - rytmus, melodie OSV - kreativita	Např. zátiší, kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru. Např. pocity vyjádřené linií.
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru. Plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra.	HV - hudební nahrávky Výtvarný projekt - oči OSV – rozvoj schopností poznávání	

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.	Malba. Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné.	D - pravěk - starší doba kamenná - způsob života Výtvar. projekt - pravěké umění (tvorba v přírodě, jsem šaman, pravěké nádoby)	Např. stavba živé přírody - dominantní prvek, emocionální malba, kříženec.
Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů.	Plastická a prostorová tvorba. Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Výtvar. hra - plody země OSV - komunikace	Např. společná plastika.
Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření.	Nauka o perspektivě - (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů.	Čj - Řecko a Řím - báje a pověsti D - Egypt Výtvarný projekt - Egypt (hieratická perspektiva, kánon lidské postavy, hieroglyfy, výzdoba pyramid, papyrus) EGS – Jsme Evropané	Např. shon na ulici - vystřihování a lepení postav a objektů na plochu - společná práce, ilustrace řeckých bájí a pověstí, práce v plenéru
K tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Třetí prostor budovaný liniemi. Práce s www stránkami.	MDV – tvorba mediálního sdělení	Např. vynález století - fantastický stroj - technický výkres.

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.			
Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.	Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě.	VDO – principy demokracie	Např. tisk z koláže, koláž, těstoviny - lepení, barvení, koření - voňavé obrázky, rozfoukávaná tuš, fantastická planeta, čemu se rád věnuji, papírorýt.
Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události. Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek.	EV - ekosystémy	
Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše.	Lidská figura - tvarová stylizace - Řecko, Řím Tvarová a barevná kompozice. Např. Babylónská věž - Mezopotámie	D - Mezopotámie, Řecko, Řím EGS – Jsme Evropané	

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů. Písmo a užitá grafika. Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis	MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	
Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.	ČJ - poezie a próza s tématem Vánoc	.
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.	Subjektivní výtvarné vyjádření reality. Vnímání okolních jevů.	OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace	Např. můj kamarád.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.	Prvky viz. obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanty)	OSV – rozvoj schopností poznávání	
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.	EV- vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání	Např. vytrhávaný reliéfní portrét, přírodní děje - jejich vznik a průběh - bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky.
Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.	Barevné vyjádření. Byzantské, arabské umění.	D - byzantské, arabské umění	Např. rok - měsíce, kalendář.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací.	Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru).	EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Rozliší působení viz. obr. vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.	MKV - multikulturalita OSV - kreativita	Např. kašírování - výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky - masky.
Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, velikonoce, pálení čarodějnic.	MDV, ČJ – tvorba mediálního sdělení Výtvarný projekt - V duchu českých tradic	Např. orientační tabule do architektury.
Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.	Vlastní prožívání. Interakce s realitou..	OSV – sebepoznání a sebepojetí	Např. vyjádření pocitů pomocí barev - špatná a dobrá nálada
Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích.	Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky.	ČJ - literární texty	Např. rozvíjení jednotné výchozí situace - kolorovaná kresba.
Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.	OSV - kreativita	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz. obr. vyjádření.	Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou. Roláž.	EGS – Evropa a svět nás zajímá Výtvarný projekt - umění středověku	
Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Architektura.	D - románský sloh OSV – poznávání lidí EGS – Jsme Evropané	Např. charakteristické stavby románského slohu.
K tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.	D - doba gotiky	Např. gotické vitráže.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.	Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem. Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.	OSV - rozvoj schopností poznávání	
Orientuje se v grafických technikách.	Linoryt, tisk z koláže, papírorýt .	ČJ - ex libris OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Ex libris
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování.	D, ČJ - renesance, baroko, klasicismus, romantismus EGS – Jsme Evropané OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
	Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko		
Rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.	EGS - Evropa a svět nás zajímá Výtvarný projekt - Cestujeme po Evropě OSV – kooperace a kompetice	Např. vitráž z barevných papírů.
Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.	OSV – rozvoj schopností poznávání	Např. kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary.
Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	Práce s netradičními materiály.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – sebepoznání a sebepojetí	Např. proměny všedních předmětů -PET lahve.
Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy.	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.	Z - mapa světa, obal Země MKV – lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí	Např. zátiší, mnoho zemí - jeden svět, rozdílné kvality obalu Země.
Užívá perspektivních postupů.	Lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková.	D - renesance - objev perspektivy	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
		Výtvarný projekt - renesance a její doba	
K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.	MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	
Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol. Technika akvarelu, pastel.	D - historické souvislosti 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.	.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Techniky kresby - tužka, perko, uhl, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).	EV – vztah člověka k prostředí	Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy.
Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .	Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný).		Např. nenarozené mládě.
Orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky.	Tisk z výšky, plochy, hloubky.		Např. PF, ex libris.
Rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening).	EGS – Jsme Evropané D - historické souvislosti 20. stol. HV - výtvarné směry 20. stol. promítající se v hudbě OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
	Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).	Výtvarná řada - výtvarné trendy 20. stol.	
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích.	Společná práce - komunikace. Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.	OSV - komunikace EV - ekosystémy	Např. Jaká byla léta minulá? - graf, svět po zemětřesení.
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.	OSV – sebepoznání a sebepojetí	Např. Já - kombinovaná technika - plastika, asambláž, koláž.
K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet.	Animovaný film - spolupráce, komunikace. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)	MDV – práce v realizačním týmu	
Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé.	Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. Prostorová tvorba – modelování.	OSV – sebepoznání a sebepojetí	Např. dotváření náhodného tvaru podle svých fantazijních představ - působivé barevné kombinace -chiméra.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování	Práce v plenéru. Krajinomalba, frotáž.	EV – vztah člověka k prostředí	

6., 7., 8. a 9. ročník: Žáci zaznamenávají, sledují, dokumentují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje, tvoří záznamy pozorování, vytvářejí sbírky. Třídí a systematizují obrazový materiál podle své osobní inklinace. Využívají dostupná média a technické prostředky (kopírku, magnetofon, fotoaparát, skener, internet, mikroskop, ...). Některé výtvarné činnosti doplňují písemným projevem.

Osvojují si schopnost výtvarné výpovědi - jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních - tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování. Jsou schopni hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

Očekávané výstupy

- **VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků**
- **VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie**
- **VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace**
- **VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření**
- **VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku**
- **VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků**
- **VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření**

5.8. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví navazuje na znalosti, které žáci získali na prvním stupni v předmětech tělesná výchova a přírodověda. Přináší základní poznatky o člověku a preventivní ochraně zdraví.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

Výchova ke zdraví

Tělesná výchova

5.8.1. Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výchova ke zdraví je vyučován v 6. - 8. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

Ročník	6.	7.	8.
Počet hodin	1	1	1

Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit své zdraví - sociální, psychické a fyzické. Žáci si upevňují stravovací, pracovní, hygienické a zdravotně preventivní návyky. Rozvíjejí dovednosti, jak předcházet úrazům a vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o společnosti, škole a rodině. Součástí výuky budou také exkurze a projekty k některým tematickým celkům.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 6 tematických okruhů:

1. tematický okruh **Vztahy mezi lidmi a formy soužití**
2. tematický okruh **Změny v životě člověka a jejich reflexe**
3. tematický okruh **Zdravý způsob života a péče o zdraví**
4. tematický okruh **Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence**
5. tematický okruh **Hodnota a podpora zdraví**
6. tematický okruh **Osobnostní a sociální rozvoj**

Do vzdělávacího předmětu výchova ke zdraví jsou začleněna průřezová témata (viz. přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- o seznamujeme žáky s obecně používanými termíny a učíme je dávat do obecných souvislostí
- o učíme žáky vyhledávat a třídit informace samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky
- o vedeme je k chápání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

Kompetence k řešení problémů

- o vedeme žáky k samostatnému řešení problému na základě získaných dovedností
- o snažíme se u žáků o pochopení významu kontroly dosažených výsledků
- o vybízíme žáky k uvědomění si, že problém může mít více správných řešení

Kompetence komunikativní

- o podporujeme žáky k vyjadřování svého názoru a naslouchání názorům druhých
- o vedeme je ke komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- o vybízíme žáky k otevřené diskusi k podpoře zdravých životních návyků

Kompetence sociální a personální

- o učíme žáky spolupracovat uvnitř kolektivu
- o samostatným řešením přiměřených úkolů umožňujeme dosažení pocitů sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- o vedeme žáky ke schopnosti poskytnutí první pomoci v rámci svých možností
- o a zodpovědnému chování v krizových situacích
- o vedeme žáky k dodržování pravidel zdravého životního stylu
- o vybízíme žáky k respektování individuality každého člověka

Kompetence pracovní

- o umožňujeme přistupovat kriticky k výsledkům, kterých dosáhli, učíme je stanovovat si
- o kritéria hodnocení vlastní práce
- o vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 6.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
---------------	--------------	--	-----------------

- umí charakterizovat mimořádné situace - rozumí integrovanému záchrannému systému - zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací - zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva - zná potenciální nebezpečí - zná zásady chování po vyhlášení mimoř. situace - umí použít zásady chování po vyhlášení evakuace využívá z hlediska osobního bezpečí - pravidla dopravní výchovy - svých znalostí, jak se chovat v dopravě (především jako chodec a cyklista)	Mimořádné situace - charakter mimořádné situace - tísňová volání - potenciální nebezpečí - varovný signál a chování po jeho vyhlášení - evakuace - improvizovaná ochrana - havárie s únikem nebezpečné látky Dopravní výchova - pravidla silničního provozu - chování v dopravě	VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů - angažovaný přístup k druhým - zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování OSV – obecné modely řešení problémů - zvládání rozhodovacích situací - poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích MDV – úloha médií za mimořádných událostí MKV – schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti, zařazovat je do systému - učí objevovat vzájemné vztahy a příčiny společenských jevů - schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita VDO-pochopení významu pravidel pro život ve společnosti OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet	Výstupy
---	--	---	----------------

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- umí vyhledat, zpracovat a předat informace z tohoto tématu - rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační aktivně se proti nim brání - vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdrav. problémy - uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků - uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy - zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci - zná techniky pro zvládání stresu - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními - samostatně zvládá základní postupy 1. pomoci, včetně základů obvazové techniky - poskytne nezbytnou 1. pomoc i při vážnějších poraněních	Péče o zdraví – tělesná a duševní hygiena - celostní pojetí zdraví a nemoci, složky zdraví - základní lidské potřeby - vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví; civilizační choroby - ochrana před nemocemi, odpovědnost za své zdraví - preventivní lékařská péče - režim dne - odolání stresu - 1. pomoc, přivolání lékaře základní postupy 1. pomoci, obvazová technika	postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „ provozu „ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí OSV – pozitivní vztah k životu a sobě samému	Spolupráce s Policií ČR a pracovníky autoškoly

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 7.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- Uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu - Orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti - Posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy v období dospívání - Vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy - Rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor - Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví - Používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky - Orientuje se v zákonech omezujících kouření - Vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek	Výživa a zdraví - Výživa a civilizační nemoci - Zásady zdravé výživy - Poruchy příjmu potravy – anorexie, bulimie - Alternativní výživové směry - Reklamy na potraviny - Kvalita lidského života (handicapovaní lidé) Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí - Návykové látky – zdravotní a sociální rizika - Zneužívání návykových látek - Odmítání návykových látek - Pozitivní životní cíle a hodnoty - Návykové látky a bezpečnost v dopravě	MDV – schopnost analyzovat nabízená sdělení v médiích a klamavou reklamu OSV – prevence patologických jevů a škodlivých způsobů chování VDO – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na	Video besedy

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- Obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek - Vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečnosti silničního provozu - Orientuje se v trestně právní problematice návykových látek - Kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol - Vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty - Samostatně vyhledá v případě potřeby specializované pomoci - Předchází úrazům - Rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování - Uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte - Kriticky se vyjadřuje k projevům násilí - Samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci - Vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně orientované zdatnosti a možnými zdravotními problémy (civilizační choroby) - Umí sestavit osobní pohybový režim - Vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím	- Návykové látky a zákon - Reklamní vlivy - Počítače a hazardní hry, gamblersství - Linky důvěry, krizová centra - krizové situace: šikanování, týrání, sexuální zneužívání - Brutalita a jiné formy násilí v médiích - Přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení - Linky důvěry, krizová centra Pohybové aktivity a zdraví - Význam pohybových aktivit pro zdraví - Pohybový režim - Prevence tělesného a duševního zatížení - Techniky zvládání stresu, relaxace - Ochrana zdraví při sportu Bezpečné chování - Komunikace s neznámými lidmi	vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí MDV – výběr vhodných pořadů pro mládež OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „provozu“ každodenní existence v jejich běžných i náročných formách VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, ohleduplnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým Projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně OSV – komunikační obrana vůči agresi a manipulaci	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- Umí navrhnout vhodné formy odpočinku - Zná rizika určitých situací - Volí vhodné formy komunikace	- Pohyb v rizikovém prostředí - Chování v krizových situacích		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 8.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- vysvětlí tělesné, fyziologické a psychické změny dospívání - zná základní informace o sexualitě - osvojí si pojmy z oblasti sexuality - zná a respektuje základní pravidla hygieny pro každý den, při menstruaci - zná základní pravidla hygieny pohlavního styku - uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod	Vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska - rodina, škola - dětství, puberta, dospívání Sexuální výchova - význam sexuální výchovy - fakta o sexualitě - - slovníček pojmů - - intimní hygiena pro každý den, hygiena při menstruaci, hygiena pohlavního styku - - dětská gynekologie - - předčasná sexuální zkušenost a její rizika - sexuální orientace - - početí, těhotenství, porod - antikoncepce - předčasné ukončení těhotenství	OSV-osobnostní rozvoj, mezilidské vztahy VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů - angažovaný přístup k druhým - zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování OSV – obecné modely řešení problémů - zvládání rozhodovacích situací	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální,...) - vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu porodu - pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití - vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů - pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit - vysvětlí, jak dochází k přenosu viru HIV a co se děje po proniknutí infekce do organismu - orientuje se v léčbě infekce HIV a AIDS a zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření HIV - použije v případě problémů kontakty na odbornou pomoc - zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech - vyjádří svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě - respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou - orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte	- nemoci přenosné pohlavním stykem, - HIV/AIDS - cesty přenosu - rizikové chování a ochrana před nákazou, - promiskuita - odborná pomoc - etická stránka sexuality - způsoby vyjadřování lásky - zdrženlivost a pohlavní stud - nevhodné chování v oblasti sexuality - sexuální zneužití - reálné a nereálné informace o sexualitě - v médiích - sexualita z hlediska odlišné kultury a víry - sexualita a zákon -	- poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích - EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita - OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „ provozu „ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách - MDV,MKV - VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- umí vyjádřit a ovládat emoce		- projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí	

Očekávané výstupy

- VZ-9-1-01 *respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě*
- VZ-9-1-02 *vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví*
- VZ-9-1-03 *vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví*
- VZ-9-1-04 *posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví*
- VZ-9-1-05 *usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví*
- VZ-9-1-06 *vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí*
- VZ-9-1-07 *dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky*
- VZ-9-1-08 *uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc*

- **VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce**
- **VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím**
- **VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví**
- **VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování**
- **VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým**
- **VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi**
- **VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc**
- **VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí**

5.8.2. Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova je vyučován od 1. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Tělesná výchova na 1. stupni probíhá smíšeně, žáci 2. stupně jsou rozděleni dle pohlaví. K výuce tělesné výchovy využíváme sál Lidového domu, který obec Zaječov vybavila základním tělocvičným náradím. Dále má škola k dispozici venkovní prostory (asfaltové hřiště a fotbalové hřiště TJ Zaječov). Během školního roku se žáci v rámci výuky tělesné výchovy účastní mnoha školních i mimoškolních sportovních aktivit.

Dle možností a aktuálních podmínek do předmětu Tělesná výchova zařazujeme činnosti jako: plavání, bruslení, lyžování a cyklistiku (zaměřeno na BESIP).

Vzdělávací obsah je realizován v tematických celcích:

1. tematický celek: **Pohybové a sportovní hry**
2. tematický celek: **Atletika**
3. tematický celek: **Gymnastika**
4. tematický celek: **Pohyb v přírodě, turistika**

Do vzdělávacího předmětu tělesná výchova jsou začleněna průřezová témata (viz. Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP)
Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy

Kompetence k učení

- o vedeme žáky k označení svých nedostatků a určení jejich příčin
- o vedeme žáky ke schopnosti samostatně se připravit na pohybovou činnost, zhodnotit kvalitu organizace svého pohybového režimu a podíl spolužáka na prováděné
- o pohybové aktivitě

Kompetence k řešení problémů

- o vytváříme modelové situace umožňující orientaci a nabízející řešení problémové situace
- o motivujeme žáky k jednání v duchu fair-play, k čestnému soupeření a naplňování olympijské myšlenky

Kompetence komunikativní

- o podporujeme u žáků sebevědomé vystupování, vybízíme je ke kritické diskusi, hodnocení, obhajobě svých názorů
- o učíme žáky orientovat se ve strategii hry, domlouvat se na taktice v herní činnosti, vzájemně spolupracovat
- o motivujeme žáky k využití svých *zkušeností a fantazie*

Kompetence sociální a personální

- o uskutečňujeme se žáky práci ve skupinách, dvojicích či samostatně
- o vedeme žáky k uvědomění si svého podílu na společné práci, projevovat se dle svých schopností, získaných dovedností a fyzické zdatnosti

Kompetence občanské

- o učitel hodnotí výsledek, ale i cestu k jeho získání, vybízíme žáky k otevřenosti, upřímnosti, aby se nebáli zeptat na své chyby a možnosti jejich odstranění

- o vedeme žáky k toleranci postupů druhých a získávání vzájemné úcty a respektu
- o motivujeme žáky ke snaze dosáhnout lepších výkonů, stanovení vlastního cíle, zdokonalování svých dovedností
- o vybízíme žáky ke sportovním aktivitám

Kompetence pracovní

- o učíme žáky porozumět svým právům a povinnostem vyplývajícím z role hráče, organizátora, rozhodčího nebo diváka a svá práva uplatňovat
- o napomáháme žákům předvídat možnosti úrazu a přizpůsobovat své jednání dané situaci

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
----------------------	---------------------	---	------------------------

Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích jedná v duchu fair-play zvládne přihrávku jednoruč, obouruč zná a dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV bezpečnost při sportování základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	VDO – Občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost EV- Vztah člověka k prostředí	
--	--	--	--

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zná techniku hodu kriketovým míčkem zná nízký start zná princip štafetového běhu nacvičí skok do dálky účastní se atletických závodů zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách umí skákat přes švihadlo dokáže podbíhat dlouhé lano provádí cvičení na lavičkách dodržuje základní zásady bezpečnosti při plavání, ovládá jeden plavecký způsob a prvky sebezáchrany a bezpečnosti projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti učí se respektovat zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví	základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly Plavecká výuka - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 2.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
---------------	--------------	--	-----------------

zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích jedná v duchu fair play zvládne přihrávku jednoruč, obouruč zná a dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV bezpečnost při sportování základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	VDO – Občanská společnost a škola (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru) MKV – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce) EV – Vztah člověka k prostředí (životní	
--	--	--	--

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo zná techniku hodů kriketovým míčkem zná nízký start zná princip štafetového běhu nacvičí skok do dálky účastní se atletických závodů zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách umí skákat přes švihadlo dokáže podbíhat dlouhé lano provádí cvičení na lavičkách provádí přetahy a přetlaky projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti učí se respektovat zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví dodržuje základní zásady bezpečnosti při plavání, ovládá jeden plavecký způsob a prvky sebezáchrany a bezpečnosti	základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play Plavecká výuka - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	styl, prostředí a zdraví)	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 3.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
----------------------	---------------------	---	------------------------

zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblíng rozlišují míč na basketbal a volejbal učí se ovládat hru s basketbalovým míčem	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV bezpečnost při sportování základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových	VDO - Občan, obč. spol. a stát – respekt k identitám, zdroje konfliktů MKV - Lidské vztahy Prv – držení těla Čj – přesné vyjadřování Prv – bezpečnost	
--	---	---	--

nacvičuje střelbu na koš nacvičuje přehazovanou zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje zná techniku hodů kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 60 m zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti	činností – her a soutěží, zásady jednání a chování základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	Prv – komunikace lidí význam pravidel M – měření délky bodové hodnocení Vv – sport. nářadí Prv – zdraví Hv – rytmus, melodie	
---	---	---	--

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví zvládne základní kroky některých lidových tanců seznámí se s dětským aerobikem seznámí se s kondičním cvičením s hudbou dodržuje základní zásady bezpečnosti při plavání, ovládá jeden plavecký způsob a prvky sebezáchrany a bezpečnosti	vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play Plavecká výuka - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	Prv – bezpečnost Vv - činnosti	

Očekávané výstupy – 1. období

- **TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti**
- **TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení**
- **TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích**
- **TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy**
- **TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci**

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
---------------	--------------	--	-----------------

zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmičné a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV bezpečnost při sportování	MKV - lidské vztahy EV - vztah člověka k prostředí MDV - fungování a vliv médií ve společnosti	
--	---	---	--

her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink rozlišují míč na basketbal a volejbal. učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš nacvičuje přehazovanou zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje zná techniku hodů kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 300 m zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě	základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu		
---	--	--	--

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu provádí cvičení na švédské bedně zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky zvládne techniku 2 plaveckých stylů – prsa a kraul, osvojí si techniku dalšího plaveckého stylu provádí skoky do vody zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla silničního provozu	základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play základní plavecká výuka, hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu výchova cyklisty-dopravní hřiště		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 5.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV	MKV-lidské vztahy - multikulturalita EV-vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) MDV-fungování a vliv médií ve společnosti	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblík rozlišují míč na basketbal a volejbal. učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš nacvičuje přehazovanou zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje zná techniku hodů kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu	bezpečnost při sportování základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových		

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
uběhne 400m a 800m zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů. umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu, provádí cvičení na švédské bedně zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky apod. provádí kondiční cvičení s plnými míči projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky	základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly činností – her a soutěží, zásady jednání a chování vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
zvládne techniku 2 plaveckých stylů – prsa a kraul, osvojí si techniku dalšího plaveckého stylu provádí skoky do vody	hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu		

Očekávané výstupy – 2. období

- **TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti**
- **TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením**
- **TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her**
- **TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka**
- **TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti**
- **TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví**
- **TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení**
- **TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy**
- **TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky**
- **TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace**

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: tělesná výchova - chlapci

Ročník: 6. a 7.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
----------------------	---------------------	---	------------------------

při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	Atletika Běh vytrvalostní na 1500m Běh přes nízké překážky Skok daleký - další techniky Skok vysoký Hod granátem-jen na dálku Vrh koulí - zlepšování techniky	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy	terén hřiště hřiště TJ těllocvična
zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond zvládá jednoduché taneční kroky používá správnou techniku uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu	Gymnastika Akrobacie-přemet vpřed Kruhy- překot vzad, komíhání Trampolínka Švédská bedna nadél - kotoul, roznožka Šplh- bez přírazu, s obměnami Rytmičká a kondiční gymnastika-polkový krok Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad Sportovní hry-házená, ringo, kopaná, přehazovaná, vybíjená Turistika – zásady pobytu v přírodě Orientační běh Bruslení – jednoduchý skok , LH hra	VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí,přírodě MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu	těllocvična hřiště, hřiště TJ těllocvična ZS Hořovice

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Z, D, PŘ	tělocvična, hřiště terén

Metody, formy, nástroje, pomůcky

Projekty, kurzy: Lyžování - týdenní lyžařský výcvik

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: tělesná výchova - chlapci

Ročník: 8. a 9.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
----------------------	---------------------	---	------------------------

při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	Atletika Běh vytrvalostní na 1500m Běh přes nízké překážky Skok daleký - další techniky Skok vysoký Hod granátem - jen na dálku Vrh koulí - zlepšování techniky	Fyzika	terén
zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích	Gymnastika Akrobacie - přemet vpřed Kruhy - překot vzad	Fyzika	tělocvična, hřiště
dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond	Trampolínka - salto vzad s dopomocí Švédská bedna nadél - kotoul, roznožka Šplh- bez přírazu, s obměnami	Fyzika	
zvládá jednoduché taneční kroky	Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok		
používá správnou techniku	Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad		
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	Sportovní hry-házená, kopaná, basketbal, přehazovaná, odbíjená		
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 15 km	Turistika, pobyt v přírodě Orientační běh	EV – vztah člověka k prostředí, k přírodě Dějepis, Zeměpis, Fyzika, Matematika, Přírodopis OSV – rozvoj schopnosti poznávání,	příroda, školní výlety
zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH	Bruslení - jednoduchý skok, LH hra		ZS Hořovice

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní difference MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu	

Vzdělávací oblast: Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova - dívky

Ročník: 6. a 7.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
----------------------	---------------------	---	------------------------

při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	Atletika Běh vytrvalostní běh přes nízké překážky Skok daleký - další techniky Skok vysoký Hod granátem - jen na dálku Vrh koulí - zlepšování techniky	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy	terén hřiště TJ hřiště tělocvična
zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na kruzích	Gymnastika Akrobacie - přemet vpřed	VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně	tělocvična
dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond	Kruhy- komíhání Trampolínka Švédská bedna nadél - kotoul, roznožka Šplh- bez přírazu, s obměnami	EGS – Evropa a svět nás zajímá	
zvládá jednoduché taneční kroky	Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok	MKV – lidské vztahy, kulturní difference	
používá správnou techniku	Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad		
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	Sportovní hry-vybíjená, přehazovaná, odbíjená		tělocvična, hřiště
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km	Turistika a pobyt v přírodě Orientační běh	EV – vztah člověka k prostředí, k přírodě	terén, školní výlety
	Bruslení	MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení	ZS Hořovice

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	a reality, práce v realizačním týmu Z, D, PŘ	

Metody, formy, nástroje, pomůcky

Projekty, kurzy: Lyžování - týdenní lyžařský výcvik

Vzdělávací oblast: Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova - dívky

Ročník: 8. a 9.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
----------------------	---------------------	---	------------------------

při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	Atletika Běh vytrvalostní běh přes nízké překážky Skok daleký - další techniky Skok vysoký	Fyzika	terén hřiště TJ hřiště tělocvična
zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích	Vrh koulí Gymnastika Akrobacie-přemet vpřed Kruhy- překot vzad	Fyzika	tělocvična,
dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond	Trampolínka-salto vzad s dopomocí Švédská bedna nadél - kotoul, roznožka Šplh- bez přírazu, s obměnami	Fyzika	
zvládá jednoduché taneční kroky	Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok		
používá správnou techniku	Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad		
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	Sportovní hry-přehazovaná, odbíjená, vybíjená, ringo (freesbee)		
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 15 km	Turistika a pobyt v přírodě Orientační běh	EV – vztah člověka k prostředí, k přírodě Dějepis, Zeměpis, Fyzika, Matematika, Přírodopis	příroda, školní výlety
zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry	Bruslení - jednoduchý skok, LH hra	OSV – rozvoj schopnosti poznávání,	ZS Hořovice

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	sebezpoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní difference MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

- **TV-9-1-01** *aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*
- **TV-9-1-02** *usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program*
- **TV-9-1-03** *samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –zatěžovanými svaly*
- **TV-9-1-04** *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší*
- **TV-9-1-05** *uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost*

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

- **TV-9-2-01** *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- **TV-9-2-02** *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

- **TV-9-3-01** *užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu*
- **TV-9-3-02** *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- **TV-9-3-03** *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- **TV-9-3-04** *rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora*
- **TV-9-3-05** *sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí*
- **TV-9-3-06** *zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*
- **TV-9-3-07** *zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci*

5.9. Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce postihuje širokou oblast pracovních činností a technologií. Vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k postupnému vytváření profesní orientace žáků. Tato oblast se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

**Oblast zahrnuje vyučovací předmět:
Praktické činnosti**

5.9.1 Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět praktické činnosti je vyučován od 1. – 8. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1

Cílové zaměření tohoto předmětu vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za výsledky práce. Žáci se učí plánovat svou práci sami i v týmu, používat nástroje, nářadí a pomůcky. Plněním zadaných úkolů se učí tvořivosti, vytrvalosti, soustavnosti a uplatňování vlastních nápadů. Ve všech vzdělávacích okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce, k poskytnutí první pomoci. Žáci jsou vedeni k pochopení práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu).

Vzdělávací obsah je rozdělen na 1. stupni na 4 tematické okruhy:

1. tematický okruh: **Práce s drobným materiálem**
2. tematický okruh: **Konstrukční činnosti**
3. tematický okruh: **Pěstitelské práce**
4. tematický okruh: **Příprava pokrmů**

Na 2. stupni se dělí na 8 tematických okruhů:

1. tematický okruh: **Práce s technickými materiály**
2. tematický okruh: **Design a konstruování**
3. tematický okruh: **Pěstitelské práce a chovatelství**
4. tematický okruh: **Provoz a údržba domácnosti**
5. tematický okruh: **Příprava pokrmů**
6. tematický okruh: **Práce s laboratorní technikou**
7. tematický okruh: **Svět práce** (tematický okruh Svět práce je povinný pro 8. ročník)

Do vzdělávacího předmětu pracovní činnosti jsou začleněna průřezová témata (viz. přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu pracovní činnosti jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- o učíme žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- o umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- o učíme žáky pozorovat a experimentovat, porovnávat a vyvozovat závěry
- o vedeme žáky ke zdokonalování a k hodnocení výsledků jejich práce
- o pracujeme s pojmy a informacemi z praxe tak, aby bylo možné je propojovat a třídit a použít v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

- o zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- o učíme žáky promýšlet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- o snažíme se u žáků rozvíjet tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů umožňujeme žákům hodnotit výsledky své práce
- o přiměřenou náročností úkolů vedeme žáky k vytrvalosti při řešení problému

Kompetence komunikativní

- o učíme žáky popsat postup práce
- o vedeme žáky k užívání správné technologie
- o umožňujeme žákům využívat různé typy textů, záznamů

Kompetence sociální a personální

- o vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

- o umožňujeme žákům pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- o vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- o umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- o učíme žáky respektovat tradice a kulturní a historické dědictví, seznamujeme je s technikami lidové tvorby

Kompetence pracovní

- o vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- o vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- o učíme žáky správně a zodpovědně zacházet s pracovními pomůckami dbáme na dodržování bezpečnosti při práci
- o představujeme žákům pracovní odvětví tak, aby byli schopni uvážlivě rozhodnout o svém profesním zaměření

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

Pracovní výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět - Pracovní výchova

Ročník: 1.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír, vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru dovede navlékat, aranžovat, třídít při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy umí stříhat textil a nalepit textilií dovede sestavovat stavebnicové prvky umí montovat a demontovat stavebnici zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání zná základy správného stolování a společenského chování	práce s drobným materiálem - papír práce s drobným materiálem - přírodniny práce s drobným materiálem - textil konstrukční činnosti pěstitelské činnosti příprava pokrmů	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)- VDO, EV OSV – mezilidské vztahy, komunikace kolektivní práce práce ve skupinách	koláž

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 2.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil naučí se zadní steh umí přišíť knoflíky umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek dovede sestavovat stavebnicové prvky umí montovat a demontovat stavebnici zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, umí zasít semena provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	práce s drobným materiálem - papír, karton práce s drobným materiálem - přírodniny práce s drobným materiálem - textil konstrukční činnosti pěstitelské práce příprava pokrmů	VDO - Občanská společnost a škola - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) EV - Základní podmínky života	nácvik zadního stehu na čtvrtce textilní koláž kolektivní práce zasetí velikonočního osení vánoční posezení práce ve skupinách

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 3.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil naučí se zadní steh umí přišít knoflíky umí slepit textílii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek dovede sestavovat stavebnicové prvky umí montovat a demontovat stavebnici zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, umí zasít semena provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování orientuje se v základním vybavení kuchyně	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků. - papír a karton - přírodniny - textil Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi. Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti.	MKV - lidské vztahy - etnický původ Vv , prvouka EV - vztah člověka k ŽP	Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze. nácvik zadního stehu na čtvrtce textilní koláž kolektivní práce zasetí velikonočního osení

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.	EGS - Evropa a svět nás zajímá	vánoční besídka práce ve skupinách

Nabídka pro další činnosti: práce s pedigem

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. Období

- ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

- ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

- ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

➤ ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 4.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat vytváří prostorové konstrukce seznámí se se základy aranžování a využití samorostů seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic udržuje pořádek na pracovním místě zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze montuje a demontuje stavebnici dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	Práce s drobným materiálem- vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků -papír a karton -přírodniny -textil Konstrukční činnosti -práce se stavebnicemi- plošnými, konstrukčními, prostorovými -práce s návodem	OSV-mezilidské vztahy, kolektivní práce MKV-lidské vztahy - etnický původ Vv, přírodověda EV-vztah člověka k prostředí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) Vv	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zná základy péče o pokojové květiny zná rozdíl mezi setím a sázením zná množení rostlin odnožemi a řízkováním umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze orientuje se v základním vybavení kuchyně seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně zná pravidla správného stolování a společenského chování dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Pěstitelské činnosti-základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	EGS-Evropa a svět nás zajímá	

Nabídka pro další činnosti: práce se dřevem - vypalování do dřeva, konstrukce ze špejlí
práce s kovem - tvarování kovových fólií a drátů, rytí, vyhlazování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 5.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
---------------	--------------	--	-----------------

dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat vytváří prostorové konstrukce seznámí se se základy aranžování a využití samorostů seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný seznámí se s látáním a tkaním zná rozdíl mezi osnovou a útkem umí háčkovat udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze montuje a demontuje stavebnici dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze zná základy péče o pokojové květiny	Práce s drobným materiálem- vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků -práce s papírem a kartonem -práce s přírodninami -práce s textilem Konstrukční činnosti -práce se stavebnicí (plošnými, konstrukčními, prostorovými) -práce s návodem -práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem Pěstitelské činnosti	OSV – mezilidské vztahy, komunikace kolektivní práce MKV-lidské vztahy -etnický původ EV-vztah člověka k prostředí -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) Vv	
--	---	--	--

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
zná rozdíl mezi setím a sázením zná množení rostlin odnožemi a řízkováním seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi vede pěstitelské pokusy a pozorování umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze orientuje se v základním vybavení kuchyně seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně zná pravidla správného stolování a společenského chování dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	-základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti Příprava pokrmů –základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	EGS-Evropa a svět nás zajímá	

Nabídka pro další činnosti: práce se dřevem - vypalování do dřeva, konstrukce ze špejlí
práce s kovem - tvarování kovových fólií a drátů, rytí, vyhlazování

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 2. období

- **ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu**
- **ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic**

- ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 2. období

- ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 2. období

- ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 2. období

- ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně
- ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
- ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova - dívky

Ročník: 6. - 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<i>Pěstitelské práce, chovatelství-1</i> - umí vysvětlit význam pěstitelství - volí vhodné postupy pro pěstování užitkových rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu interiéru i exteriéru <i>Pěstitelské práce, chovatelství-2</i> - umí pracovat a udržovat pracovní nástroje - dodržuje vhodné pracovní postupy, zásady hygieny a bezpečnosti práce - prokáže znalost chovu zvířat v domácnosti a umí o něm vyhledat informace - ovládá jednoduché operace domácího účetnictví	Význam pěstitelství a chovatelství pro ŽP Základní podmínky pro pěstování - půda, výživa a ochrana rostlin Zelenina - osivo, sadba, výpěstky, pěstování vybraných druhů Okrasné rostliny - pokojové, venkovní dřeviny a květiny Vazba a úprava květin Ovocné rostliny-druhy a pěstování, využití Léčivé rostliny, koření-vliv na zdraví člověka Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy Chov zvířat v domácnosti Hygiena a bezpečnost chovu Kontakt se zvířaty Financování chodu domácnosti Rozpočet, úspory Ekonomika domácnosti	EV-vhodné pěstitelské postupy, šetrné k ŽP, ekologické zemědělství OSV-vliv konzumace zeleniny na lidské zdraví, týmová práce a spolupráce VDO-uvažování o problémech v širších souvislostech MDV-hledání informací, zpracování referátů z odb. časopisů VDO – pravidla bezpečné práce, vlastní zodpovědnost EV – přírodní a umělé materiály, likvidace odpadů	odborná literatura

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- získá přehled o finančních potřebách rodiny - umí provést úklid bytu - správně zachází s pomůckami, nástroji a nářadím - zná dopad chodu domácnosti na ŽP <i>Provoz a údržba domácnosti-2</i> - umí zacházet s různými přístroji, zná jejich funkce - dodržuje bezpečnostní a hygienické předpisy - zvládá zásady údržby a opravy oděvů a textilu (přišít knoflík, zašívání, drobné šití)	Úklid domácnosti (postupy a prostředky) Spotřebiče v domácnosti Odpad a jeho ekologická likvidace Elektrická instalace a elektronika Sdělovací technika (funkce a ovládání) Bezpečnost provozu, úraz elektrickým proudem Údržba oděvů a textilu	MDV-práce s novinami a módními a odbornými časopisy (Květy, Vlasta), kritický postoj k odívání OSV-pracovní návyky	

Metody, formy, nástroje, pomůcky: rýč, motyka, hrábě, kolečko, zahradnické nůžky, pila, štěpařský vosk, osivo a sadba, prům. hnojiva

šicí stroje, žehlička, rukávník, jehlice, háček, jehly, špendlíky ...

Projekty, kurzy: exkurze – zahradnictví, chovatelé domácích zvířat obchodní centrum, (výběr vhodného materiálu a seznámení s druhy materiálů a oděvů)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova - chlapci

Ročník: 6. - 7.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- <i>Práce s technickými materiály-1</i> - je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce - zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazu - je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku - zvládá základní postupy při opracování dřeva měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání - zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí	- organizace a bezpečnost práce - vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo, plast, kov - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí - technické náčrty a výkresy, technické informace - pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva a z plastu - jednoduché pracovní postupy a operace - pracovní pomůcky nářadí a nástroje pro ruční opracování	Ov – hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání P – péče o životní prostředí, ekologické problémy F – technika, stroje a nástroje M – geometrie P – dřeviny, význam lesa Exkurze do dřevozpracujícího podniku – Pila Zaječov OSV- stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem	Jmenovka. Přívěsek. Háček. Věšáček. Hrací kostka. Dominové kameny. Brousítko na tužky.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- <i>Práce s technickými materiály -2</i> - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - je schopen sestavit jednoduchý technický výkres a orientovat se v něm - má představu o způsobu výroby železa, oceli a některých barevných kovů, polotovarů hutní druhovýroby - zvládá základní postupy při opracování železa a oceli (plech, drát) - zná princip výroby a zpracování plastických hmot včetně jejich vlastností - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, zná zásady poskytnutí 1. pomoci	- jednoduché pracovní operace a postupy - technické kreslení - rovnoběžné pravoúhlé promítání - výroba železa, výroba oceli, těžba a zpracování barevných kovů - pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva, ze železa a z plastu - umělé hmoty - výroba a vlastnosti - pracovní postupy – tvarování plastů - další užití plastů a jejich recyklace - péče o čistotu a pořádek v okolí školy, trávníky	M - geometrie Z – těžba žel. rudy a barevných kovů EV - energetická náročnost výroby železa a její vliv na životní prostředí, separace odpadu VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, poskytně nebo přivolá I. pomoc EV – konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí	Plechová krabička. Stojánek na tužky. Kovový otvírák Plastová lžice na boty, plastový věšák

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy,	Poznámky
Pěstitelské práce, chovatelství-1	Význam pěstitelství a chovatelství pro ŽP	projekty a kurzy EV-vhodné pěstitelské	
- umí vysvětlit význam pěstitelství - volí vhodné postupy pro pěstování užitkových rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu interiéru i exteriéru	Základní podmínky pro pěstování-půda, výživa a ochrana rostlin Zelenina - osivo, sadba, výpěstky, pěstování vybraných druhů Okrasné rostliny - pokojové, venkovní dřeviny a květiny Vazba a úprava květin	postupy, šetrné k ŽP, ekologické zemědělství OSV-vliv konzumace zeleniny na lidské zdraví, týmová práce a spolupráce	
Pěstitelské práce, chovatelství-2			
- umí pracovat a udržovat pracovní nástroje - dodržuje vhodné pracovní postupy, zásady hygieny a bezpečnosti práce - prokáže znalost chovu zvířat v domácnosti a umí o něm vyhledat informace	Ovocné rostliny-druhy a pěstování, využití Léčivé rostliny, koření-vliv na zdraví člověka Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy Chov zvířat v domácnosti Hygiena a bezpečnost chovu Kontakt se zvířaty	VDO-uvažování o problémech v širších souvislostech MDV-hledání informací, zpracování referátů z odb. časopisů	odborná literatura

Metody, formy, nástroje, pomůcky: rýč, motyka, hrábě, kolečko, zahradnické nůžky, pila, štěpařský vosk, osivo a sadba, prům. hnojiva
Projekty, kurzy: exkurze – zahradnictví, chovatelé domácích zvířat

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova
Ročník: 8.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředm. vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
Svět práce - 1 - žák posoudí své možnosti při profesní orientaci - zvládá techniky sebepoznání a sebehodnocení - učí se zodpovědnému rozhodování - umí hledat vhodné informace Provoz a údržba domácnosti -zná zásady domácího účetnictví -ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a zásady hygieny -orientuje se v návodech k obsluze spotřebičů a zařízení -umí správně použít pomůcky, nástroje, nářadí a spotřebiče, provádí drobnou domácí údržbu - Volí ekologické zacházení s odpadem domácnosti, zná možnosti šetření vodou a energiemi -umí poskytnout 1. pomoc při nejčastějších úrazech v domácnosti, zná jejich prevenci	Zásady profesní orientace Sebepoznání (zájmy, temperament, vlastnosti, schopnosti, zdravotní stav) Rozhodování, plánování Informační základna pro volbu povolání Trh práce (druhy pracovišť, pracovní prostředky a předměty) Domácnost – organizace a ekonomika Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory Hotovostní a bezhotovostní platební styk Zařízení, bydlení, úklid Údržba oděvů a textilií, praní Provoz domácnosti a jeho dopad na životní prostředí Hospodaření s odpady, jejich likvidace Spotřebiče v domácnosti Elektrotechnika v domácnosti Elektrická instalace El. spotřebiče a nářadí Elektronika a sdělovací technika Ochrana a údržba el. zařízení, ekonomika provozu, bezpečné používání, 1. pomoc při úrazech v domácnosti	OSV - sebepoznání	Exkurze: výrobní podniky Vyhledávání informací- noviny, časopisy,internet Úřad práce- Informační a poradenské středisko

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	Nebezpečí úrazu el. proudem		

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

- ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

- ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
- ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy

- ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

- **ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví**
- **ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů**
- **ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu**
- **ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem**

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy

- **ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče**
- **ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy**
- **ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti**
- **ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni**

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Očekávané výstupy

- **ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů**
- **ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl**
- **ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci**
- **ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci**
- **ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři**

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

Očekávané výstupy

- **ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí**
- **ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy**
- **ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání**
- **ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce**

5.10. Povinně volitelný předmět

5.10.1. Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ročník	9.
Počet hodin	1

Předmět seminář z matematiky se vyučuje jako volitelný předmět

v 9. ročníku 1 hodinu

Vzdělávání je zaměřeno na

užití matematiky v reálných situacích
osvojení pojmů, matematických postupů
rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
logické a kritické usuzování
zaměřeno na úlohy k procvičování a upevňování učiva 2. stupně
příprava ke studiu na střední škole

Předmět je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice, zeměpis – měřítko, výpočty, chemie - řešení rovnic, převody jednotek)

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV, VDO - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů

- rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost
- práce s mapou, slevy, využití poměru,....

EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,....

EGS – srovnání států, HDP, grafy,....

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- o osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- o vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- o využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- o zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- o vede žáky k plánování postupů a úkolů
- o zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- o srozumitelně vysvětluje žákům, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- o zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- o provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- o učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- o s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- o vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- o zdůvodňují matematické postupy
- o vytvářejí hypotézy
- o komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- o vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- o podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- o spolupracují ve skupině
- o se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu

- o učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- o zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- o vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- o respektují názory ostatních
- o si formují volní a charakterové rysy
- o se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- o vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- o umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- o se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- o si zdokonalují grafický projev
- o jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- o požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- o vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

Volitelný vyučovací předmět: Cvičení z matematiky

Ročník: 9.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- provádí početní operace s přirozenými a desetinnými čísly z paměti i písemně - chápe vztah celku a části celku - provádí odhady a kontroly výpočtů - převádí jednotky délky, hmotnosti, času, obsahu i objemu - umí odhadnout a vypočítat cenu nákupu - dokáže vypočítat obvody, obsahy čtverce, obdélníku - řeší jednoduché praktické úkoly - vypočítá aritmetický průměr - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N - vypočítá povrch a objem hranolu - pracuje s měřítkem plánů, map - rozumí poměru - chápe pojem procento, promile a umí řešit konkrétní příklady ze života - pozná útvary osově a středově souměrné - matematizuje reálné situace - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek - nalézá různá řešení - vypočítává obvod a obsah kruhu	- koresponduje s učivem vyučovacího předmětu matematika daného ročníku (viz matice daného ročníku) a je zaměřeno především na úlohy z běžného života - hospodaření s penězi - nákup - cestování - platby v domácnosti - opravy - měřítka - poměr - procenta, promile - hranoly - koresponduje s učivem vyučovacího předmětu matematika daného ročníku (viz matice daného ročníku) a je zaměřeno především na procvičování a prohlubování učiva a na přípravu ke studiu na střední škole	Fy - měření délky, obsahu, objemu, - převody jednotek Z - určování zeměpisné polohy - měřítko plánu, mapy CH - koncentrace OSV - určení obvodu pozemku,... - odhad a určení ceny nákupu - obsah pozemku,... - výpočet spotřeby EGS - aritmetický průměr, srovnávání údajů EV - stav ovzduší Fy - výpočet povrchu, objemu těles - převody jednotek Z - třídění údajů OSV	

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- vypočítá povrch a objem válce - umí pracovat s tabulkami, grafy - řeší úlohy z praxe z finanční matematiky - umí řešit kvadratické rovnice - zná pojmy z logiky, kombinatoriky - umí řešit slovní úlohy z reálného života pomocí lineárních rovnic a jejich soustav	rozšiřující učivo: - kvadratické rovnice - funkce - grafy - soustavy rovnic - logika - kombinatorika	- objem a povrch nádrže, bazénu - výpočet spotřeby - plat, srážky, úroky - čtení z grafu - jízdní řády - výpočet spotřeby EGS - stav obyvatelstva, zdravotnictví, průmyslu	

5.10.2. Vyučovací předmět: Historie regionu

Volitelný vyučovací předmět

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ročník	7.
Počet hodin	1

Předmět historie regionu se vyučuje jako volitelný předmět v 8. ročníku 1 hodinu za 1 týden

Vzdělávání je zaměřeno na

- poznávání regionální historie, tradic a přírodních zvláštností
- práci s historickými prameny (kroniky, ročenky, regionální literatura)
- zjišťování historických údajů o své obci a regionu
- utváření a posilování úcty k předkům, tradicím a místu, kde žijeme
- formování kladného vztahu k památkám, osobnostem a přírodě a krajině regionu

Předmět je úzce spjat s ostatními předměty (např. dějepis, český jazyk, občanská výchova, zeměpis, přírodopis)

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV, VDO - důraz je kladen na formování kladného postoje k regionu, kde žijeme a podílu aktivní činnosti každého občana na jeho rozvoji
– rozvíjí tvořivost, dovednost komunikovat a používat věcná fakta a argumenty
- práce s mapou, literaturou a historickými prameny

EV – ochrana krajiny životního prostředí,....

MV – práce s informacemi, webovými stránkami obcí a regionálním tiskem

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- o osvojování základních údajů o historii obce, památkách a významných místech regionu
- o využívání prostředků ICT k vyhledávání informací
- o práce s literárními prameny
- o zpracování poznatků z exkurzí

Kompetence k řešení problémů

- o učí se zvolit správný postup při řešení problémů regionu s ohledem na jeho historii

Kompetence komunikativní

- o žáci komunikují na odpovídající úrovni
- o umí sestavit a prezentovat vhodný mluvený i psaný projev (diskuse, pojednání, referát, článek do novin nebo na web)

Kompetence sociální a personální

- o spolupracují ve skupině
- o se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- o učí se věcně argumentovat, diskutovat, prezentovat své vědomosti

Kompetence občanské

- o respektují názory ostatních
- o si formují volní a charakterové rysy, kladný vztah k místu, kde žijí a úctu k tradicím a práci předků
- o uvědomují si vlastní podíl na rozvoji regionu

Kompetence pracovní

- o žáci si zdokonalují grafický projev
- o umí vytvořit krátkou prezentaci své obce, památek a krajiny regionu
- o umí zpracovat záznam z exkurze a vyplnit pracovní list

Kompetence digitální

- o žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí využívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

Volitelný vyučovací předmět: Historie regionu

Ročník: 7.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- dokáže pracovat s informacemi z kronik, ročenek a regionálními literatury - orientuje se na internetových stránkách obcí a měst - navštíví památky, přírodní památky, muzea, krajinné útvary a významná města a obce regionu, zpracuje na toto téma krátký referát, článek do novin či jiný informativní text - zná základní historické údaje o své obci - seznámí se s principy heraldiky - vyjmenuje alespoň 3 významné osobnosti regionu a oblast jejich činnosti - rozpozná místní lidovou architekturu, typické výrobky a krajové pokrmy - umí zdůvodnit potřebu ochrany památek, přírody a krajiny, zná význam CHKO - utváří si úctu k předkům - přečte a zná 2-3 místní pověsti	Přehled osídlení Berounska a Hořovicka (krasové oblasti, Zlatý kůň u Koněprus, Keltové a Slované) Historie vzniku okolních obcí a měst (Zaječov, Olešná, Jivina, Komárov) Města našeho regionu (Beroun, Hořovice, Žebrák, Tetín, atd.) Hrady a zámky regionu (Žebrák, Točnick, Valdek, Hořovice, Karlštejn) Heraldika, rodové erby Osobnosti regionu (rodáci Zaječova a okolí) Vojenský újezd Brdy (historie, zaniklé obce, 52. PTP) Život na venkově v minulosti (lidová architektura, železářství, cvočkaři, uhlíři) Pověsti našeho kraje	OSV, VDO - důraz je kladen na formování kladného postoje k regionu, kde žijeme a podílu aktivní činnosti každého občana na jeho rozvoji – rozvíjí tvořivost, dovednost komunikovat a používat věcná fakta a argumenty - práce s mapou, literaturou a historickými prameny EV – ochrana krajiny životního prostředí, MV – práce s informacemi, webovými stránkami obcí a regionálním tiskem ČJ, D, Ov, Z, PŘ Exkurze: Muzeum Strašice, Beroun, Komárov Žebrák a Točnick, Koněpruské jeskyně Kostel Zvěstování Panny Marie - internetové stránky obcí a měst	ICT – práce s informacemi Čj – referát Článek do novin VV – návrh erbu

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
		- naučná stezka Okolím Komárova	

5.10.3. Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka

Volitelný vyučovací předmět

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ročník	9.
Počet hodin	1

Předmět Cvičení z českého jazyka se vyučuje jako volitelný předmět v 9. ročníku 1 hodinu za 1 týden

Vyučovací předmět:

- je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura
- klade důraz na přípravu žáků k přijímacím zkouškám
- umožňuje slabším žákům upevnit si základní učivo

Formy realizace vyučovacího předmětu:

- skupinová práce
- využití srovnávacích testů
- využití počítačových programů
- práce s jazykovými příručkami

Vyučovací předmět **Cvičení z českého jazyka** úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace, a zejména s průřezovými tématy *mediální výchova* (role médií v každodenním životě, kritický přístup k médiím, rozvíjení mluveného i písemného projevu,...) a *multikulturní výchova* . (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede k využívání výukových programů a Internetu

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů
- vede k uvážlivému rozhodování

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků
- vede žáky k logickému uvažování a výstižnému vyjádření svých myšlenek

Žáci

- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- využívají informačních a komunikačních prostředků

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci :

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- dodržují stanovená pravidla

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje ,aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vede k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- žák se umí orientovat v digitálním prostředí a umí vyžívat digitální technologie k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému postupu při práci, učení, ve volném čase a při zapojování do společenského a občanského života

Volitelný vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka

Ročník: 9.

<i>Výstup</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</i>	<i>Poznámky</i>
- dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické - využívá znalostí při jazykovém rozboru	Příprava na přijímací řízení Prohlubování učiva českého jazyka a komunikačních dovedností Využití srovnávacích testů a elektronické aplikace Inspis SET	Na základě výběru textu Využití ICT, Internetu MDV - role médií v každodenním životě, kritický přístup k médiím, rozvíjení mluveného i písemného projevu,... MKV - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost	Pravopis – v průběhu celého školního roku

2. Hodnocení výsledků vzdělávání

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně při výuce i mimo ni po celý rok. Východiskem pro hodnocení a klasifikaci žáka je zákon 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění, vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, a školní vzdělávací program ve svých východiscích, cílech a klíčových kompetencích a předmětech z hlediska výstupů. **Žák je hodnocen podle Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu schváleného pedagogickou radou.**

6.1.1 Cíle hodnocení

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o svém životě a svém profesním uplatnění. Základní otázkou pro hodnocení „úspěšnosti“ žáka je to, nakolik je žák po ukončení základního vzdělání vybaven klíčovými kompetencemi a jak je dokáže v dalším životě využívat. Vzhledem k tomu, že na tuto otázku nelze v době.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získá informace o tom, jak danou problematiku zvládá a jak zachází s tím, co se naučil. Zároveň dostává návod, jak se zlepšit. Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevu. Významným cílem pedagogické práce je oslabování vnější motivace, tj. motivace známkou, a posilování vnitřní motivace, jejímž základem je sebehodnocení žáka

Hodnocení se má stát motivací pro další vzdělávání žáka.

vzdělávání žáka ve škole odpovědět, je cílem hodnocení dosažení dílčích kompetencí, které vedou ke kompetencím klíčovým.

6.1.2 Zásady hodnocení žáků

Hodnocení by se mělo soustředit na individuální pokrok žáka, naplnění předem stanovených požadavků a výukových cílů, nikoli na srovnávání žáka s jeho spolužáky. Při hodnocení uplatňuje pedagog přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Hodnocení musí být:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné

- *zdůvodněné a doložitelné*
- *odborně správné*

Podmínky pro hodnocení:

Žák ví:

- co se má učit a proč
- co bude dělat pro to, aby se něco naučil
- jak prokazovat, že se naučil
- podle jakých kritérií bude hodnocen
- že bude hodnotit vlastní pokrok

6.1.3 Způsoby hodnocení

Výběr vhodných forem a metod hodnocení žáka je plně v pravomoci učitele. Metody a formy evaluace uvedené u jednotlivých vzdělávacích předmětů jsou pro vyučujícího pouze doporučením. Při výběru vhodné formy by měl vyučující vždy zvážit její motivační dopad na žáka s ohledem na jeho individualitu.

Výstupy hodnocení:

- klasifikace
- slovní hodnocení
- kombinace obou způsobů
- sebehodnocení žáka

6.1.4 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci žáka

Podklady pro hodnocení a klasifikaci prospěchu:

- soustavné diagnostické sledování, kvality jeho práce a připravenosti na vyučování
- míra dosažení očekávaných výstupů a klíčových kompetencí formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů a ve školním vzdělávacím programu
- kontrolní písemné práce

další zkoušky: ústní

písemné

grafické (výtvarné)

praktické

pohybové

didaktické testy

- výsledky dalších činností žáka
- *konzultace s ostatními učiteli, výchovným poradcem, popř. s pracovníky pedagogicko – psychologické poradny*

6.1.5 Výstupy hodnocení

- průběžné záznamy hodnocení z jednotlivých předmětů v žákovské knížce žáka
- čtvrtletní hodnocení v žákovské knížce žáka
- výpis z vysvědčení za I. pololetí školního roku
- vysvědčení na konci školního roku
- statistika klasifikace všech tříd ve všech předmětech v pololetí a na konci školního roku
- vyhodnocení výsledků srovnávacích testů systému NIQUES(i-SET)

6.1.6 Pravidla pro hodnocení a klasifikaci prospěchu a chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka a k jeho věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "uvolněn(a)".

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "nehodnocen(a)".

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

Žák je hodnocen stupněm:

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,

- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnosti, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,

- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se

vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a

aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na

ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova, pracovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevu je k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci

potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

Zásady pro provádění hodnocení žáků

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb

3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
<u>Chování</u>	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo

	bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.
--	---

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
6. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

Kritéria hodnocení

Žákovy výkony jsou posuzovány komplexně, v souladu se specifikací předmětu

stupeň 1 – výborný – žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání (dále jen stanovených výstupů) rychle, v určeném nebo kratším čase, s výrazným podílem samostatné práce jen s minimální pomocí učitele, projevuje výrazný zájem o výuku a o pozitivní rozvíjení své osobnosti, řádně se na výuku připravuje a vzorně plní zadané úkoly, při výuce plně využívá svých schopností, možností a rezerv

stupeň 2 – chvalitebný

– žák dosahuje stanovených výstupů v určeném čase, jen s malou pomocí učitele, je schopen samostatně pracovat, projevuje zřetelně zájem o výuku a plnění zadaných úkolů vykazují drobné nedostatky, při výuce se snaží plně využívat svých schopností, možností a rezerv

stupeň 3 – dobrý – žák dosahuje stanovených výstupů, ale v delším než určeném čase a s výraznou pomocí učitele, samostatné práce je schopen jen částečně, projevuje částečně zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti, jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů často vykazují výraznější nedostatky, svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen částečně a vykazuje jen malou snahu o zlepšení tohoto stavu

stupeň 4 – dostatečný – žák dosahuje i přes výraznou pomoc učitele, a za mnohem delší, než určený čas, jen některých stanovených výstupů, samostatné práce není téměř schopen, projevuje malý zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti, jeho příprava na výuku trvale vykazuje výrazné nedostatky, svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen velmi málo, spíše ojediněle, a nejeví téměř žádnou snahu tento stav zlepšit

stupeň 5 – nedostatečný – žák nedosahuje prakticky žádných stanovených výstupů, ani ve výrazně delším, než určeném čase, a to i přes maximální pomoc a snahu učitele, samostatné práce není schopen, o výuku a rozvíjení své osobnosti neprojevuje zájem, na výuku se nepřipravuje, své schopnosti, možnosti a rezervy při výuce nevyužívá; neprojevuje snahu zlepšit tento stav

6.1.9 Zásady pro používání slovního hodnocení

- o slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem Školské rady a po projednání v pedagogické radě
- třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na jinou školu
- je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání
- u žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka
- výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným

výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k jeho věku

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka, obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet neúspěchům žáka a jak je překonávat.

-

6.1.10 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního

hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- 1 - výborný ovládá bezpečně
- 2 - chvalitebný ovládá
- 3 - dobrý v podstatě ovládá
- 4 - dostatečný ovládá se značnými mezerami
- 5 - nedostatečný neovládá

Úroveň myšlení

- 1 - výborný pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- 2 - chvalitebný uvažuje celkem samostatně
- 3 - dobrý menší samostatnost v myšlení
- 4 - dostatečný nesamostatné myšlení
- 5 - nedostatečný odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

- 1 - výborný výstižné a poměrně přesné
- 2 - chvalitebný celkem výstižné
- 3 - dobrý myšlenky nevyjadřuje příliš přesně
- 4 - dostatečný myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
- 5 - nedostatečný odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

- 1 - výborný užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
- 2 - chvalitebný dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb

3 - dobrý řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby

4 - dostatečný dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává

5 - nedostatečný praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

Píle a zájem o učení

1 - výborný aktivní, učí se svědomitě a se zájmem

2 - chvalitebný učí se svědomitě

3 - dobrý k učení a práci nepotřebuje větších podnětů

4 - dostatečný malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty

5 - nedostatečný pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

6.1.11 Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými poruchami učení

- učitel vychází ze znalosti příznaků postižení a volí takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv
- kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě
- důraz klade učitel na ten druh projevu, ve kterém má dítě předpoklady podávat lepší výkon
- při klasifikaci hodnotí učitel jevy, které dítě zvládlo
- klasifikace musí být provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, návodem, jak překonávat mezery, jak prohlubovat úspěšnost atd.
- při klasifikaci známkou se specifická porucha dítěte bere v úvahu a odrazí se v mírnějším hodnocení

6.1.12 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chybu je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořením chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
5. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - co se mu daří
 - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
 - jak bude pokračovat dál
6. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

7. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

8. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:

- zodpovědnost
- motivace k učení
- sebedůvěra
- vztahy v třídním kolektivu.

9. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Podrobně jsou pravidla pro hodnocení žáků zpracována v Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu.

6.2 Autoevaluace školy

Východiskem pro autoevaluaci školy je vyhláška č. 15/2004 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení.

6.2.1 Cíle autoevaluace

Cílem autoevaluace je zjištění a zhodnocení informací o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola a jaké je ve škole prostředí, v němž probíhá výuka. Tyto informace

slouží jako zpětná vazba pro vedení školy, na základě které jsou pak vyvozovány kroky vedoucí ke zvyšování efektivity školního vzdělávacího programu. Vychází z dlouhodobé koncepce rozvoje školy.

Vlastní hodnocení je východiskem pro plánování dalšího rozvoje školy. Je zaměřeno na hodnocení úrovně dosažení hlavních cílů za uplynulé období. Zaměřuje se na oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, zároveň popisuje oblasti, ve kterých je potřeba úroveň zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření.

6.2.2 Oblasti autoevaluace

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- a) podmínky ke vzdělávání,
- b) průběh vzdělávání,
- c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,
- d) výsledky vzdělávání žáků a studentů

- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.
- g) efektivita projektové práce
- h) vnímání školy okolím a prezentace školy na veřejnosti, spolupráce se zřizovatelem školy

6.2.3 Nástroje a podklady autoevaluace

- a) písemné podklady (posudky, hodnocení, inspekční zprávy, záznamy z kontrol, auditů apod.)
 - b) vnitřní statistické ukazatele (zájem o školu, úspěšnost přechodu žáků na vyšší stupeň školy apod.)
 - c) vnější statistické ukazatele (demografické faktory, problematika zaměstnanosti spádové oblasti apod.)
 - d) externí zdroje (materiály školských orgánů, úřadů práce, obcí apod.)
 - e) SWOT analýza, sociometrie
- rozbor dokumentace školy:
 - matrika školy
 - třídní knihy
 - školní řád
 - záznamy z pedagogických rad, provozních porad metodických schůzek
 - protokoly a záznamy o provedených kontrolách
 - personální a mzdová dokumentace
 - naplňování školního vzdělávacího programu školy
 - žákovské testy (např., KLOKAN, NIQUES)
 - srovnávací prověrky a evaluační dotazníky pro žáky
 - statistika klasifikace všech tříd ve všech předmětech v pololetí a na konci školního roku
 - dotazníky pro rodiče, žáky, učitele
 - rozhovory s učiteli a rodiči
 - hospitace
 - účast a umístění žáků v soutěžích
 - výroční zprávy
 - jiné hodnotící zprávy (např. inspekční zprávy ČŠI)

6.2.4 Autoevaluace učitelů

Součástí autoevaluace školy by měla být i autoevaluace učitelů, kteří výuku řídí, organizují a tím také nejvíce ovlivňují. Hodnocení práce učitelů se nesmí opírat pouze o ojedinělé hospitace, ale i o to, jak učitel výuku plánuje, jaké si stanovuje cíle, jak vyhodnocuje jejich naplnění a jak žáky v průběhu vzdělávání vede.

Jedním z prvků autoevaluace učitele je vytváření portfolia obsahujícího např. práce žáků, výstupy z realizovaných projektů, hodnocení žáků v soutěžích, záznamy z jednání s rodiči žáků, záznamy ze vzájemných hospitací, záznamy z jednání pedagogů ročníku, osvědčení z dalšího vzdělávání atd.

6.2.5 Časové rozvržení evaluačních činností

V měsíci červnu bude každoročně zpracována shrnující evaluační zpráva, která by měla vyhodnotit proces realizace školního vzdělávacího programu a vést k jeho případným úpravám. Evaluační zpráva bude součástí výroční zprávy o činnosti školy za školní rok a jejím zpracováním bude pověřen evaluační tým. Vedoucí tohoto týmu (člen pedagogického sboru) bude ředitelkou školy jmenován vždy v září na období jednoho školního roku)

Dílčí evaluace bude prováděna každoročně v červnu příslušného školního roku.

Komplexní evaluace bude prováděna 1x za 3 roky. Plán evaluačních činností se stanovením kritérií, nástrojů a časového rozvržení zpracuje po dohodě s vedením školy vedoucí evaluačního týmu.